

Pasūtītājs:

LR Zemkopības ministrija

Izpildītājs:

**SIA “Konsorts”
SIA “Konsultanti”**

**EX-ANTE NOVĒRTĒJUMS
RĪCĪBAS PROGRAMMAS PROJEKTAM
EIROPAS ZIVSAIMNIECĪBAS FONDA ATBALSTA IEVIEŠANAI
2007.-2013. GADAM**

GALA ZIŅOJUMS

Konsultanti
SIA

Rīga, 2007

Saīsinājumi

EFARO	European Fisheries and Aquaculture Organization – Eiropas Zvejniecības un akvakultūras organizācija
EIFAC	European Inland Fisheries Advisory Commission – Eiropas Iekšējo ūdeņu zvejniecības padomdevēja komisija
EK	Eiropas Komisija
ES	Eiropas Savienība
EZF	Eiropas Zivsaimniecības fonds
ICES	International Council for the Exploration of the Sea – Starptautiskā Jūras pētniecības padome
JIŪP	Jūras un iekšējo ūdeņu pārvalde
LAD	Lauku atbalsta dienests
LVAEI	Latvijas valsts agrārās ekonomikas institūts
LZRA	Valsts aģentūra „Latvijas Zivju resursu aģentūra”
MK	Ministru kabinets
NA	Nav attiecināms
NAFO	North Atlantic Fisheries Organization – Ziemeļrietumu Atlantijas Zvejniecības organizācija
NEAFC	North East Atlantic Fisheries Commission– Ziemeļrietumu Atlantijas Zvejniecības komisija
ZnNSP	Zivsaimniecības nozares Nacionālais stratēģiskais plāns
SIVN	Stratēģiskās ietekmes uz vidi izvērtēšana
SVID	Stipro un vājo pušu, iespēju un draudu izvērtējums
VPD	Vienotais programdokuments
VRG	Vietējās rīcības grupas
VZP	Valsts zivsaimniecības pārvalde
ZnRp	Zivsaimniecības nozares Rīcības programma
ZnNSP	Zivsaimniecības nozares Nacionālais stratēģiskais plāns
ZM	Zemkopības ministrija
ZVFI	Zivsaimniecības vadības finanšu instruments

Saturs

1. KOPSAVILKUMS	5
2. IEVADS.....	6
3. NOVĒRTĒJUMA METODOLOĢIJA	8
4. NOVĒRTĒJUMA PROCESA APSKATS	11
5. NOVĒRTĒJUMS	12
5.1. ESOŠĀS SITUĀCIJAS NOVĒRTĒJUMS.....	12
5.1.1. <i>Situācijas apraksts, nozares problēmas un vajadzības</i>	<i>12</i>
5.1.2. <i>SVID analīzes un Rīcības programmas projekta (2007.-2013.gads) pasākumu un aktivitāšu atbilstība</i>	<i>14</i>
5.1.3. <i>Iepriekšējā plānošanas perioda (2004.-2006.) pieredze Zivsaimniecības nozarē</i>	<i>16</i>
5.2. RĪCĪBAS PROGRAMMAS ĀRĒJĀ SASKAŅOTĪBA (COHERENCE)	20
5.3. RĪCĪBAS PROGRAMMAS IEKŠĒJĀ SASKAŅOTĪBA (CONSISTENCY), POTENCIĀLĀ EFEKTIVĪTĀTE, ILGTSPĒJA UN IETEKME	27
6. SECINĀJUMI UN IEROSINĀJUMI	42
7. KOMENTĀRI PAR IETEIKTĀS IEVIEŠANAS SISTĒMU	51
8. EX-ANTE IZSTRĀDES PROCESĀ ZM IESNIEGTIE GALVENIE SECINĀJUMI UN IETEIKUMI DARBA DOKUMENTAM TĀ GATAVĪBAS STADIJĀ 18.12.2006 UN 09.01.2007.....	53
8.1. GALVENIE IEPRIEKŠĒJĀ (<i>EX-ANTE</i>) NOVĒRTĒJUMA SECINĀJUMI UN REKOMENDĀCIJAS LĪDZ 2006. GADA 18. DECEMBRIM.....	53
8.2. GALVENIE IEPRIEKŠĒJĀ (<i>EX-ANTE</i>) NOVĒRTĒJUMA SECINĀJUMI UN REKOMENDĀCIJAS DOKUMENTAM TĀ GATAVĪBAS STADIJĀ 09.01.2007	54
PIELIKUMI.....	56

Rīcības programmas Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā (2007.-2013.g.) Stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums (skat. Gala ziņojuma 2.daļa)

1. Kopsavilkums

Šis Noslēguma ziņojums ir iepriekšējās (*Ex-ante*) novērtējums Latvijas Rīcības programmas projektam Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai 2007.-2013. gadam. To laika posmā no 2006. gada novembra līdz 2007. gada martam pēc Zemkopības ministrijas pasūtījuma veica SIA “Konsorts” un SIA “Konsultanti”.

Ekspertu grupa veica sākotnējo novērtējumu trijiem dokumentu variantiem:

- Novērtējums veikts Rīcības programmas projektam tā gatavības stadijā 2006. gada 9. novembrī. Starpposma novērtēšanas ziņojumā sniegti galvenie iepriekšējā (*Ex-ante*) novērtējuma rezultāti līdz 2006. gada 18. decembrim.
- Novērtējums veikts Rīcības programmas projektam tā gatavības stadijā uz 2007. gada 9. janvāri.
- Novērtējums veikts Rīcības programmas projektam tā gatavības stadijā uz 2007. gada 25. janvāri.

Iepriekšējā novērtējuma mērķis ir nodrošināt zivsaimniecības sektora nacionālā stratēģiskā plāna un Rīcības programmas saskaņotību, kā arī optimizēt budžeta resursu piešķiršanu Rīcības programmas ietvaros un uzlabot programmēšanas kvalitāti.

Iepriekšējā novērtējuma metodoloģija un ziņojuma struktūra balstās uz Eiropas Zivsaimniecības Fonda *Ex-ante* novērtējuma vadlīniju ieteikumiem un citiem atbilstošiem un regulējošiem dokumentiem (skat. izmantoto dokumentu sarakstu).

Darbu ir veikuši četri eksperti: Dr. Ināra Stalidzāne, Dr. Inguna Grinšteine, Msc. Baiba Ramiņa un Harijs Sproģis. Rīcības programmas stratēģiskās ietekmes uz vidi izvērtējumu sagatavoja Uldis Kalnietis.

2. Ievads

Eiropas Savienības (ES) Zivsaimniecības fonda finansējums Latvijā 2007.-2013. gadā tiks piešķirts atbilstoši Zivsaimniecības nozares nacionālajam stratēģiskajam plānam (2007.-2013.) un Rīcības programmai Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā (2007.-2013.), kā to nosaka Eiropas Padomes 2006. gada 27. jūlija Regula (EK) Nr.1198/2006.

Zivsaimniecības nozares nacionālā stratēģiskā plāna izstrāde pamatojas uz:

- Latvijas Nacionālā stratēģiskā ietvardokumenta 2007.-2013. gadam un Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2007.-2013. gadam ilgtermiņa nacionālās attīstības prioritātēm;
- Zivsaimniecības vadības finansēšanas instrumenta (ZVFI) 2004.-2006.gadam sniegtā atbalsta analīzi;
- Zivsaimniecības nozares esošās sociāli ekonomiskās situācijas un SVID (Stipro un vājo pušu, iespēju un draudu) analīzi;
- ES pamatnostādņem un tās īstenoto politiku konkurences, nodarbinātības, informācijas sabiedrības, vienlīdzīgu iespēju, lauksaimniecības un vides jomās, it īpaši ES valstu un valdību vadītāju sanāksmē 2000.gadā apstiprināto Lisabonas stratēģiju.

Rīcības programma Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā (2007.-2013.) pamatojas uz Zivsaimniecības nozares nacionālo stratēģisko plānu (2007.-2013.) un nosaka attiecīgo pasākumu un aktivitāšu realizācijas nosacījumus minētajā laika periodā, ņemot vērā ES jaunajā likumdošanas ietvarā – Eiropas Zivsaimniecības fonda regulā paredzētās prasības.

Atbilstoši Padomes Regulas par Eiropas Zivsaimniecības fondu 47. un 48. pantam Rīcības programmas Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai jāveic iepriekšējā (*Ex-ante*) novērtēšana, kas ir viena no rīcības programmas izstrādes sastāvdaļām.

Iepriekšējā novērtējuma mērķis ir nodrošināt zivsaimniecības sektora nacionālā stratēģiskā plāna un Rīcības programmas saskaņotību, kā arī optimizēt budžeta resursu piešķiršanu rīcības programmas ietvaros un uzlabot programmēšanas kvalitāti.

Iepriekšējās novērtēšanas ziņojuma novērtējums sastāv no sekojošām sadaļām:

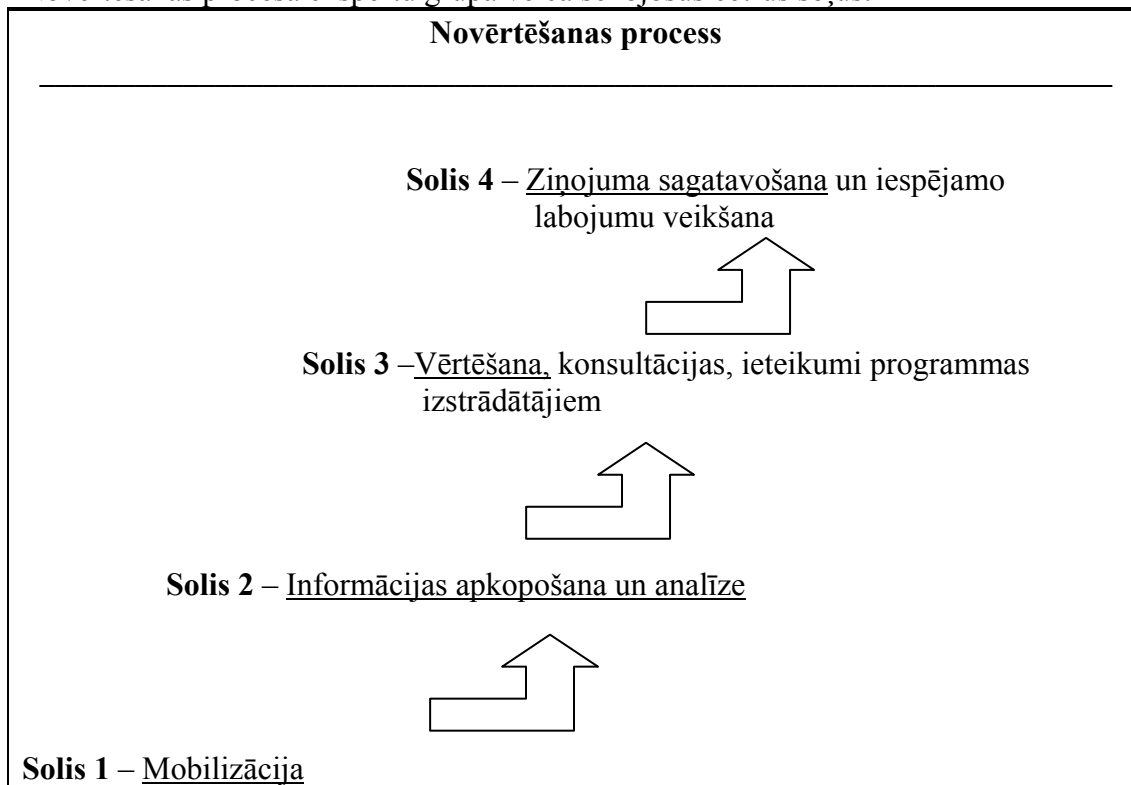
- Problēmu un vajadzību, uz kurām vērsti Rīcības programmas pasākumi, novērtējums. Novērtēta Rīcības programmas (2007.-2013.gads) pasākumu atbilstība Nacionālā stratēģiskā plāna (2007.-2013.gads) situācijas apskatā definētām problēmām un vajadzībām, un SVID analīzei;
- Rīcības programmas loģiskā atbilstība, saskaņotība (*coherence*) ar Zivsaimniecības nozares Nacionālo stratēģiskajā plānā (2007.-2013.gads) noteiktajiem mērķiem un prioritātēm, Kopējo Zivsaimniecības politiku, un Padomes regulu (EK) Nr. 1198/2006 (2006. gada 27. jūlijs) par Eiropas Zivsaimniecības fondu (EZF), atbilstību partnerības, dzimumu līdztiesības un starptautiskās sadarbības un inovāciju principiem, ko nosaka EZF regulas. Kā arī atbilstība Lisabonas stratēģijai un Gēteborgas mērķiem;
- Rīcības programmas (2007.-2013.gads) sasaiste ar 2004.-2006. gada ES atbalsta pasākumu rezultātiem un pieredzi zivsaimniecības nozarē;

- Rīcības programmas loģiskā pamata (*rationale*), saskaņotības (*consistency*) un sagaidāmās ilgtspējas novērtējums katram programmas pasākumam. Sadaļā tiek sniegtas atbildes uz jautājumiem: Vai prioritārais virziens un atbilstošie pasākumi ir izvēlēti atbilstoši stratēģijā noteiktajiem mērķiem? Vai nepieciešamība ieviest šos pasākumus ir pamatota un vai skaidri ir definētas vajadzības un problēmas, kuru risināšanai ir noteikti šie pasākumi? Vai šī prioritārā virziena pasākumi ir ilgtspējīgi? Kādi varētu būt riski saistīti ar šī prioritārā virziena pasākumu ieviešanu? Vai ZnRp projektā prioritārajam virziena pasākumiem norādītie indikatori ir atbilstoši un izmērāmi un pietiekami, lai izvērtētu mērķu sasniegšanu;
- Iepriekšējās novērtēšanas gūtie secinājumi un galvenās izteiktajās rekomendācijas Rīcības programmas Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā (2007.-2013.) pilnveidošanai;
- Ziņojums noslēdzas ar Rīcības programmas Stratēģiskās ietekmes uz vidi izvērtējumu (SIVN), kas ir iepriekšējā (*Ex-ante*) novērtējuma sastāvdaļa.

3. Novērtējuma metodoloģija

Iepriekšējā novērtējuma metodoloģija un ziņojuma struktūra balstās uz Eiropas Zivsaimniecības Fonda *Ex-ante* novērtējuma vadlīniju ieteikumiem un citiem atbilstošiem un regulējošiem dokumentiem (skat. izmantoto dokumentu sarakstu).

Novērtēšanās procesā ekspertu grupa veica sekojošus četrus soļus:

Solis 1 – Mobilizācija, kurā ekspertu komanda izstrādāja vienotu pieeju Zivsaimniecības nozares Rīcības programmas novērtēšanai un saskaņoja rīcības plānu ar pasūtītāju.

Solis 2 – Informācijas apkopošana un analīze, kurā veikta Rīcības programmas un citu atbilstošo dokumentu un informācijas vispusīga izpēte un analīze, kā arī veiktas intervijas (ar potenciālajiem atbalsta saņēmējiem, projektu īstenotājiem un politikas veidotājiem). Veikta iepriekšējo tematisko izvērtējumu (attiecībā uz zivsaimniecību 2004-2006) secinājumu un rekomendāciju analīze, un to iekļaušanas pakāpe Rīcības programmā.

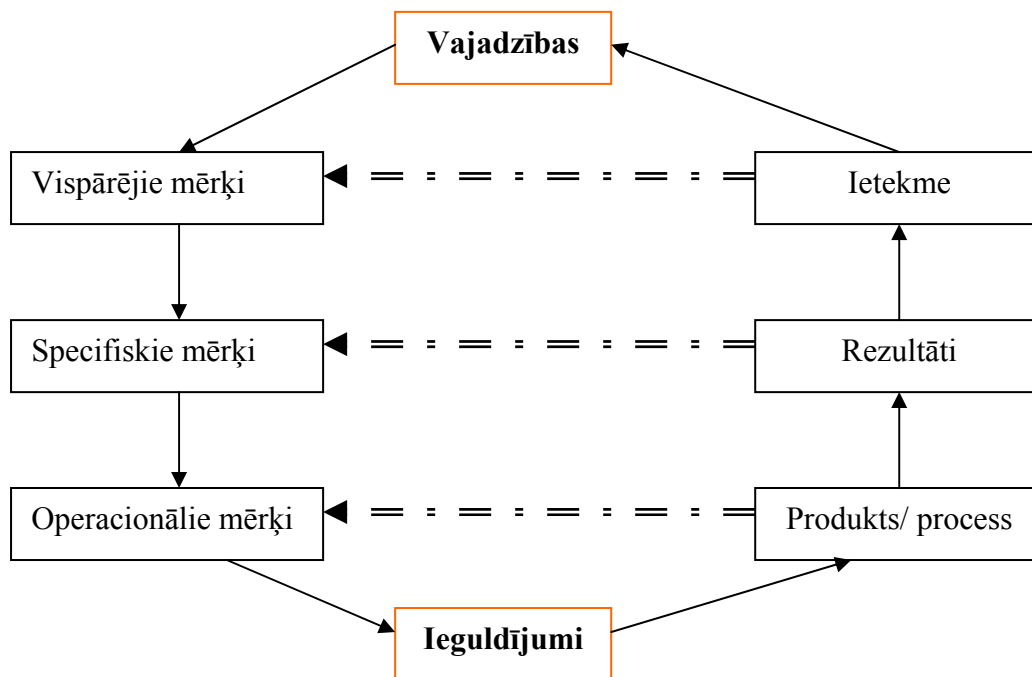
Solis 3 – Novērtēšana, kas veikta vadoties pēc Eiropas Komisijas izstrādātajām vadlīniju „Working Paper on Ex-ante Evaluation for The European Fisheries Fund”.

Galvenie novērtēšanas procesa elementi ir:

- Zivsaimniecības sektora identificēto vidēja termiņa un ilgtermiņa vajadzību, Rīcības programmas un stratēģijas atbilstības izvērtējums;
- Rīcības programmas konsekvences un saskaņotības izvērtējums;

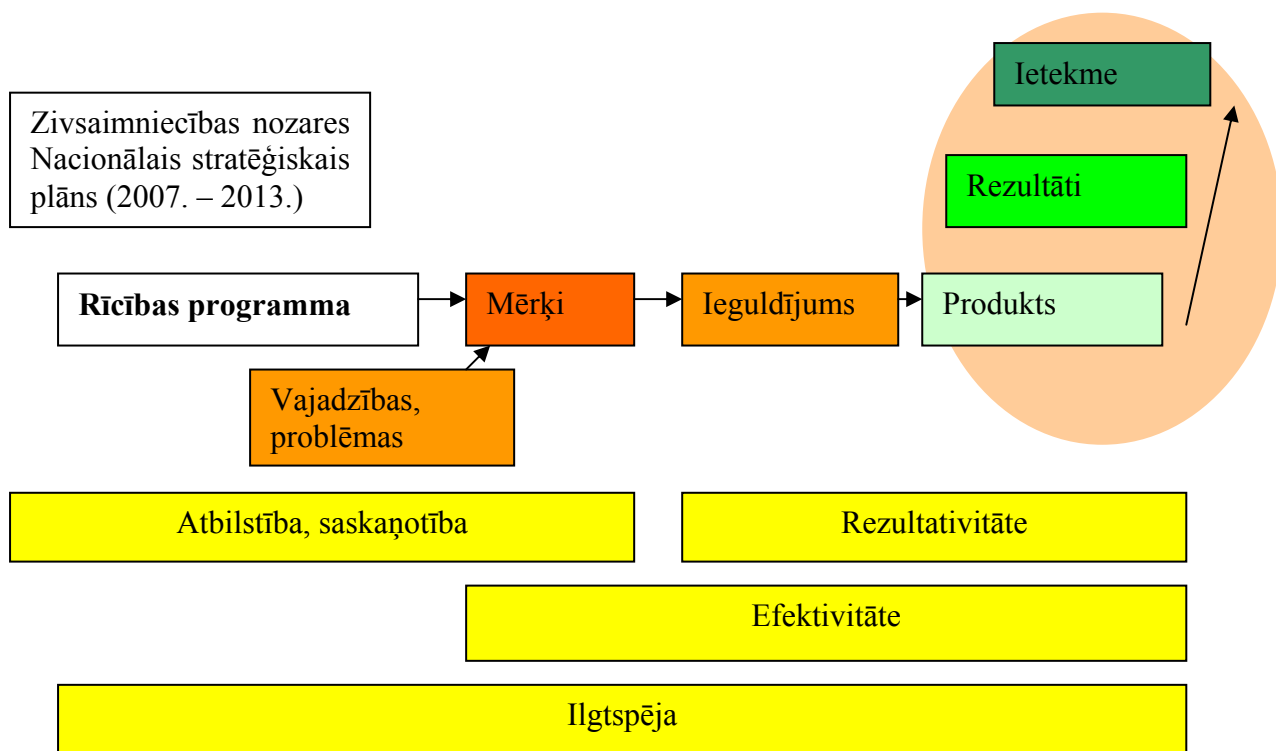
- Rīcības programmas saskaņotības ar reģionālo, nacionālo politiku un (ES vadlīnijām) principiem kas definēti regulas projekta par Eiropas Zivsaimniecības fondu 18a pantā izvērtējums;
- Sagaidāmo rezultātu un ietekmes izvērtējums un kvantificēšana;
- Ieteiktās ieviešanas, uzraudzības, novērtēšanas un finanšu apsaimniekošanas sistēmas izvērtējums.

Intervences loģika

Metodoloģijas instruments, kurš veido loģisko saiti starp programmas mērķiem un plānotajām aktivitātēm ir intervences loģiskā ķēde, kas parāda konceptuālu saiti no ieguldījuma (*input*) līdz produktam/ procesam (*output*), rezultātam (*result*) un ietekmei (*impact*). Tādejādi intervences loģiskā ķēde dod iespēju novērtēt ieguldījumu plānoto mērķu sasniegšanai.

Novērtēšana pamatojas uz pieciem kritērijiem: atbilstību, rezultativitāti, efektivitāti, ilgtspēju un ietekmi.

Solis 4 – Novērtēšanas ziņojums, kura struktūra veidota sekojoši:

- Kopsavilkums;
- Ievads;
- Pielietotā metodoloģija;
- Iegūtās informācijas analīze un apskats;
- Secinājumi (pamatoti un saprotami) un rekomendācijas (praktiskas un detalizētas);
- Pielikumi.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2001/42/EC „Par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu” ir veikta Rīcības programmas Stratēģiskās ietekmes uz vidi izvērtēšana (SIVN), kas ir iepriekšējā (*Ex-ante*) novērtējuma sastāvdaļa.

4. Novērtējuma procesa apskats

Novērtējumu veica ekspertu grupa, kura strādāja atbilstoši 2006.gada 09. novembrī starp izpildītāju un Latvijas Republikas Zemkopības ministriju noslēgtā Līguma Nr. 141106/c-288 noteikumiem, t.sk. ZM noteiktajai tehniskajai specifikācijai. Sākotnēji bija plānots, ka izvērtētājiem darbs jābeidz 2006. gadā, bet, ņemot vērā to, ka ZnRp izstrāde ieilga, tad darba izpildes līgums tika pagarināts līdz 2007. gada martam.

Ekspertu grupa veica sākotnējo novērtējumu trijiem dokumentu variantiem:

- Novērtējums veikts Rīcības programmas projektam tā gatavības stadijā 2006. gada 9. novembrī;
- Novērtējums veikts Rīcības programmas projektam tā gatavības stadijā uz 2007. gada 9. janvāri;
- Novērtējums veikts Rīcības programmas projektam tā gatavības stadijā uz 2007. gada 25. janvāri.

Novērtējums veikts Rīcības programmas projektam tā gatavības stadijā 2006. gada 9. novembrī. Starpposma novērtēšanas ziņojumā sniegti galvenie iepriekšējā (*Ex-ante*) novērtējuma rezultāti līdz 2006. gada 18. decembrim.

Ekspertu grupa turpināja novērtējumu ZnRp dokumenta darba variantam, kuru tiem ZM nodeva 9.01.2007. ZM 16. februārī iesniedza ekspertiem savus komentārus par novērtējuma darba variantu un uzdeva veikt izvērtējumu pamatojoties uz 25.01.2007 papildināto ZnRp darba variantu ZM un precizēto finansējuma sadalījuma pa prioritārajiem virzieniem tabulu. Ekspertu grupa turpināja novērtējumu ZnRp dokumenta darba variantam, kuru tiem ZM nodeva 25.01.2007.

Noslēguma ziņojums ietver visu ekspertiem nodoto ZnRp dokumenta darba variantu *Ex-ante* novērtējuma galvenās atziņas.

5. Novērtējums

Novērtējuma daļas struktūra pamatojas uz *Ex-ante* novērtējuma vadlīniju projektā¹ ieteikto indikatīvo ziņojuma saturu. Šajā ziņojuma daļā ir sniegti galvenie iepriekšējā (*Ex-ante*) novērtējuma rezultāti.

5.1. Esošās situācijas novērtējums

5.1.1. Situācijas apraksts, nozares problēmas un vajadzības

Šajā Rīcības programmas projektā (2007.-2013.gads) ir atspoguļota esošā situācija nozarē un ir ņemti vērā ekspertu 18.12.2006. iepriekšējā novērtējuma starpziņojuma secinājumi un rekomendācijas. Rīcības programmas projekta (2007.-2013.gads) pasākumi pamatojas uz Nacionālā stratēģiskajā plānā (2007.-2013.gads) sniegto situācijas aprakstu, definētajām problēmām un vajadzībām.

Rīcības programmas 2. nodaļā ir sniegts vispusīgs situācijas analīzes kopsavilkums, ietverot vispārēju zivsaimniecības nozares apskatu, kā arī būtiskākos datus par zvejniecību, akvakultūru un zveju iekšējos ūdeņos, zivju apstrādi, dabas aizsardzību un daudzveidības saglabāšanu un dzimumu līdztiesību. *Ex-ante* novērtējuma laikā tika veikta situācijas apraksta atbilstības analīze, veicot faktu pārbaudi, izvērtējot sniegto faktu daudzpusību un atbilstību reālajai situācijai.

Situācijas analīzē zvejniecības, akvakultūras un zivju apstrādes jomā iekļauts pietiekami plašs datu klāsts, galvenokārt atbilstoši CSP un VZP dati par 2005.gadu. Salīdzinoši mazākā apjomā izmantoti dati, kas raksturo situāciju dabas aizsardzības un daudzveidības saglabāšanas jomā. Nav norādes par datiem, kas apliecina apgalvojumu, ka ievērojami pasliktinājies iekšējo ūdeņu zivju resursu stāvoklis un lai to uzlabotu nepieciešams īstenot vērtīgo zivju sugu resursu atražošanas un nārsta vietu un dzīvotņu atjaunošanas pasākumus, vai norādes uz šādu pētījumu datu pieejamību.

Daļai statistikas datu nav minēts, kura gada dati tie ir, kā arī nav minēts informācijas avots, tādējādi apgrūtinot teksta izpratni (skatīt 3. pielikuma 7. tabulu). Piemēram, vairākās vietās ir dota atsauce uz Nacionālo zvejas flotes kapacitātes sabalansēšanas plānu, kas nav izmantojams kā sākotnējais statistikas datu avots.

Attiecībā uz iekšējo ūdeņu izmantošanu, maz ticami šķiet dati attiecībā uz ieņēmumiem uz vienu apakšnozarē nodarbināto, kas sastāda 26,7 Ls mēnesī. Tā kā nav norādīti informācijas avoti, ekspertiem nav iespējas pārbaudīt šo datu atbilstību. Situācijas aprakstā nav ietverta informācija par kopējo nozveju iekšējos ūdeņos, kur situācija norāda uz to, ka makšķernieku nozveja pēdējos gados pārsniedz iekšējo zvejnieku iegūtos lomus vairāk kā trīs reizes, kas liek secināt par iekšējo ūdeņu zvejniecības potenciāla nepietiekamu izmantošanu.

Pēc LVAEI veiktā pētījuma „Zivsaimniecības tirdzniecības datu analīze 2000 - 2005” datiem varam secināt, ka neskatoties uz to, ka eksporta īpatsvars uz NVS valstīm pēdējo gadu laikā ir samazinājies, tomēr sagatavoto un konservēto zivju eksportā tas ir

¹ “Guidelines for Ex-ante Evaluation”, Common Monitoring and Evaluation Framework

pietiekoši augsts un atsevišķu uzņēmumu griezumā ar augstu riska pakāpi. Eksporta pieaugums uz ES valstīm radies nevis pieaugot eksportam, bet gan saistībā ar jaunu dalībvalstu uzņemšanu ES.

Attiecībā uz ražotāju grupām vai citām kolektīvām organizācijām, kas ir galvenā mērķa grupa 3. prioritārā virziena 1. un 4. pasākumam, nav iekļauta informācija, kas raksturotu patreizējo situāciju, t.i., šādu grupu vai organizāciju skaitu Latvijā vai norādes uz attiecīgiem pētījumiem, kas pamatotu šīs mērķa grupas izvēli. Tikai sadaļā par iepriekšējā perioda pieredzi ir norāde, ka šajā periodā izveidojušās 2 ražotāju organizācijas un viena saņēmusi atbalstu.

Situācijas analīze Rīcības programmā attiecībā uz 4. prioritāro virzienu "Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība" ir nepilnīga, lai gan prioritārajam virzienam tiek plānoti 43,4% no kopējā sabiedriskā 2007.-2013. gados pieejamā finansējuma.

Vispārējā zivsaimniecības nozares apskatā ir minēts, ka "no zivsaimniecības atkarīgo reģionu attīstības veicināšanā lielu ieguldījumu varētu sniegt vietējās rīcības grupas, kuras izstrādā un īsteno reģionu attīstības stratēģijas". Termins *reģionu attīstības stratēģijas*² neatbilst Latvijas situācijas kontekstam, jo vietējās rīcības grupas (VRG) Latvijā sagatavo un īsteno savas vietējās attīstības stratēģijas, ietverot tās vietējās pašvaldības teritorijas, kuras ietilpst vietējā rīcības grupā. Reģionu attīstības stratēģijas Latvijā sagatavo un īsteno pieci plānošanas reģioni (Kurzemes, Vidzemes, Rīgas, Zemgales un Latgales). Situācijas analīzē ir teikts, ka šobrīd Latvijā ir 31 vietējās rīcības grupa, no kurām 15 atrodas zivsaimniecībai nozīmīgo reģionu teritorijās, kuras aizņem 49,5% no kopējās valsts teritorijas. Tomēr nekur nav minēts, kuras tad ir šīs zivsaimniecībai nozīmīgo reģionu teritorijas.

Situācijas analīzē atsauce tiek dota uz VRG, kuras tiek veidotas saskaņā ar 2004.-2006. gada Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda Virzības daļas līdzfinansētās (vienotā programmdokumenta 4.6. pasākuma „Vietējo rīcību attīstība (LEADER+ veida pasākums)) nacionālās programmas „Prasmju iegūšana” ietvaros sagatavotajiem VRG veidošanas un to stratēģiju finansēšanas noteikumiem. Situācijas analīzē nav paskaidrots, kāda veida ieguldījumu un cik lielu zivsaimniecības atkarīgo reģionu attīstības veicināšanā varētu sniegt vietējās rīcības grupas EZF ietvaros.

Dažas pozīcijas nav tik viennozīmīgi analizējamas, kā tas ir norādīts Rīcības programmā. Piemēram, vispārējā zivsaimniecības nozares apskatā ir minēts, ka nozarē ir zems strādājošo līmenis – „zivsaimniecībā šobrīd nodarbināti 4,9% ar augstāko izglītību (23,4% vidēji valstī), 62,5% ar vidējo (63,1% vidēji valstī), 31,0% ar pamatskolas izglītību (12,7% vidēji valstī)”. Tomēr esošā situācija ir tikai salīdzināta ar valstī vidējo, nevis papildus minēts, ka valstī praktiski nav iespējams iegūt izglītību daudzās zvejniecības nozares profesijās. Latvijas Republikas profesiju klasifikatorā (MK 2007. gada 13. februāra noteikumi Nr.125 "Noteikumi par profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām un profesiju klasifikatora lietošanas un aktualizēšanas kārtību" uz zivsaimniecības nozari attiecas apmēram 50 klasifikatorā minētās profesijas. Izstrādājot profesiju standartu, tiek noteikts, kādas prasmes un iemaņas ir

² Termins *reģionu attīstības stratēģijas* neatbilstoši lietots arī sadaļās 346 un 347.

nepieciešamas, lai strādātu konkrētā profesijā. Zivsaimniecības jomā profesiju standarti ir izstrādāti tikai nelielai daļai profesiju (skatīt 4. pielikumu 8. tabulu). Profesionālās izglītības centra dati liecina, ka Latvijā zivsaimniecības jomā var apgūt ierobežotu skaitu profesiju un tās pārsvarā ir vidējās izglītības līmeņa programmas, ko apliecina arī statistikas dati par zivsaimniecībā strādājošo izglītības līmeni. Latvijā augstākās izglītības līmenī tiek piedāvāta izglītība tikai kuģa mehāniķa, kuģa vadītāja profesijā un inženiera kuģu elektroautomātikā, inženiera kuģu vadīšanā, inženiera kuģu mehānikā profesijās. Ar to arī var izskaidrot, kāpēc zivsaimniecībā ir maz nodarbināto ar augstāko izglītību. Bez tam ir jāuzsver, ka zivsaimniecības jomā programmas piedāvā neliels skaits (10) izglītības iestāžu un mācību centru – 4 profesionālās izglītības iestādes (no esošām 120) un viena augstskola (no esošām 36). Ir daudz zivsaimniecības profesiju, kas ir minētas profesiju standartā, bet kurās netiek piedāvāta iespēja apgūt izglītību un iegūt profesionālās kvalifikācijas apliecību. 5. pielikuma 9. tabulā vērtēšanas eksperti ir interpretējuši publiski pieejamo informāciju par zivsaimniecības profesijām un iespējām apgūt šīs profesijas Latvijā īstenotās izglītības programmās. Latvijā ir pietiekoši daudz iespēju iegūt zināšanas kuģu vadīšanā, kuģu mehānikā, iespēja mācīties par motoristu, matrozi gan pilna laika vidējā līmeņa programmās, gan tālākizglītības programmās. Limitētas ir iespējas apgūt stūrmaņa profesiju. Tomēr ir jāmin, ka Latvijā netiek piedāvāts iegūt kvalifikācijas apliecību zivju apstrādātāja profesijās, kā arī dažādās zivsaimniecības profesijās, piemēram, zivju inkubatora strādnieks, zivsaimnieks. Profesiju klasifikatorā ir minētas profesijas dziļūdens zvejnieks un iekšējo ūdeņu un piekrastes zvejnieks. Tomēr zvejniekam nepieciešamās prasmes un iemaņas nav aprakstītas profesiju standartā, kā arī netiek piedāvāta neviena izglītības programma, lai apgūtu šo profesiju.

Ekspertu ierosinājums:

- Nepieciešamas atsauces par izmantotās informācijas avotiem;
- Kur nepieciešams, jāievieto atsauces uz sākotnējiem informācijas avotiem;
- Iespēju robežās būtu vēlams aktualizēt un papildināt statistiku.

5.1.2. SVID analīzes un Rīcības programmas projekta (2007.-2013.gads) pasākumu un aktivitāšu atbilstība

Rīcības programmas izstrādātāji dokumentā ir ievietojuši Zivsaimniecības nozares Nacionālā stratēģiskā plāna SVID analīzes saīsināto versiju, uzsverot, pēc izstrādātāju domām, svarīgākos punktus. SVID analīze balstās uz pamatotiem faktiem, kuri ir dziļāk analizēti ZnNSP. Pēc SVID analīzes klasiskās metodikas iespējas un draudi ir ārējie faktori, savukārt stiprās un vājās puses – iekšējie faktori. Rīcības programmā daļēji ir izmantota klasiskā metode. Sīkākus komentārus SVID analīzei skatīt 6. pielikuma 10. tabulā.

Attiecībā uz 1. prioritāro virzienu “Pasākumi Kopienas zvejas flotes sabalansēšanai”

Veicot atbilstību izvērtēšanu 1.prioritārajam virzienam varam secināt, ka būtībā SVID analīze un situācijas izvērtējums atbilst izvirzītiem pasākumiem un aktivitātēm. Tomēr atsevišķiem formulējumiem ir nepieciešami precizējumi.

- Paredzama piešķirto nozvejas kvotu samazināšanās ir uzskatāma par ārēju draudu, kuru novēršanai tiek piedāvāta zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana, kā arī sociāli ekonomiskie pasākumi.
- Pirmie trīs 1. prioritārā virziena pasākumi ir vērsti uz vājo pušu stiprināšanu, kuras ir ļoti konkrēti formulētas šajā SVID pozīcijā.
- Kā draudi minētā zvejniecībā nodarbināto novecošanās un skaitliska samazināšanās faktiski nonāk pretrunā ar 1. prioritārā virziena aktivitātēm, kuras ir vērstas uz zvejnieku skaitlisku samazināšanu, piešķirot subsīdijas. Tādejādi, no SVID analīzes izriet, ka 1. prioritārā virziena 4. pasākums ir vērsts uz draudu pastiprināšanu.

Attiecībā uz 2. prioritāro virzienu „Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu pārstrāde un mārketings”

Veicot atbilstību izvērtēšanu 2. prioritārajam virzienam varam secināt, ka būtībā SVID analīze, situācijas izvērtējums atbilst izvirzītiem pasākumiem un aktivitātēm. Taču no ekspertu viedokļa nepieciešami daži papildinājumi un skaidrojumi:

- Pasākums „Ūdens vides aizsardzība” ir loģiski izsecināms no situācijas novērtējuma un SVID analīzes, tomēr ieteikums būtu to SVID analīzē izdalīt atsevišķi.
- Pasākums „Akvakultūras dzīvnieku slimību ierobežošana” nav pamatots situācijas aprakstā, kā arī SVID analīzē. Pats pasākums ir pamatojams ar risku samazināšanu intensificējot akvakultūras produktu ražošanu. Priekšlikums: Papildināt SVID analīzes „draudi” sadaļu ar punktu sekojošā redakcijā - „dzīvnieku slimību izplatīšanās risks”.
- Attiecībā uz savvaļas plēsēju ietekmi uz akvakultūras uzņēmējiem nav neviena pat aptuvena rādītāja par to ietekmes nozīmīgumu.
- SVID analīze attiecībā uz iekšējo ūdeņu nozveju tiek atspoguļoti tikai vienā sadaļā – „vājās puses”.

SVID analīzi būtu nepieciešams papildināt:

Akvakultūras un iekšējo ūdeņu izmantošana, stiprās puses:

- Iekšējo ūdeņu nozvejas saglabāšanās neskatoties uz nelabvēlīgiem ārējiem apstākļiem;
- Ļoti augsts akvakultūras produktu pieprasījuma potenciāls (pasaules pētījuma prognoze norāda uz to kas līdz 2050. gadam pieprasījums pēc akvakultūras produktiem pasaulē var dubultoties).

Akvakultūras un iekšējo ūdeņu izmantošana, iespējas:

- Ūdens vides aizsardzība, stabilas un ekoloģiski tīras vides saglabāšanai.

Akvakultūras un iekšējo ūdeņu izmantošana, draudi:

- Zvejas liegumu skaita palielināšanās.

Zivju apstrāde un tirdzniecības iespējas:

- Izmainīt ražotās produkcijas sortimentu pielāgojot to jauniem eksporta tirgiem.

Attiecībā uz 3. prioritāro virzienu „Kopējās ieinteresētības pasākumi”

Vērtējot SVID analīzi 3. prioritārā virziena kontekstā šī prioritārā virziena ietvaros plānotās aktivitātes ir vērstas uz nozares vājo pušu stiprināšanu zvejniecības, akvakultūras un zivju apstrādes un tirdzniecības jomās.

- Pārsvārā SVID definētās vājās puses un stiprās puses ir pamatotas ar atbilstošiem situāciju raksturojošiem datiem, tomēr atsevišķas SVID pozīcijas ekspertu vērtējumā ir pretrunīgas, piemēram, SVID analīzē definēts, ka viena no zvejniecības stiprajām pusēm ir tā, ka zvejniecības uzņēmumi ir apvienojušies ražotāju grupās. Tai pat laikā vienīgie dati, kas attiecas uz ražotāju grupām, ir sadaļā par iepriekšējo pieredzi norādītā informācija, ka periodā līdz 2006. gadam ir izveidojušās 2 ražotāju organizācijas. Tas apliecina, ka tā drīzāk ir vājā puse.
- Diskutabls ir pie zvejniecības jomas iespējām minētais formulējums - „Zvejnieku apvienošanās grupās nākotnē varētu veicināt kopīgo problēmu risināšanu”. Šādā formulējumā tā ir varbūtība, bet ne iespēja, jo iespēja ir jau eksistējošs, bet vēl neizmantots faktors, kas var sekmēt mērķa sasniegšanu, nevis iespējamība.

Attiecībā uz 4. prioritāro virzienu “Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība”

Veicot atbilstību izvērtēšanu 4. prioritārajam virzienam varam secināt, ka būtībā SVID analīze, situācijas izvērtējums atbilst izvirzītiem pasākumiem un aktivitātēm, tomēr to būtu nepieciešams papildināt ar no Zivsaimniecības atkarīgo reģionu uzskaitījumu (ievietojot pielikumu) un norādīt, kuras no situācijas analīzē atspoguļotajām vajadzībām attiecas arī uz no Zivsaimniecības atkarīgo reģionu attīstības sekmēšanu.

5.1.3. Iepriekšējā plānošanas perioda (2004.-2006.) pieredze Zivsaimniecības nozarē

Rīcības programmas projektā (2007.-2013.gads) ir atspoguļota iepriekšējā plānošanas perioda (2004.-2006.) pieredze un tās sasaiste ar plānotajiem Rīcības programmas pasākumiem un ir ņemtas vērā ekspertu 18.12.2006. iepriekšējā novērtējuma starpziņojuma secinājumi un rekomendācijas.

ES struktūrfondu atbalsts Zivsaimniecības nozarei 2004.-2006. gadā pamatojās uz Vienoto programmdokumentu, kur Zivsaimniecība aptver 4. prioritārā virziena “Lauku un zivsaimniecības attīstības veicināšana” atsevišķus pasākumus:

- 4.8. pasākums “Zvejas intensitātes sabalansēšana”;
- 4.9. pasākums “Flotes atjaunošana un zvejas kuģu modernizēšana”;
- 4.10. pasākums “Zvejas un akvakultūras produktu apstrādes un mārketinga, zvejas ostu aprīkojuma un akvakultūras attīstība”;

- 4.11. pasākums “Piekrastes zvejas attīstība, sociālekonomiskie pasākumi, atbalsts zvejas pagaidu pārtraukšanai un citas finansiālas kompensācijas, jaunu noieta tirgu apgūšanas veicināšana un atbalsts ražotāju organizācijām”.

Iepriekšējā plānošanas perioda (2004.-2006.) pieredzes izvērtējums ZnNSP pielikumā parāda, kā 2006. gadā līdz 30. maijam izmantoti Zivsaimniecības vadības finanšu instrumenta līdzekļi pa atbalsta pasākumiem. Pielikumā redzams, ka kopumā sabiedriskais finansējums apstiprinātajiem projektiem bija 58,6% no pieejamā sabiedriskā finansējuma. Sešās aktivitātes finansējuma izlietojums bija ap pusi vai virs tās. Šīs aktivitātes ir:

Aktivitāte	Sabiedriskais finansējums apstiprinātajiem projektiem % no pieejamā
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zvejas un akvakultūras produktu apstrādes un mārketinga uzlabošana ▪ Zvejas intensitātes sabalansēšana ▪ Akvakultūra ▪ Sociāli ekonomiskie pasākumi ▪ Zvejas ostu aprīkošana ▪ Flotes atjaunošana un zvejas kuģu modernizēšana 	<p>70,9</p> <p>67,3</p> <p>57,1</p> <p>51,6</p> <p>47,4</p> <p>41,5</p>

Savukārt četrās aktivitātēs finansējuma izlietojums ir 0%. Tās ir:

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Piekrastes zvejas attīstība ▪ Jaunu noieta tirgu apgūšanas veicināšana ▪ Atbalsts ražotāju organizācijām ▪ Atbalsts zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšanai un citas finansiālās kompensācijas

FM tika pasūtījusi tematiskos izvērtējumus, kas aplūko uz Zivsaimniecības veicināšanu vērsto pasākumus kā daļu no kopējā atbalsta Vienotā programmdokumenta ietvaros.

Ekspertu grupa iepazīs ar Zivsaimniecības vadības finansēšanas instrumenta (ZVFI) 2004.-2006. gadam sniegtā atbalsta novērtējumu Finanšu ministrijas pasūtītajos tematiskajos izvērtējumos, kas veikti 2006. gada vasarā. Tie ir sekojoši:

- “Eiropas Savienības struktūrfondu plānošanas dokumentu 2004.-2006. gadam sagatavošanas un tajos iekļauto aktivitāšu izvērtējums” par zivsaimniecības veicināšanas pasākumiem:

Tematiskās izvērtēšanas ietvaros tika veikts VPD un PP atbilstības novērtējums Padomes 1999. gada 21. jūlija Regulas (EK) Nr. 1263/1999 par Zivsaimniecības vadības finansēšanas instrumentu prasībām. Tematiskajā izvērtējumā tika secināts, ka zivsaimniecības veicināšanas pasākumi atbilst Zivsaimniecības vadības finansēšanas instrumentu prasībām.

- “Eiropas Savienības struktūrfondu ietekmes uz reģionālo attīstību Latvijā izvērtējums”. Šajā tematiskajā izvērtējumā galvenās par zivsaimniecības veicināšanas pasākumiem sniegtās atziņas:

Tematiskajā izvērtējumā aplūkots progress pa visiem pasākumiem un to ģeogrāfisko izvietojumu. Ņemot vērā reģionu ģeogrāfisko izvietojumu pret jūras piekrasti, 4. prioritārā virziena pasākumu 4.8 - 4.11, kas tiek līdzfinansēti no ZVFI, finansējums pamatā vērsts uz Rīgas un Kurzemes reģioniem. Uz izvērtējuma brīdi, Kurzemes reģionā bija 69% pasākumu un Rīgas reģionā – 22%. Tas, ka Kurzemes reģionā ir lielāks finansējuma apjoms tiek pamatots ar to, ka šajā reģionā ir vairāk un lielākas ostas.

- “Vienotā programmdokumenta aktivitāšu ieviešanas izvērtējums”. Galvenās par zivsaimniecības veicināšanas pasākumiem sniegtās atziņas:

Tematiskajā izvērtējumā aplūkots pasākumu un to aktivitāšu statuss un Norādīts uz vairākām problēmām. Piemēram, jaunu kuģu būvniecības aktivitātē pieteikuma termiņš ir beidzies un tādejādi plānotais rādītājs (1 kuģis) netiks sasniegts. Arī aktivitātē “Atbalsts zvejas pagaidu pārtraukšanai un citas finansiālas kompensācijas” nebija apstiprināts neviens projekts. Kā problemātiska tika norādīta 4.11.4.aktivitāte “Atbalsts ražotāju aktivitātēm”, jo tā vēl nebija atvērta, tāpēc, ka tika konstatētas pretrunas starp aktivitātes ieviešanas dokumentiem un 2004. gada 30. marta MK noteikumiem Nr. 200 “Noteikumi par Eiropas Savienības struktūrfondu vadību”.

Iepriekšējā plānošanas perioda pieredze Zivsaimniecības nozarē. 1. prioritārā virziena „Pasākumi Kopienas zvejas flotes sabalansēšanai” rāda, ka interese par pasākumu „Zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana” (izlietoti 67,3% paredzētā finansējuma) bija augsta un ir paredzams, ka šo pasākumu varēs sekmīgi ieviest arī 2007. – 2013. gadā (skatīt 7. pielikuma 11. tabulu). Iepriekšējā plānošanas periodā tika veikta zvejas flotes samazināšana, sagriežot tos metāllūžņos, vai nododot izmatošanai citiem mērķiem. Rezultātā tika sagriezti 29 kuģi, par četriem vairāk nekā sākotnēji plānots. Citiem mērķiem tika nodots viens kuģis plānoto divu vietā.

Kopējā zvejas flotes bruto ietilpība tika samazināta par 7%. Iepriekšējā plānošanas periodā netika ieviesti zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšanas pasākumi, tātad to lietderīgums 2004.- 2006. gadā ir „0”. Savukārt pasākuma „flotes atjaunošana un zvejas kuģu modernizēšana īstenošana” (izlietoti 41.5% paredzētā finansējuma) deva pozitīvu ieguldījumu zvejas kuģu drošības paaugstināšanas un zvejas rīku modernizācijas līmeņa paaugstināšanai. Iepriekšējā plānošanas periodā pasākumu ietvaros 55 kuģiem tika veikta drošības paaugstināšana un/vai modernizācija. Diemžēl iepriekšējā plānošanas periodā netika veikta kuģu dzinēju nomaiņa, kas ir vērtējama kā nozīmīga aktivitāte, par kuru mērķa grupa varētu izrādīt paaugstinātu interesi. Iepriekšējā plānošanas periodā pasākuma „sociāli ekonomiskie pasākumi” ietvaros 85 zvejnieki plānoto 110 vietā saņēma subsīdijas (izlietoti 51.6% paredzētā finansējuma), lai kompensētu zvejas flotes samazināšanas rezultātā zaudētās darbavietas. Pasākuma ieviešana sniegusi pozitīvu ietekmi zvejnieku sociālo problēmu risināšanā.

Iepriekšējā plānošanas perioda pieredze Zivsaimniecības nozarē 2. prioritāra virziena „Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu pārstrāde un mārketing” ietvaros rāda, ka interese par pasākumu „Investīcijas akvakultūras uzņēmumos” (izlietoti 57,1% paredzētā finansējuma) bija augsta (skatīt 7. pielikuma 12. tabulu). Pasākuma īstenošana iepriekšējā programmēšanas periodā ir

devusi ieguldījumu akvakultūras uzņēmējdarbības pamata izveidē. Mērķa grupas interese par aktivitāti bijusi augsta un tika realizēti 25 projekti apmēram Ls 1 milj. vērtībā.

Pasākuma „Zvejas un akvakultūras produktu apstrāde un mārketing” īstenošana iepriekšējā programmēšanas periodā devusi ieguldījumu zvejas produktu apstrādes procesu modernizācijā, veicinot to atbilstību ES kvalitātes prasībām un konkurētspējai ES tirgū. Zivju apstrādes uzņēmumi šīs aktivitātes ietvaros ir sakārtojuši ražošanas procesu atbilstoši ES higiēnas un pārtikas drošības prasībām, modernizējuši ražošanas tehnoloģijas, investējuši tehnoloģijās, efektivitātes un produktu kvalitātes paaugstināšanā.

Mērķa grupas interese bija augsta. Pasākuma ietvaros veikta 33 zivju apstrādes uzņēmumu modernizācija un ražošanas procesa pilnveidošana. Izlietoti 70,9 % paredzētā finansējuma. Ir paredzams, ka abus šos pasākumu varēs sekmīgi ieviest arī 2007 – 2013. gadā.

Tā kā 3. prioritārais virziens „Kopējās ieinteresētības pasākumi” skar dažādas zivsaimniecības jomas, tad, vērtējot iepriekšējā plānošanas perioda pieredzi, jāanalizē ZVFI pasākumu ieviešanu dažādās jomās (skatīt 7. pielikuma 13. tabulu). Rīcības programmas situācijas aprakstā norādītie dati par iepriekšējā plānošanas periodā iesniegto projektu skaitu un piešķirtā finansējuma apjomu sniedz ieskatu par atbilstošo mērķa grupu aktivitāti un projektu īstenošanas kapacitāti konkrētajās jomās. Kā liecina šajā sadaļā iekļautie dati, interese par atbalstu dažāda veida infrastruktūras projektiem gan zvejniecībā, gan akvakultūrā un nozares produktu ražošanas un pārstrādes jomā ir augsta. Piemēram, iepriekšējā programmēšanas periodā ZVFI līdzfinansētajā aktivitātē 4.10.3. „Akvakultūra”, kas sasauca arī Rīcības programmas 3. prioritārā virziena ietvaros paredzēto aktivitāti 3.1.1. „Investīcijas zivsaimniecības un akvakultūras uzņēmumos” realizēti 25 projekti ~ LVL 1 milj. vērtībā, sekmējot uzņēmējdarbības attīstību šajā jomā un akvakultūras produktu ražošanas standartu paaugstināšanu.

Savukārt ZVFI līdzfinansētajā aktivitātē 4.10.2. „Zvejas ostu aprīkojums”, kas sasauca arī Rīcības programmas 3. prioritārā virziena ietvaros paredzētā 3.3. pasākuma „Investīcijas zvejas ostas, zivju izkraušanas un patvēruma vietās” aktivitātēm īstenoti 12 projekti, kur ieguldītais investīciju apjoms LVL 3,3 milj. Tas norāda, ka arī šajā plānošanas periodā interese šajās jomās varētu būt pietiekami augsta.

Tai pat laikā saskaņā ar sadaļā par iepriekšējo plānošanas perioda pieredzi attiecībā uz ZVFI līdzfinansēto aktivitāti „Atbalsts ražotāju organizācijām” iekļauto informāciju, šajā aktivitātē līdz 2006.gada 30. maijam tika iesniegts tikai viens projekts. Tas norāda, ka 3. prioritārā virziena 1. pasākuma nosacījums par atbalsta saņemšanu tikai nozares pārstāvju, ražotāju grupām vai asociācijām (t.i., kolektīvas saimnieciskas darbības struktūrām) var radīt risku šī pasākumu aktivitāšu ieviešanai, jo nebūs pietiekami augsta mērķa grupas interese.

Iepriekšējā programmēšanas periodā Latvijā LEADER veida aktivitātes saskaņā ar 2004.-2006. gada Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda Virzības daļas līdzfinansēto (vienotā programmdokumenta 4.6. pasākuma „Vietējo rīcību attīstība (LEADER+ veida pasākums)) nacionālo programmu „Prasmju iegūšana” uzsāktas

tikai 2006. gada nogalē. Līdz ar to pieredze, ko pārņemt 4. prioritārajam virzienam, pagaidām ir visai ierobežota. Latvijas lauku teritorijās ir izveidotas 31 VRG atbilstoši augšminētās programmas izstrādātajiem noteikumiem, un tās atkarībā no to gatavības stadijas ir vai nu uzsākušas VRG attīstības stratēģiju izstrādi, vai jau īsteno izstrādātās VRG attīstības stratēģijas (skatīt 7. pielikuma 14. tabulu).

5.2. Rīcības programmas ārējā saskaņotība (coherence)

Zivsaimniecības nozares Nacionālā stratēģiskā plāna (2007.-2013.gads) un Rīcības programmas projekta (2007.-2013.gads) izstrādē, nosakot mērķus un prioritāros virzienus, ir ņemti vērā šādi ar nozares politiku un stratēģiju saistīti dokumenti:

- 1) Eiropas Savienības Kopējās zivsaimniecības politikas pamatnostādnes;
- 2) Latvijas Nacionālais stratēģiskais ietvardokuments 2007.-2013.gadam;
- 3) Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2007.-2013. gadam;
- 4) Latvijas lauku un lauksaimniecības attīstības politikas pamatnostādnes un Latvijas lauku attīstības stratēģijas projekts 2007. - 2013. gadam;
- 5) Zemkopības ministrijas darbības stratēģija 2007. - 2010.gadam;
- 6) Zivju resursu atražošanas valsts programma 2000. - 2010. gadam;
- 7) Latvijas Nacionālā zivsaimniecības datu vākšanas ikgadējā programma.

ZnNSP izstrādē tika ievēroti galvenie Kopējās zivsaimniecības politikas pamatprincipi, kas paredz:

- veicināt efektīvu zvejas darbību ekonomiski stabilai un konkurētspējīgai zvejniecībai un akvakultūrai, nodrošinot pietiekami augstu dzīves līmeni tiem, kas ir atkarīgi no zvejas darbības un ievērojot vispārējās patērētāju intereses;
- pakāpeniski īstenot uz ekosistēmu balstītu pieeju attiecībā uz zivsaimniecības pārvaldību un apsaimniekošanu;
- regulāri izstrādāt un ieviest efektīvas zvejas kontroles programmas;
- nepārtraukti papildināt zivsaimniecības datus un uzlabot to ticamību;
- nodrošināt likumdošanā paredzēto atbildības dalījumu starp ES institūcijām un dalībvalstīm zivsaimniecības nozares pārvaldības jomā.

ZnRp un ZnNSP saskaņotība atspoguļota Zivsaimniecības nozares attīstības stratēģijas un Rīcības programma Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā (2007.-2013.g) matricā (*Skat. tālāk Matricu Nr.1*).

Visi četri Rīcības programmas prioritārie virzieni atbilst Zivsaimniecības nozares attīstības stratēģijas prioritārajām jomām.

Rīcības programmas prioritārais virziens “Pasākumi Kopienas zvejas flotes sabalansēšanai” atbilst Zivsaimniecības nozares attīstības stratēģijas prioritārai jomai “Zvejniecība” ar apakšmērķi “Ar zivju resursiem līdzsvaroti un konkurētspējīgi zvejas uzņēmumi un Latvijas zvejas flote”.

Rīcības programmas prioritārais virziens “Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu pārstrāde un mārketing” atbilst zivsaimniecības nozares attīstības stratēģijas prioritārai jomai “Akvakultūra, iekšējie ūdeņu zveja, zivju apstrāde un tirdzniecība” ar apakšmērķi “Kvalitatīvu, augstas pievienotās vērtības un tirgū pieprasījumam atbilstošu produktu ražotāji; akvakultūras, iekšējo ūdeņu zvejniecības un apstrādes uzņēmumi”.

Rīcības programmas prioritārais virziens “Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība” atbilst zivsaimniecības nozares attīstības stratēģijas prioritārai jomai “Nozarē iesaistīto cilvēku spēju un teritoriju attīstība” ar apakšmērķi “Ar zivsaimniecību saistīto teritoriju un no zivsaimniecības atkarīgo cilvēkresursu integrēta un ilgtspējīga attīstība”.

Rīcības programmas prioritārais virziens “Kopējās ieinteresētības pasākumi” ir pakārtots visām trijām iepriekšminētajām zivsaimniecības nozares attīstības stratēģijas prioritārajām jomām.

Rīcības programma (2007.-2013.gads) ir saskaņota ar Kopējo Zivsaimniecības politiku un Padomes regulu (EK) Nr. 1198/2006 (2006. gada 27. jūlijs) par Eiropas Zivsaimniecības fondu (EZF). (Skat. 8. pielikumu).

Matrica Nr.1

Zivsaimniecības nozares attīstības stratēģijas un Rīcības programma Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā (2007.-2013.g) matrica

Zivsaimniecības nozares attīstības stratēģija

Mērķis: Zivju resursu ilgtspējīgas izmantošanas iespējas nākamām paaudzēm un zivsaimniecībā iesaistīto cilvēku pārticība

Joma	Zvejniecība	Akvakultūra, iekšējie ūdeņu zveja, zivju apstrāde un tirdzniecība	Nozarē iesaistīto cilvēku spēju un teritoriju attīstība	Zivsaimniecības nozares pārvaldība
Apakšmērķi	Ar zivju resursiem līdzsvaroti un konkurētspējīgi zvejas uzņēmumi un Latvijas zvejas flote	Kvalitatīvu, augstas pievienotās vērtības un tirgū pieprasījumam atbilstošu produktu ražotāji akvakultūras, iekšējo ūdeņu zvejniecības un apstrādes uzņēmumi	Ar zivsaimniecību saistīto teritoriju un no zivsaimniecības atkarīgo cilvēkresursu integrēta un ilgtspējīga attīstība	Efektīva kontrole visos zivju aprites posmos un zvejas resursu vieda pārvaldība ilgtspējīgas zivju resursu izmantošanas, vides aizsardzības prasību ievērošana
Uzdevumi:	<ul style="list-style-type: none"> Zvejas flotes kapacitātes līdzsvarošana ar Latvijai pieejamajiem zivju resursiem; Zvejas flotes modernizēšana, paaugstinot ekonomisko dzīvotspēju, bet nepalielinot zvejas kopējo kapacitāti; Ostu infrastruktūras uzlabošana zvejas ki darbības nodrošināšanai. 	<ul style="list-style-type: none"> Iekšējo ūdeņu zvejas aprīkojuma pilnveidošana; Ūdens vides, faunas un floras saglabāšana; Konkurētspējīgu, tehnoloģiski modernu akvakultūras uzņēmumu darbības veicināšana; Zivju apstrādes uzņēmumu konkurētspējas palielināšana; Tirgus izpētes veicināšana un produkcijas noietu tirgu paplašināšana. 	<ul style="list-style-type: none"> Zivsaimniecības reģionu attīstības veicināšana; Zivsaimniecības nozarē nodarbināto kvalifikācijas celšanas un sadarbības spēju attīstības veicināšana. 	<ul style="list-style-type: none"> Nozares pārvaldības stiprināšana un zivsaimniecības pētniecības attīstība; Nozares kontroles un uzraudzības sistēmas pilnveidošana.

Rīcības programma Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā (2007.-2013.g.)

Prioritārie virzieni atbilstoši stratēģijas jomām

<p>Pasākumi Kopienas zvejas flotes sabalansēšanai <i>mērķis ir zvejniecības kā konkurētspējīgas un stabilas zivsaimniecības jomas attīstība, uzlabojot zvejas flotes ekonomisko dzīvotspēju un sabalansējot tās kapacitāti ar Latvijai pieejamiem zivju resursiem</i></p>	<p>Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu pārstrāde un mārketing <i>mērķis ir veicināt videi draudzīgas akvakultūras produkcijas audzēšanu, kas nodrošina akvakultūras uzņēmējdarbības attīstību un iekšējo ūdeņu zivju resursu ilgtspējīgas izmantošanas iespējas, kā arī tehnoloģiski modernu, konkurētspējīgu, ar darbaspēku nodrošinātu zivju apstrādes un tirdzniecības uzņēmumu attīstību kvalitatīvas, drošas un augstas pievienotās vērtības produkcijas ražošanai saskaņā ar ES iekšējā un ārējā tirgus prasībām</i></p>	<p>Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība <i>mērķis ir ilgtspējīgi attīstīt un uzlabot dzīves kvalitāti tajos ar zivsaimniecību saistītajos reģionos, kuru stratēģija ir saskaņā ar Zivsaimniecības nozares Nacionālo stratēģisko plānu un ar kuru veicina reģiona nodarbinātības, konkurētspējas, dzimumu līdztiesības attīstību, kā arī inovāciju ieviešanu un reģionālo un starptautisko sadarbību</i></p>
<p>Kopējās ieinteresētības pasākumi mērķis ir zivsaimniecības nozares ilgtspējīga attīstība un tās ekonomiskās efektivitātes palielināšana atbalstot pasākumus, kuru ieviešana dod guvumu zivsaimniecības nozares pārstāvju grupām, ražotājus pārstāvošām organizācijām vai citām valsts atzītām organizācijām vai sabiedrībai kopumā</p>		

Vai prioritārais virziens un atbilstošie pasākumi ir izvēlēti atbilstoši ZnNSP noteiktajiem mērķiem? Vai nepieciešamība ieviest šo pasākumu ir pamatota? Vai skaidri ir definētas vajadzības un problēmas, kuru risināšanai ir noteikti šie pasākumi ?

1. prioritārais virziens “Pasākumi Kopienas zvejas flotes sabalansēšanai”

Šobrīd Rīcības programmas 1. prioritāro virzienu ietekmē sekojoši plānošanas un politikas dokumenti - Zivsaimniecības nozares Nacionālais stratēģiskais plāns 2007.-2013. gadam (ZnNSP), Nacionālo zvejas flotes kapacitātes sabalansēšanas plāns (2006) un Eiropas Padomes 2006.gada 27.jūlija Regula (EK) Nr.1198/2006 par Eiropas Zivsaimniecības fondu.

Rīcības programmas 1. prioritārais virziens ir labi pamatots, uzsverot ZnNSP apakšmērķi - ar zivju resursiem līdzsvaroti un konkurētspējīgi zvejas uzņēmumi un Latvijas zvejas flote, un norādot uz to, ka nepieciešams būtiski uzlabot Latvijas zvejas kopējo efektivitāti, kā arī mazināt zvejā iesaistīto uzņēmumu un to darbinieku atkarību no pieaugošiem zvejas aizliegumiem, tehniskajiem zveju ierobežojošiem un regulējošiem nosacījumiem; rast iespēju veicināt nozarē nodarbināto vidējā vecuma samazināšanos un mazināt sociālās spriedzes pastiprināšanās risku pirmspensijas vecuma zvejniecībā nodarbināto vidū; samazināt Latvijas zvejas flotē paliekošo kuģu negatīvo ietekmi uz vidi, kā arī būtiski uzlabot flotē paliekošo kuģu zvejas efektivitāti, nepalielinot flotes kopējo kapacitāti (skatīt 9. pielikuma 19. tabulu). Zivsaimniecības nozares Nacionālajā stratēģiskajā plānā 2007.-2013.gadam tās norādītas kā galvenās vājās puses, tādēļ pasākuma ietvaros paredzēta zvejas flotes kopējās jaudas samazināšana un zvejas flotē atlikušo zvejas kuģu modernizācija.

Bez tam Rīcības programmas Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā (2007. – 2013.g.) 1.prioritārais virziens „Pasākumi Kopienas zvejas flotes sabalansēšanai” ir saskaņots ar Nacionālo zvejas flotes kapacitātes sabalansēšanas plānu (2006), kurš sniedz detalizētu pamatojumu un shēmu ilgtspējīga līdzsvara starp Latvijai pieejamajiem zivju resursiem un tās zvejas kapacitāti nodrošināšanai, sniedzot prognozi zvejas iespējām un analizējot Latvijas zvejas flotes kapacitāti. Nacionālo zvejas flotes kapacitātes sabalansēšanas plāns sniedz arī aprēķinus 2007.-2013. gada periodā sasniedzamajam kapacitātes līmenim, kas atbilstu prognozētajām zvejas iespējām un nodrošinātu ekonomiski līdzsvarotu flotes darbību. Rīcības programmā ir ņemtas vērā Nacionālo zvejas flotes kapacitātes sabalansēšanas plāna rekomendācijas.

1. prioritārā virziena ietvaros tiek ieviesti 4 pasākumi:

- Zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana;
- Zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšana;
- Investīcijas zvejas kuģu ierīcēs un zvejas rīku selektivitātē;
- Sociāli ekonomiskie pasākumi.

Visu četru pasākumu un to aktivitāšu nepieciešamība ir pamatota Zivsaimniecības nozares Nacionālajā stratēģiskajā plānā 2007.- 2013. gadam. ZnNSP uzsver, ka

zivsaimniecības produkcijas ražošanai ir zema efektivitāte un zems darba ražīgums (produkcijas izlaide uz vienu strādājošo) gan zvejniecībā, gan zivju apstrādē.

ZnNSP Zvejas flotes kapacitātes līdzsvarošanai plāno sekojošas darbības, kas atbilst Rīcības programmas 1. prioritārā virziena pasākumiem:

- Baltijas jūrā un Rīgas jūras līcī aiz piekrastes joslas un piekrastē zvejojošo kuģu nodošana sadalīšanai (t.sk. sagriešanai metāllūžņos);
- Baltijas jūras un Rīgas jūras līcī aiz piekrastes joslas un piekrastē zvejojošo kuģu nodošana izmantošanai citiem mērķiem ārpus zvejniecības;
- Kompensācijas pasākumi sakarā ar pagaidu zvejas aktivitāšu pārtraukšanas ieviešanu zivju krājumu pārvaldības, atjaunošanas plānu vai citu aizsardzības pasākumu ietvaros, vai arī apturot vai pārtraucot Eiropas Kopienas zvejniecības līgumu ar kādu no trešajām valstīm;
- Kompensācijas apkalpes locekļiem par zvejas kuģa pastāvīgas vai pagaidu zvejas darbības pārtraukšanas gadījumiem;
- Pirmstermiņa pensionēšanās iespēju nodrošināšana zvejniecībā.

ZnNSP Zvejas flotes modernizēšanai, paaugstinot tās ekonomisko dzīvotspēju plāno sekojošas darbības, kas atbilst Rīcības programmas 1. prioritārā virziena pasākumiem:

- Zvejas kuģu modernizēšana kuģošanas drošības, darba apstākļu, higiēnas un kvalitātes prasību uzlabošanai, t.sk. kuģu modernizēšana zem galvenā klāja daļas un dzinēju nomaīņa ar mērķi uzlabot kuģu atbilstību vides prasībām un paaugstināt to degvielas ekonomijas u.c. rādītājus;
- Selektīvāku zvejas rīku un metožu ieviešana, tai skaitā, lai pasargātu rīkus un nozveju no savvaļas plēsoņu ietekmes;
- Piekrastes zvejas flotes attīstības veicināšana.

2. prioritārais virziens „Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu pārstrāde un mārketingš”

Prioritārais virziens “Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu pārstrāde un mārketingš” izvēlēts atbilstoši stratēģijā noteiktiem mērķiem. Prioritāro virzienu atbilstība labi atspoguļota prioritārā virziena pamatojumā un SVID izvērtējumā.

Rīcības programma ir veidota saskaņā ar stratēģiju un citiem saistošiem dokumentiem un normatīviem aktiem. Programma ir izveidota saskaņota, bet ar dažām piebīdēm:

Pasākumā “Investīcijas akvakultūras uzņēmumos” viens no mērķiem ir “ieviest akvakultūras metodes, kas būtiski samazina negatīvu ietekmi uz vidi”, bet atbalstāmie pasākumi šī mērķa sasniegšanai nav norādīti (skatīt 9. pielikuma 20. tabulu). Iepriekš minētais mērķis daļēji pārklājās ar pasākuma “Ūdens vides aizsardzība” mērķi “ieviest un veicināt akvakultūras metodes, kas saglabā un pilnveido bioloģisko daudzveidību un mazina vides piesārņojumu”.

3. prioritārais virziens „Kopējās ieinteresētības pasākumi”

Šis prioritārais virziens, kā jau pats nosaukums norāda, būtiski atšķiras no pārējiem programmas virzieniem ar to, ka vērsts nevis uz vienas zivsaimniecības jomas vajadzību un problēmu risināšanu, bet skar gandrīz visas ZnNSP definētās nozares jomas, un ir paredzēts nozares uzņēmumu sadarbības veicināšanai un kolektīvas saimnieciskas darbības formas sekmēšanai, kā arī tādu pasākumu atbalstam, kas vairāk skar visas sabiedrības, nevis atsevišķa uzņēmuma intereses.

Ņemot vērā prioritārā virziena specifiku un lai izvērtētu virziena ietvaros paredzēto pasākumu atbilstību ZnNSP noteiktajiem mērķiem, atbilstības analīze tika veikta aktivitāšu līmenī, t.i., tika salīdzinātas šī prioritārā virziena ietvaros plānotās aktivitātes ar ZnNSP plānotajām darbībām un pamatojoties uz šo atbilstību ir vērtēta virziena ietvaros izvēlēto pasākumu atbilstība ZnNSP mērķiem. Tā, piemēram, 3. prioritārā virziena 1. pasākuma „Kopīga rīcība zivsaimniecības uzņēmumu efektīvai attīstībai” ietvaros paredzēta aktivitāte „*Investīcijas zivsaimniecības un akvakultūras uzņēmumos t.sk. atbalsts kolektīvām investīcijām selektīvu zvejas metožu lietošanas veicināšana un piezvejas samazināšana*”. Atbilstošā ZnNSP plānotā darbība ir „*selektīvāku zvejas rīku un metožu ieviešana*”, kas paredzēta ZnNSP definētā apakšmērķa „*Ar zivju resursiem līdzsvaroti un konkurētspējīgi zvejas uzņēmumi un Latvijas zvejas flote*” sasniegšanai. Tādējādi var apgalvot, ka iepriekšminētā Rīcības programmas 3. prioritātē paredzētā aktivitāte pilnībā atbilst ZnNSP mērķiem.

Izmantojot šādu principu, izvērtētas visas 3. prioritārā virziena pasākumu ietvaros paredzētās aktivitātes (skatīt 9. pielikuma 7. matricu.). Pamatojoties uz šādi veiktās atbilstības analīzes rezultātiem var secināt, ka visi šī prioritārā virziena ietvaros plānotie pasākumi ir izvēlēti atbilstoši ZnNSP noteiktajiem mērķiem. Daļēji virziena izvēles pamatojums ir noteikts 2006.gada 27.jūlija Regulā (EK) Nr.1198/2006 par Eiropas Zivsaimniecības fondu un Komisijas Regulas projektā uz 13.09.2006, kas definē detalizētus nosacījumus ES Padomes 2006.gada 27. jūlija Regulas (EK) Nr. 1198/2006 par Eiropas Zivsaimniecības Fondu (EZF) ieviešanai un kurā kā viens no EZF ieviešanas prioritārajiem virzieniem ir minēts „kopējās darbības” (*collective actions*). Prioritārā virziena izvēli pamato arī izvēlēto pasākumu atbilstība principiem, kas definēti EK regulās, kas attiecas uz EZF. Visi 3. prioritārā virziena pasākumi atbilst Eiropas Padomes 2006.gada 27.jūlija Regulas (EK) Nr.1198/2006 par Eiropas Zivsaimniecības fondu un Komisijas 2006.gada xx.xxxx Regulas (EK) Nr.xxxx/2006, ar ko paredz sīki izstrādātus īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EK) Nr. 1198/2006 par Eiropas Zivsaimniecības fondu (skatīt 8. pielikumu).

Virziena pamatotību nosaka arī izvēlēto pasākumu un aktivitāšu atbilstība SVID. Vērtējot no šāda viedokļa, var apgalvot, ka virziena izvēle ir pamatota (skatīt 6. pielikuma 10. tabulu). Bet virziena pamatojums ir jāskata arī kontekstā arī ar atbilstošo mērķa grupu izvēli, kas 1. pasākuma gadījumā ir asociācijas, ražotāju grupas u.c. kolektīvas saimnieciskās darbības struktūras un, ņemot vērā iepriekšējā periodā pieredzi (*aktivitātē „Atbalsts ražotāju organizācijām” iesniegts 1 projekts*), šīs mērķa grupas izvēle nebūt nav viennozīmīgi pamatota.

Prioritārā virziena aprakstā dotā pamatojuma formulējums kontekstā ar prioritārā virziena pasākumiem no eksperta viedokļa būtu jāpapildina, jo patreizējā versijā tas

pamato tikai 1. pasākumu, kur finansējuma saņēmēji ir nozares pārstāvju grupas, asociācijas vai ražotāju grupas. Netiek pamatoti pārējie pasākumi, kur finansējuma saņēmēji ir valsts un pašvaldības, kā arī NVO.

4. prioritārais virziens “Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība”.

Prioritārais virziens “Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība” izvēlēts atbilstoši ZnNSP noteiktajam mērķim. Pasākums “zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība” ir saskaņā ar stratēģiju un atbalstāmie pasākumi atbilst Padomes 2006.gada 27.jūlija Regulas (EK) Nr.1198/2006 Eiropas zivsaimniecības fonda 43., 44., 45.pantu prasībām.

Pasākums “Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība” ir pamatots, jo ar zvejas iespēju samazināšanos ļauj pārstrukturēt savas darbības veidu, tādējādi veicinot ar zivsaimniecību saistīto reģionu attīstību. Tomēr jāmin neprecizitāte mērķa formulējumā. *“Ilgspējīgi attīstīt un uzlabot dzīves kvalitāti tajos ar zivsaimniecību saistītajos reģionos, kuru stratēģija ir saskaņā ar Zivsaimniecības nozares Nacionālo stratēģisko plānu un ar kuru veicina reģiona nodarbinātības, konkurētspējas, dzimumu līdztiesības attīstību, kā arī inovāciju ieviešanu un reģionālo un starptautisko sadarbību”.* VRG izstrādā savas vietējās attīstības stratēģijas, tādēļ mērķi vajadzētu pārformulēt sekojoši *“Ilgspējīgi attīstīt un uzlabot dzīves kvalitāti tajos ar zivsaimniecību saistītajos reģionos, kuru VRG stratēģijas ir saskaņā ar Zivsaimniecības nozares Nacionālo stratēģisko plānu un ar kuru veicina reģiona nodarbinātības, konkurētspējas, dzimumu līdztiesības attīstību, kā arī inovāciju ieviešanu un reģionālo un starptautisko sadarbību.*

Rīcības programmas (2007.-2013.gads) saskaņotība ar Lisabonas stratēģiju un Gēteborgas mērķiem

Rīcības programma (2007.-2013.gads) ir saskaņota ar Gēteborgas mērķiem Eiropas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā attiecībā uz ilgtspējīgu dabas resursu pārvaldības veicināšanu un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu.

Stratēģijas izstrādāšanā ievērota 2000.gada 23.-24. martā ES valstu un valdību vadītāju sanāksmē Lisabonā apstiprinātā Lisabonas stratēģija. Lisabonas stratēģija paredz desmit gadu laikā padarīt ES ekonomiku par konkurētspējīgāko un dinamiskāko ekonomiku pasaulē. Tā definē ES stratēģiskos mērķus un uzdevumus, kas realizējami, lai veicinātu ekonomisko attīstību un nodarbinātības iespējas, vienlaicīgi ņemot vērā sociālo uzlabojumu un ilgtspējīgas attīstības apsvērumus. Lai veiksmīgi sasniegtu Lisabonas stratēģijas mērķus visās tautsaimniecības jomās – tajā skaitā zivsaimniecībā, ir izstrādāta Latvijas nacionālā Lisabonas programma 2005.-2008.gadam.

Rīcības programmas (2007.-2013.gads) prioritāro virzienu atbilstība Lisabonas programmas mērķiem galvenokārt attiecas uz ekonomiskās attīstības veicināšanu, konkurētspējas palielināšanu un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu (skatīt 1. tabulu).

Tabula Nr. 1**Rīcības programmas prioritāro virzienu atbilstība Latvijas nacionālajai Lisabonas programmai 2005.-2008. gadam**

Latvijas nacionālās Lisabonas programmas galvenie uzdevumi	Rīcības programma Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā (2007.-2013.g)			
	Pasākumi zvejas flotes sabalansēšanai	Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu pārstrāde un mārketing	Kopējās ieinteresētības pasākumi	Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība
Veicināt iekļaujošu darba tirgu			☐	☐
Veicināt ekonomiskās aktivitātes vāji attīstītos reģionos	☐		☐	☐
Saglabāt bioloģisko daudzveidību esošajā līmenī	☐	☐	☐	
Reģionālo uzņēmēju apvienošanas organizācijās veicināšana			☐	☐
Konkurētspējas celšana, atbalstot jauno tehnoloģiju ieviešanu, ražošanas modernizāciju	☐	☐	☐	

Apzīmējumi:

☐	Atbilst
☐	Neatbilst

5.3. Rīcības programmas iekšējā saskaņotība (consistency), potenciālā efektivitāte, ilgtspēja un ietekme

Šajā sadaļā izvērtēta ZnRp projektā aprakstīto prioritāro virzienu mērķu un izvēlēto pasākumu iekšējā saskaņotība, potenciālā efektivitāte, ilgtspēja un ietekme un sniegtas atbildes uz šādiem jautājumiem:

- Cik efektīvi ir noteiktie pasākumi un aktivitātes prioritāro mērķu sasniegšanai?
- Cik lielā mērā nospraustie mērķi var tikt sasniegti pamatojoties uz atbalsta jomās pieejamo finanšu resursu apjomu?
- Vai šī prioritārā virziena pasākumi ir ilgtspējīgi? Cik ilgtspējīgi ir ZnRP investīciju rezultāti un ietekme? Vai atbalsta saņēmēji varēs turpināt sekmīgu attīstību bez papildus atbalsta? Cik lielā mērā ZnRP atstās ietekmi uz nozares un Latvijas ekonomikas attīstību?
- Kādi varētu būt riski saistīti ar šī prioritārā virziena pasākumu ieviešanu?
- Vai ZnRp projektā prioritāro virzienu pasākumiem norādītie kvalitatīvie rādītāji ir atbilstoši, izmērāmi un pietiekami, lai izvērtētu mērķu sasniegšanu?

5.2.1. Plānoto pasākumu un aktivitāšu iekšējā saskaņotība Zvejniecības nozares Rīcības programmas ietvaros

Attiecībā uz 1. prioritārā virziena pasākumiem var apgalvot, ka pasākumi ir saskaņoti ar citiem pasākumiem rīcības programmas ietvaros. Pārsvārā visi pasākumi ir saskaņoti prioritārā virziena ietvaros, izņemot pasākumu „zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana”, kas saskaņojas ar 3.prioritārā virziena „Kopējās ieinteresētības pasākumi” 5. pasākumu „Zvejas kuģu pārbūve izmantošanai citiem mērķiem”.

1. prioritārā virziena „Pasākumi Kopienas zvejas flotes sabalansēšanai” mērķis „zvejniecības kā konkurētspējīgas un stabilas zivsaimniecības jomas attīstība, uzlabojot zvejas flotes ekonomisko dzīvotspēju un sabalansējot tās kapacitāti ar Latvijai pieejamiem zivju resursiem” atbilst gan vispārējam zivsaimniecības nozares attīstības mērķim – zivju resursu ilgtspējīgas izmantošanas iespējas nākamām paaudzēm un zivsaimniecībā iesaistīto cilvēku pārticība, gan šaurākajam zvejniecības attīstības mērķim: ar zivju resursiem līdzsvaroti un konkurētspējīgi zvejas uzņēmumi un Latvijas zvejas flote.

2. prioritārā virziena „Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu apstrāde un mārketing” pasākumi ir saskaņoti gan prioritārā virziena ietvaros, gan ar 3.un 4. prioritāro virzienu pasākumiem. Jāatzīmē, ka pasākuma „Zveja iekšējos ūdeņos” mērķis ir iekšējo ūdeņu zvejas attīstība un konkurētspējas veicināšana, modernizējot zvejas infrastruktūru un iekārtas, uzlabojot zvejas produktu kvalitāti un samazinot negatīvo ietekmi uz vidi, bet attiecībā uz zvejas attīstību nav paredzētas atbalstāmās aktivitātes.

Vērtējot **3. prioritārā virziena** „Kopējās ieinteresētības pasākumi” mērķa un pasākumu iekšējo saskaņotību var secināt, ka kopumā izvēlētie pasākumi pēc būtības ir atbilstoši prioritārā virziena specifikai un virzīti uz plānoto pasākumu mērķu sasniegšanu. Kas attiecas uz saskaņotību ar citiem prioritārajiem virzieniem programmas ietvaros, tad, ņemot vērā šī prioritārā virziena specifiku, t.i., ka tas nav vērsts tikai uz vienas zivsaimniecības jomas vajadzību apmierināšanu, bet skar faktiski visas jomas, tad šī prioritārā virziena pasākumi ir saistīti gan ar 1., gan 2, gan 4. prioritāro virzienu, kas atspoguļots zemāk dotajā tabulā..

3. prioritārā virziena ietvaros izvēlētie pasākumi sekmīgi papildina, bet nedublē atbilstošos 1. un 2 . prioritārā virziena pasākumus.

Patreizējā dokumenta versijā ir zināma nekonsekvence attiecībā uz mērķa formulējumu. Nodaļā 4.1. no situācijas raksturojuma izrietošo vajadzību kopsavilkumā 3. prioritārā virziena mērķis formulēts kā *zivsaimniecības nozares ilgtspējīga attīstība un tās ekonomiskās efektivitātes palielināšana atbalstot pasākumus, kuru ieviešana dod guvumu zivsaimniecības nozares pārstāvju grupām, ražotājus pārstāvošām organizācijām vai citām valsts atzītām organizācijām vai sabiedrībai kopumā*, savukārt pie 3. prioritārā virziena apraksta formulējums ir atšķirīgs - *prioritārā virziena mērķis ir veicināt sadarbības un partnerattiecību veidošanos zivju resursu ilgtspējīgas izmantošanas nodrošināšanai un kvalitatīvu, augstas pievienotās vērtības un tirgus pieprasījumam atbilstošu zivju produktu ražošanai*. No ekspertu viedokļa pirmajā versijā tas ir pārāk vispārīgs, jo *nozares ilgtspējīga attīstība un tās ekonomiskās efektivitātes palielināšana* ir vairāk kā visas

nozares stratēģiskais mērķis, savukārt otrā formulējuma variantā tas neatbilst 2. pasākumam, kur labuma saņēmēji ir pašvaldības vai valsts iestādes.

Faktiski šīs prioritārā virziena mērķis ietver it kā 2 komponentes, no kurām viena ir vērsta uz ieguldījumu izmantošanas efektivitātes paaugstināšanu, veicinot nozares pārstāvju apvienošanu grupās, šādu grupu vai ražotāju pārstāvošu organizāciju veidošanu un attīstību un kur saņēmēji ir šīs grupas un otra, kas vērsta uz tādu jomu attīstību, kas sniedzas ārpus viena lietotāja interešu loka un vajadzībām, bet saistītas ar sabiedrības interesēm un dod labumu sabiedrībai kopumā un kur labuma saņēmēji ir pašvaldības un valsts iestādes.

4. prioritārā virziena pasākumi ir saistīti ar visiem pārējiem prioritārajiem virzieniem, jo VRG savās vietējās attīstības stratēģijās var iekļaut pasākumus un aktivitātes, kuras ir arī 1., 2. un 3. prioritārajos virzienos. Tādēļ ir jānodrošina aktivitāšu nepārklāšanos.

Tabula Nr. 2

Plānoto pasākumu un aktivitāšu iekšēja saskaņotība ZnRp ietvaros

Pasākums	Komentārs
1. Prioritārā virziena pasākumi	
1.1. pasākums „Zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana”	Saistīts ar 1. prioritārā virziena pasākuma „Sociāli ekonomiskie pasākumi” aktivitāti „Kompensācijas zvejas kuģu apkalpes locekļiem (zvejniekiem) zvejas kuģa pastāvīgas zvejas darbības pārtraukšanas gadījumā”, kas sadalīšanai (tai skaitā sagriešanai metāllūžņos) un izmantošanai citiem mērķiem ārpus zvejniecības nodoto zvejas kuģu apkalpes locekļiem (zvejniekiem) paredz iespēju saņemt kompensācijas; saistīts ar 1. prioritārā virziena aktivitāti „Pirmstermiņa pensionēšanās”; kā arī ar 3.prioritārā virziena „Kopējās ieinteresētības pasākumi” 5. pasākumu „Zvejas kuģu pārbūve izmantošanai citiem mērķiem”, kas atbalstīs zvejas kuģa pārbūvi pielāgošanai izmantošanai apmācībām vai pētniecībai zivsaimniecības nozarē vai citām ar zveju nesaistītām darbībām.
1.2. pasākums „Zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšana”	Saistīts ar 1. prioritārā virziena pasākuma „Investīcijas zvejas kuģu ierīcēs un zvejas rīku selektivitātē” aktivitāti „Zvejas kuģu dzinēju nomaiņa”, jo 1.2 pasākums paredz maksimāli trīs mēnešu kompensācijas dzinēja nomaiņas laikā.
1.3. pasākums „Investīcijas zvejas kuģu ierīcēs un zvejas rīku selektivitātē”	Pasākums ir saistīts ar pasākumu „Pagaidu zvejas aktivitāšu pārtraukšana”, ja zvejas aktivitātes pārtrauktas uz dzinēja nomaiņas laiku.
1.4. pasākums „Sociāli ekonomiskie pasākumi”	Pasākums saistīts ar 1.prioritārā virziena pasākumu „Zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana”.

2. Prioritārā virziena pasākumi	
2.1. pasākums „Investīcijas akvakultūras uzņēmumos”	Pasākums saistīts ar 3.prioritārā virziena pasākumu 3.1. „Kopīga rīcība zivsaimniecības uzņēmumu efektīvai attīstībai” un 3.4. „Jaunu noieta tirgu sekmēšana un reklāmas kampaņas”.
2.2. pasākums „Ūdens vides aizsardzība”	Pasākums saistīts ar 3.prioritārā virziena pasākumu 3.2. Ūdens faunas un floras aizsardzība un attīstība.
2.3. pasākums „Akvakultūras dzīvnieku slimību ierobežošana”	Pasākums saistīts ar 2.prioritārā virziena pasākumu 2.1. Investīcijas akvakultūras uzņēmumos.
2.4. pasākums „Zveja iekšējos ūdeņos”	Pasākums saistīts ar 3.prioritārā virziena pasākumu 3.4.„Jaunu noieta tirgu sekmēšana un reklāmas kampaņas”.
2.5. pasākums „Zvejas un akvakultūras produktu apstrāde un mārketing”	Pasākums saistīts ar 3.prioritārā virziena pasākumu 3.4.„Jaunu noieta tirgu sekmēšana un reklāmas kampaņas”.
3. Prioritārā virziena pasākumi	
3.1. pasākums „Kopīga rīcība zivsaimniecības uzņēmumu efektīvai attīstībai”	Pasākums saskaņots ar: 1.prioritārā virziena „Pasākumi Kopianas zvejas flotes sabalansēšanai” pasākumu „Investīcijas zvejas kuģu ierīcēs un selektivitāte” un ‘Zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšana”; kā arī 2. prioritārā virziena pasākumiem „Investīcijas akvakultūras uzņēmumos” un „Zvejas un akvakultūras produktu apstrāde un mārketing”, kā arī 3. prioritārā virziena 4. pasākumu „Jaunu noieta tirgu sekmēšana un reklāmas kampaņas”
3.2. pasākums „Ūdens faunas un floras aizsardzība un attīstība”	Pasākums saistīts ar 2. prioritārā virziena pasākumu „Ūdens vides aizsardzība”.
3.3. pasākums „Investīcijas zvejas ostās, zivju izkraušanas un patvēruma vietās”	Saistīts ar 3. prioritārā virziena 1. pasākumu „Kopīga rīcība zivsaimniecības uzņēmumu efektīvai attīstībai”.
3.4. pasākums „Jaunu noieta tirgu sekmēšana un reklāmas kampaņas”	Saistīts ar 2. prioritārā virziena pasākumiem „Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu pārstrāde un mārketing”.
4. Prioritārā virziena pasākums	
4.1. pasākums „Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība”	Saistīts ar visiem prioritārajiem virzieniem.

5.2.2. Cik efektīvi ir noteiktie pasākumi un aktivitātes prioritāro mērķu sasniegšanai?

1. prioritārā virziena 1.pasākuma ”Zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana” aktivitāte - Baltijas jūrā un Rīgas jūras līcī aiz piekrastes joslas un piekrastē zvejojošo kuģu nodošana sadalīšanai un nodošana izmantošanai citiem mērķiem ārpus zvejniecības - viennozīmīgi ietekmēs Latvijas zvejas flotes kapacitātes sabalansēšanas ar

pieejamiem zivju resursiem efektivitāti. Rīcības programma skaidri pamato šā pasākuma nepieciešamību, detalizēts pamatojums un efektivitātes skaidrojums ir sniegts Nacionālajā zvejas flotes sabalansēšanas plānā. Noteikti lielāka efektivitāte būs zvejojošo kuģu nodošanai sadalīšanai, jo ir paredzama liela kuģu īpašnieku interese par šo aktivitāti, ko apliecina jau iepriekšējais plānošanas periods. Mazāk efektīva būs zvejas kuģu nodošana izmantošanai citiem mērķiem ārpus zvejniecības, jo paredzamā interese nebūs augsta. Pieņemot, ka tie varētu būt 2-3 kuģi, aktivitātes paredzamā efektivitāte un ietekme uz zvejas flotes kapacitātes sabalansēšanu ar pieejamiem zivju resursiem nebūs augsta.

2. Pasākuma „Zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšana” īstenošana balstās uz sliktāko scenāriju, kad nacionālās institūcijas, EK, ES var īstenot zveju ierobežojošus pasākumus, kuru rezultātā zvejnieki uz laiku paliek bez darba. Ieviešanas efektivitāti nav iespējams prognozēt.

3. Pasākuma „Investīcijas zvejas kuģu ierīcēs un zvejas rīku selektivitāte” paredzamās aktivitātes dos pozitīvu ieguldījumu zvejas kuģu drošības paaugstināšanas un zvejas rīku modernizācijas līmeņa paaugstināšanai. Aktivitātes dos efektīvu ieguldījumu zvejas flotes modernizēšanā, uzlabojot darba un higiēnas apstākļus, drošību uz kuģa, nodrošinot zivju uzglabāšanai atbilstošus apstākļus uz zvejas kuģiem, kā arī palielinot to energoefektivitāti un selektivitāti, nepalielinot zvejas kuģa jaudu, tādējādi veicinot ilgtspējīgu un atbildīgu pieejamo zivju resursu izmantošanu.

Pasākuma „Sociāli ekonomiskie pasākumi” mērķis ir veicināt zvejniecības efektivitāti un konkurētspēju, uzlabojot tās menedžmentu, kā arī piedāvājot iespēju priekšlaicīgi pensionēties gados veciem zvejniekiem, kuri strādājuši uz kuģiem, kas nodoti sadalīšanai vai izmantošanai citiem mērķiem ārpus zvejniecības. Piedāvātie pasākumi – kompensācijas zvejas kuģu apkalpes locekļiem zvejas kuģa pastāvīgas zvejas darbības pārtraukšanas gadījumā un pirmstermiņa pensionēšanās ir efektīvi sociālā atbalsta zvejniekiem sniegšanā. Tomēr aktivitātes efektivitāte zvejniecības efektivitātes un konkurētspējas, kā arī menedžmenta uzlabošanas jomā ir ierobežota, kā arī tā nav izmērāma ar paredzamajiem indikatoriem.

2.prioritārā virziena mērķa sasniegšanai paredzēti 5 pasākumi.

1.pasākuma „Investīcijas akvakultūras uzņēmumos” mērķi ir:

- modernizēt akvakultūras uzņēmumus un uzlabot to vispārējo darbību;
- attīstīt tradicionālās akvakultūras metodes;
- attīstīt jaunu un īpaši pieprasītu ūdens dzīvnieku sugu audzēšanu;
- ieviest akvakultūras metodes, kas būtiski samazina negatīvu ietekmi uz vidi.

Pamatojoties uz pēdējiem pētījumiem pasaulē par akvakultūras attīstību nākotnē minētie pasākumi varētu būt ļoti efektīvi, jo uzsvars tiek likts uz jaunu sugu attīstību un vides saglabāšanu. Iespējams, ka pēc šo pasākumu realizācijas pārstrādes un tirdzniecības sektors varētu akvakultūru vērtēt kā stabilu produktu vai izejvielu piegādātāju un sākt pozicionēt akvakultūras produktus tirgū.

2.pasākuma „Ūdens vides aizsardzība” mērķis ir ieviest un veicināt akvakultūras metodes un praksi, kas saglabā un uztur bioloģisko/ģenētisko daudzveidību un mazina ietekmi uz vidi. Pasākuma efektivitāte viennozīmīgi jāvērtē augstu jo tas nodrošina

kvalitatīvu zivju resursu pieejamību nākotnē, bez kā nav iespējama citu zivsaimniecības apakšnozaru attīstība nākotnē.

3.pasākuma „Akvakultūras dzīvnieku slimību ierobežošana” mērķis ir zivju slimību izplatības ierobežošana un zivju produkcijas kvalitātes un pārtikas drošuma nodrošināšana. Plānojot akvakultūras sektora attīstību un ražošanas intensificēšanos, šāda preventīva pasākuma ieviešana vērtējama kā efektīva un varētu būtiski samazināt akvakultūras attīstības riskus.

4. pasākuma „Zveja iekšējos ūdeņos” mērķis ir iekšējo ūdeņu zvejas attīstība un konkurētspējas veicināšana, modernizējot zvejas infrastruktūru un iekārtas, uzlabojot zvejas produktu kvalitāti un samazinot negatīvo ietekmi uz vidi. Pasākums attiecībā uz zvejas attīstību un konkurētspējas veicināšanu nav vērtējams kā efektīvs, tas vairāk ir orientēts uz situācijas stabilizēšanu un iekšējo ūdeņu nozvejas saglabāšanu. Par to liecina patreizējie nelielie nozvejas apjomi un tas, ka atbalstāmajās aktivitātēs netiek plānota nozvejas intensificēšana. Skatoties uz nākotni būtu rūpīgi jāizvērtē šis zivsaimniecības apakšnozares attīstības iespējas, gan no vides stāvokļa viedokļa, gan līdzsvarojot nozvejas apjomus starp makšķerniekiem un iekšējo ūdeņu zvejniekiem.

5.pasākuma „Zvejas un akvakultūras produktu apstrāde un mārketing” mērķis ir:

- pievienotās vērtības palielināšana zivju produktiem;
- darba drošības un darba ražīguma palielināšana;
- negatīvas ietekmes uz vidi mazināšana;
- produktu kvalitātes nodrošināšana, tai skaitā kaitīgu vielu samazināšana zivju produktos un eļļā;
- jaunu produktu ražošana un blakusproduktu un atkritumu izmantošana.

Pasākums ir vērtējams kā efektīvs. Būtiski ir tas, ka mērķos ir iekļauti punkti par produktu kvalitāti uzlabojošiem jautājumiem, kas var būtiski ietekmēt pārstrādes sektoru pieaugot prasībām uz produktu kvalitāti atsevišķos tirgos vai kopumā, kā arī punkti par vidi un atkritumu pārstrādi. Tomēr aktivitātes, kurās būtu akcentēta ciešākas sadarbības veidošana starp pārstrādes un akvakultūras sektoru varētu palielināt efektivitāti abos zivsaimniecības sektoros.

3. prioritārā virziena mērķu sasniegšanai plānoti 4 pasākumi. Pirmā pasākuma „Kopīga rīcība zivsaimniecības uzņēmumu efektīvai attīstībai” ietver 3 aktivitātes:

1. aktivitāte „Investīcijas zivsaimniecības un akvakultūras uzņēmumos”, t.sk. kolektīvi ieguldījumi selektīvu zvejas metožu lietošanas veicināšanai un piezvejas samazināšanai, inovācijās akvakultūras saimniecību darbībā, pārtikas kvalitātes un nekaitīguma uzlabošanā;
2. aktivitāte „Atbalsts zivsaimniecības un akvakultūras ražotāju organizāciju izveidošanai, attīstībai un reorganizācijai”;
3. aktivitāte „Partnerattiecību, sadarbības un prasmju apguves veicināšana” – t.sk. ieguldījumi izglītībā, zinātnē vai zināšanu un pieredzes pārņemšanā.

Plānotās aktivitātes, piedāvājot iespēju saņemt atbalstu ražošanas, pārstrādes vai realizācijas infrastruktūrā pie nosacījuma, ka ieguldījumi tiks veikti kolektīvi, kā arī abi pārējie sekmēs gan sadarbību un partnerattiecību veidošanos starp nozares

ražotāju organizācijām, gan arī šo uzņēmumu ražošanas efektivitātes un līdz ar to arī uzņēmumu konkurētspējas palielināšanos.

2.pasākuma „Ūdens faunas un floras aizsardzība un attīstība” īstenošana, piedāvājot iespēju saņemt atbalstu gan pašvaldību institūcijām, kas saistītas ar vides un dabas aizsardzību, gan arī ūdeņos esošo būvju un konstrukciju īpašniekiem, viennozīmīgi sekmēs zivju migrācijas ceļu un nārstošanas vietu atjaunošanu iekšzemes dabiskajos ūdeņos, lai saglabātu zivsaimniecībā izmantojamus zivju resursus

3.pasākuma „Investīcijas zvejas ostās, zivju izkraušanas un patvēruma vietās” mērķis ir uzlabot zvejas produktu izkraušanai un uzglabāšanai nepieciešamo infrastruktūru ostās, kā arī nodrošināt kvalitatīvus ostas pakalpojumus zvejniekiem. Pasākuma ietvaros plānotās 5 aktivitātes ir saistītas ar infrastruktūras uzlabošanu šajos objektos, kur finansējuma saņēmēji līdzīgi kā iepriekšminētajā pasākumā ir gan pašvaldību struktūras, gan privātu uzņēmēji, gan ražotāju grupas un domājams, ka plānotais pasākums dos nozīmīgu ieguldījumu ostu infrastruktūras uzlabošanai.

4.pasākuma „Jaunu noieta tirgu sekmēšana un reklāmas kampaņas” mērķis ir veicināt zivsaimniecības produktu patēriņa pieaugumu un produkcijas noieta tirgu paplašināšanos. Pasākuma ietvaros plānotās aktivitātes, t.i., reklāmas kampaņu rīkošana; tirgus izpētes veikšana un produktu kvalitātes politikas īstenošana un kvalitātes sertifikācija pie nosacījuma, ja šis pasākums gūs mērķa grupu atsaucību, varētu veicināt produktu patēriņa pieaugumu un produkcijas noieta tirgu paplašināšanos.

4. prioritārā virziena pasākums “Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība” ir vērsts uz prioritāra virziena mērķa *“Ilgspējīgi attīstīt un uzlabot dzīves kvalitāti tajos ar zivsaimniecību saistītajos reģionos, kuru VRG stratēģijas ir saskaņā ar Zivsaimniecības nozares Nacionālo stratēģisko plānu un ar kuru veicina reģiona nodarbinātības, konkurētspējas, dzimumu līdztiesības attīstību, kā arī inovāciju ieviešanu un reģionālo un starptautisko sadarbību”* sasniegšanu. Piedāvātās aktivitātes ir efektīvas šī mērķa sasniegšanai, jo pats princips, ka vispirms tiek izstrādātas VRG stratēģijas, kas atbilst vietējām vajadzībām un ir vērstas uz vietējās attīstības resursu stiprināšanu atbilstoši VRG kapacitātei un vajadzībām, nodrošina efektīvāku pieejamo finanšu izmantošanu. Tieši vietējā līmenī ir vislabāk redzams, kas ir nepieciešams un ko ir iespējams paveikt.

Tā kā šī pasākuma īstenošanai ir jā sagatavo virkne specifisku procedūru, tad būtu jāpievērš uzmanību tam, lai tās nesarežģītu finansējuma pieejamību. Rīcības programmā atsauce tiek dota uz VRG pieredzi, kuras tiek veidotas saskaņā ar 2004-2006. gada Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda Virzības daļas līdzfinansētās (vienotā programmdokumenta 4.6. pasākuma „Vietējo rīcību attīstība (LEADER+ veida pasākums)) nacionālās programmas „Prasmju iegūšana” ietvaros sagatavotajiem VRG veidošanas un to stratēģiju finansēšanas noteikumiem. No tā nepaliek skaidrs, vai šīs pašas VRG varēs gatavot stratēģijas un saņemt finansējumu gan no ELGF, gan no EZF.

5.2.3. Cik lielā mērā nospraustie mērķi var tikt sasniegti pamatojoties uz atbalsta jomās pieejamo finanšu resursu apjomu?

1. prioritārā virziena „Pasākumi Kopienas zvejas flotes sabalansēšanai” pasākumu ieviešanai periodā no 2007. – 2013. gadam Rīcības programmā ir paredzēti 27 151 665 EUR, jeb 16,5% no kopējā sabiedriskā finansējuma. Paredzamais finansējums ir pietiekams paredzēto mērķu sasniegšanai. Tā kā ir pieejams tikai prioritārajam virzienam paredzētais kopējais finansējums, nevar spriest par katra pasākuma finanšu resursu apjomu. Ir vēlreiz jāizvērtē pasākuma „Zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšana” finanšu lietderība un nepieciešamība paredzēt finanšu resursus apkalpes locekļu atbalstīšanai (sasniedzamais rādītājs – 10% zvejas kuģu, par kuru zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšanu ir piešķirtas finansiālas kompensācijas), ja pasākuma īstenošanas nepieciešamību nav iespējams prognozēt.

2. prioritārā virziena „Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu apstrāde un mārketingi” ieviešanai periodā no 2007. – 2013. gadam Rīcības programmā ir paredzēti 46 313 420 EUR, kas veido 28,9% no kopējā sabiedriskā finansējuma. Ņemot vērā to, ka finansējums nav norādīts pasākumu griezumā ir grūti novērtēt finanšu resursu pietiekamību mērķu sasniegšanai. Kopējais finanšu apjoms varētu būt pietiekams, bet ļoti svarīga būs sabalansēta finanšu resursu sadale attiecībā uz atsevišķiem pasākumiem.

3. prioritārā virziena „Kopējās ieinteresētības pasākumi” pasākumu ieviešanai periodā no 2007 – 2013. gadam Rīcības programmā ir paredzēti 19 494 500 EUR, kas veido 11,8% no kopējā sabiedriskā finansējuma. Tā kā nav dots sadalījums pa pasākumiem, bet tikai kopējais finansējuma apjoms visam prioritārajam virzienam, tad izvērtēt vai plānotie finanšu resursu apjomi ir pietiekami mērķu sasniegšanai faktiski nav iespējams. Tāpēc plānotais finansējums tika vērtēts indikatīvi kontekstā ar Rīcības programmā attiecīgajiem prioritārā virziena pasākumiem norādītajiem rezultatīvajiem rādītājiem, ka arī izmantojot pieejamo informāciju par iepriekšējo perioda pieredzi. Piemēram, 3.3.pasākuma „Investīcijas zvejas ostās, zivju izkraušanas un patvēruma vietās” ietvaros ir paredzēts īstenot 42 projektus, savukārt, dati par ZVFI finansējuma apguvi periodā 2004. – 2006. liecina, ka tika īstenoti 12 projekti par kopējo summu 3, 3 miljoni LVL t.i., rēķinot vidēji viena projekta finansējums bija ~ 275 000 LVL. Izejot no šādas kalkulācijas, kas, protams, nav īsti korekta pieeja, tomēr indikatīviem mērķiem piemērojama, attiecīgi 42 projektiem būtu nepieciešams 11,5 miljoni LVL vai ~ 16,5 miljoni EUR.

Ņemot vērā, ka visai prioritārajam virzienam paredzēti ~19,5 miljoni EUR, no kuriem, ņemot vērā iepriekš aprakstīto kalkulāciju ~16, 5 miljoni EUR būtu nepieciešami 3. pasākumam, tad attiecīgi atlikušajiem 3 pasākumiem kopā paliek ~ 3 miljoni, kas varētu būt arī pietiekami, gan pie nosacījuma, ka šajos pasākumos viens projekts vidēji < 50 000 EUR.

4. prioritārā virziena pasākumam “Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība” ir paredzēti 71 344 907 EUR jeb 43,4% no kopējā sabiedriskā 2007.-2013. gados pieejamā finansējuma. Finansējums šim pasākumam ir liels, un mērķa sasniegšanas novērtēšanai ir noteikti sasniedzamie rādītāji.

Sasniedzamais rādītājs – atbalstīto projektu skaits – nav atbilstošs piešķirtajam finansējumam un pasākuma veidam (750 projekti 20 VRG, tas ir 37,5 projekti katrā

VRG, jeb 5 projekti gadā). LEADER veida aktivitātēs, kā pieredze rāda, ir tendence veidot lielu skaitu maza apjoma projektu. Tādēļ rādītājs būtu jādala divās daļās:

- Atbalstīto liela apjoma projektu skaits;
- Atbalstīto maza apjoma projektu skaits.

Bez tam nepieciešamas noformulēt, kas ir liela apjoma projekti un, kas ir maza apjoma projekti.

Sasniedzamais rādītājs 100 papildus darba vietas neatbilst finansējuma apjomam un neparāda virzību uz mērķa sasniegšanu (uzlabot dzīves kvalitāti ar zivsaimniecību saistītajos reģionos). Ieteikums labāk izmantot tādu rādītāju kā iedzīvotāju ienākumu nodoklis, kas parāda:

- ka šajā teritorijā ir iedzīvotāji, kas maksā ienākuma nodokli;
- kā uzlabojas to dzīves līmenis;
- kā pieaug pašvaldības finanšu apjomi, ko var izmantot dzīves kvalitātes uzlabošanai.

5.2.4. Vai šī prioritārā virziena pasākumi ir ilgtspējīgi? Cik ilgtspējīgi ir ZnRp paredzēto investīciju rezultāti un ietekme? Vai atbalsta saņēmēji varēs turpināt sekmīgu attīstību bez papildus atbalsta? Cik lielā mērā ZnRp atstās ietekmi uz nozares un Latvijas ekonomikas attīstību?

Visi četri **1. prioritārā virziena** „Pasākumi Kopienas zvejas flotes sabalansēšanai” pasākumi sniedz ilgtspējīgu ietekmi uz zivsaimniecības jomu, it īpaši uz zvejniecību. Ilgtspējīgā ietekme attiecas gan uz flotes sabalansēšanu, gan uz cilvēkresursu attīstību un sociālo garantiju nodrošināšanu. Šajā prioritārajā virzienā veicamie pasākumi izbeigsies līdz paredzamā finansējuma izmantošanu, jo tie ir uz konkrētu darbību vērsti pasākumi, tomēr šī prioritārā virziena ilgtspēju nebūtu pareizi vērtēt no šāda skatu punkta, jo šajā gadījumā ilgtspējīgu nozares attīstību nodrošina tieši paredzēto aktivitāšu izpilde.

- Pasākuma „Zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana” ilgtspēja un ietekme ir vērtējama pozitīvi. Pasākuma aktivitāšu īstenošana - zvejas kuģus nododot sadalīšanai (tai skaitā sagriešanai metāllūžņos) vai nododot izmantošanai citiem mērķiem ārpus zvejniecības dos ilgtspējīgu efektu zvejas flotes kapacitātes sabalansēšanā ar pieejamiem zivju resursiem, un šis efekts saglabāsies arī pēc atbalsta programmas beigām.
- Pasākums „Zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšana” ir tikai daļēji vērtējams kā ilgtspējīgs. Pats pasākums nav ilgtspējīgs, jo var sniegt maksimālo atbalstu divus gadus un šī aktivitāte izbeigsies ar programmēšanas perioda beigām 2013. gadā. Tomēr no ilgtspējības aspekta un pozitīvas ietekmes aspekta var vērtēt šī pasākuma rezultātu – zvejas flotē saglabātos kuģus un darbiniekus.
- 3. Pasākums „Investīcijas zvejas kuģu ierīcēs un zvejas rīku selektivitāte” dos ilgtspējīgu ietekmi uz zvejniecības kā konkurētspējīgas un stabilas zivsaimniecības jomas attīstību, paaugstinot zvejas kuģu modernizēšanas pakāpi.
- Pasākuma 1. aktivitāte „Kompensācijas zvejas kuģu apkalpes locekļiem (zvejniekiem) zvejas kuģa pastāvīgas zvejas darbības pārtraukšanas gadījumā” pēc būtības nav vērtējama kā ilgtspējīga. 3. aktivitāte „Pirmstermiņa pensionēšanās”, piedāvājot iespēju priekšlaicīgi pensionēties gados veciem zvejniekiem, kuri

strādājuši uz kuģiem, kas nodoti sadalīšanai vai izmantošanai citiem mērķiem ārpus zvejniecības principā paredz ilgspējīgu ietekmi uz zvejnieku labklājību, paredzot maksimālo pensionēšanās pabalstu ilgumu 15 gadi.

2. prioritārais virziens „Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu pārstrāde un mārketingš”.

Ņemot vērā to, ka pasākumā „Investīcijas akvakultūras uzņēmumos” atbalstāmās aktivitātes akcents likts uz infrastruktūras uzlabošanu, iekārtu iegādi, aizsardzību pret plēsoņām, pasākums ir ilgspējīgs un efekts no pasākuma aktivitātēm saglabāsies arī pēc atbalsta programmas beigām. Realizējot šo pasākumu tiks veikts nopietns ieguldījums vienā no zivsaimniecības apakšnozarēm kura potenciāli varētu kompensēt nozvejas samazināšanos un nākotnē dot nozīmīgu ieguldījumu Latvijas tautsaimniecībā.

- Pasākums „Ūdens vides aizsardzība” tikai daļēji ir ilgspējīgs, jo atbalstam beidzoties, īpašniekiem un apsaimniekotājiem nebūs ekonomiskās motivācijas ievērot stingrās vides prasības. No rezultāta viedokļa pasākums ir ilgspējīgs, jo orientēts uz ilgspējīgu un kvalitatīvu resursu izmantošanu
- Patreizējā situācijā pasākums „Akvakultūras dzīvnieku slimību ierobežošana” ir preventīvs un ilgspējīgs un var tieši ietekmēt citu aktivitāšu ilgspēju.
- Pasākums „Zveja iekšējos ūdeņos” ir ilgspējīgs, jo tiek atbalstītas aktivitātes, kas ir saistītas ar infrastruktūru, kuras izmantošanas laiks ir pietiekoši ilgs. Būtiski ir tas, ka pasākums ir orientēts uz nozvejoto zivju kvalitātes ilgāku saglabāšanu, kas patreizējā situācijā ir viens no svarīgākajiem priekšnosacījumiem iekšējo ūdeņu zivju efektīvai realizācijai un apakšnozares tālākās attīstības potenciāla radīšanai.
- Pasākums „Zvejas un akvakultūras produktu apstrāde un mārketingš” ir ilgspējīgs un efekts no pasākuma aktivitātēm saglabāsies arī pēc atbalsta programmas beigām, pozitīvi ietekmējot arī citas zivsaimniecības nozares. Svarīgi lai uzņēmumi paplašinātu izmantojamo izejvielu klāstu un sāktu pārorientēt sortimentu citiem tirgiem.

3. prioritārais virziens „Kopējās ieinteresētības pasākumi”

3.prioritārais virziens ietver 4 pasākumus un 12 aktivitātes, kas kopumā vērtējamas kā ilgspējīgas.

- Pasākums „Kopīga rīcība zivsaimniecības uzņēmumu efektīvai attīstībai” ietver 3 dažādas aktivitātes, kur ilgspēja jāskata atsevišķi.

1. aktivitāte „Investīcijas zivsaimniecības un akvakultūras uzņēmumos” t.sk. kolektīvi ieguldījumi selektīvu zvejas metožu lietošanas veicināšanā un piezvejas samazināšanā, inovācijās akvakultūras saimniecību darbībā, pārtikas kvalitātes un nekaitīguma uzlabošanā un investīcijas ražošanas, pārstrādes vai realizācijas infrastruktūrā, uzskatāma par ilgspējīgu, jo ieguldījumiem infrastruktūras modernizācijā ir ilgtermiņa ietekme arī pēc EZF atbalsta izbeigšanās pie nosacījuma, ka uzņēmums turpina sekmīgi darboties.

2. aktivitāte „Atbalsts zivsaimniecības un akvakultūras ražotāju organizāciju izveidošana, attīstībai un reorganizācijai” ilgtspēju grūti izvērtēt, jo, lai gan ražotāju organizāciju izveidošanai un reorganizācijai ieguldīto līdzekļu efekts varētu saglabāties arī pēc EZF finansēto projektu īstenošanas, pastāv risks, ka jaunizveidotās struktūras dažādu iemeslu pēc, piemēra iekšēji konflikti u.c. nav dzīvotspējīgas.

3. aktivitāte „Partnerattiecību, sadarbības un prasmju apguves veicināšana” – ieguldījumi izglītībā, zinātnē vai zināšanu un pieredzes pārņemšana noteikti ir ilgtspējīga, jo iegūtās zināšanas un prasmes var tikt izmantotas arī pēc EZF atbalsta beigām.

- Pasākums „Ūdens faunas un floras aizsardzība un attīstība” neapšaubāmi vērtējams kā ilgtspējīgs, jo ieviešanas rezultāts - atjaunotie zivju migrācijas ceļu nārstošanas vietas sekmēs zivju resursu saglabāšanu arī ilgtermiņā, pēc programmas beigām.
- Pasākums „Investīcijas zvejas ostās, zivju izkraušanas un patvēruma vietās” arī uzskatāms par ilgtspējīgu, jo saistīts ar investīcijām infrastruktūrā, un infrastruktūras uzlabojumiem. Tāpēc projekta rezultātu ilgtspēja saglabāsies arī pēc EZF atbalsta beigām.
- Pasākums „Jaunu noieta tirgu sekmēšana un reklāmas kampaņas” rezultātu ietekme arī būs ilgtspējīga, jo gan reklāmas kampaņas, gan tirgus izpētes rezultātu ietekme turpināsies arī pēc pasākuma īstenošanas beigām. Tas pats attiecas arī uz produktu kvalitātes politikas īstenošanu.

4. prioritārais virziens “Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība” pasākums “Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība” ir ilgtspējīgs, jo princips, ka VRG pašas nosaka, kas nepieciešams to teritoriju attīstībai, un uzņemas savu vietējo attīstības stratēģiju izstrādi un īstenošanu, ir vērstas uz turpmākas attīstības sekmēšanu. Investīcijas zivsaimniecības reģionu ilgtspējīgai attīstībai būs ilgtspējīgas, jo pasākuma aktivitātes ir vērstas uz no zivsaimniecības atkarīgo reģionu attīstības sekmēšanu lauku un piekrastes teritorijās, kur zivsaimniecības aktivitātes ir nozīmīga vietējās ekonomikas joma. Tās ir vērstas uz ekonomisko aktivitāšu saglabāšanu un attīstību šajās teritorijās, kā arī iedzīvotāju prasmju attīstību un sadarbības veicināšanu. Uzsākot aktivitātes ar šīs ZnRp noteikto atbalstu, no zivsaimniecības atkarīgo reģionu iedzīvotāji, uzņēmēji, vietējā iniciatīvas grupa būs guvuši atspērienu, lai varētu turpināt uzsākto saviem spēkiem.

Šis ZnRp prioritārais virziens ir ļoti nozīmīgs nozares, Latvijas lauku un piekrastes teritoriju attīstībai jo ievieš jaunu principu – katrs pats atbild par savas teritorijas attīstību. Tā ir atbildības nodošana vietējam līmenim, kas ir ļoti nozīmīgs solis vietējās attīstības veicināšanai.

5.2.5. Kādi riski varētu būt saistīti ar prioritāro virzienu pasākumu ieviešanu?

Pasākuma „Zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšana” īstenošana balstās uz sliktāko scenāriju, ka nacionālās institūcijas, EK, ES var īstenot zveju ierobežojošus pasākumus, kuru rezultātā zvejnieki uz laiku paliek bez darba. Ieviešanas efektivitāti

nav iespējams prognozēt, jo pastāv risks, ka zvejas ierobežojoši pasākumi netiks ieviesti.

Pasākuma „Investīcijas akvakultūras uzņēmumos” ietvaros jaunu uzņēmumu rašanās gadījumā ir nepieciešams informatīvais atbalsts par akvakultūras uzņēmējdarbību, kā arī iespējas iegūt papildus zināšanas. Ņemot vērā to, ka nav veikts tirgus pētījums par akvakultūras produktu pieprasījuma apjomu un sortimentu, pastāv risks jaunas (netradicionālas) akvakultūras produkcijas realizēšanai. Tā kā akcents finansējuma piešķiršanā ir likts uz mikro un maziem uzņēmumiem, tad varētu būt grūtības nosegt marketinga izmaksas jaunu akvakultūras produktu ieviešanai tirgū. Liekot uzsvāru uz jauniem, augsti kvalitatīviem akvakultūras produktiem un ievērojot visas vides prasības, kā arī ņemot vērā produktu derīguma termiņa ilgumu, piegāžu attālumu un nepieciešamo specifisko aprīkojumu to transportēšanai un uzglabāšanai šādu produktu ražošanas izmaksas varētu būt pietiekoši augstas, tādējādi radot risku konkurētspējai. Viens no svarīgiem priekšnosacījumiem riska faktoru samazināšanā varētu būt zivju kā veselīgas pārtikas reklamēšana.

Pasākuma „Ūdens vides aizsardzība” ieviešanā īpaša uzmanība būtu jāpievērš atbalsta piešķiršanas metodoloģijai un prasību izpildes kontrolei.

Pasākuma „Akvakultūras dzīvnieku slimību ierobežošana” izpildē risku rada iespējamā cilvēkresursu un zināšanu nepietiekamība pasākuma realizācijai. Nav skaidra akvakultūras uzņēmēja loma realizēto šo pasākumu.

Pasākuma ”Zveja iekšējos ūdeņos” īstenojamiem jāņem vērā, ka ir augsts liegumu skaits ar tendenci palielināties, kā arī dažādi ierobežojumi zvejas rīku izmantošanai rada risku iekšējo ūdeņu zvejai kā pastāvīgam un ilglaicīgam uzņēmējdarbības veidam. Tā kā nozveja iekšējos ūdeņos ir vairāk kā trīs reizes mazāka par maksšķerēšanas apjomiem, tai ir neizmantots potenciāls, tāpēc iekšējo ūdeņu nozvejas un maksšķerēšanu zivju proporcijai vajadzētu pievērst lielāku uzmanību.

Pasākuma „Zvejas un akvakultūras produktu apstrāde un mārketinga” riska faktori ir darbaspēka trūkums, kur problēmas izjūtamās jau pašreiz; liels eksporta īpatsvars uz Krieviju un citām NVS valstīm (politiski vai īpašu prasību ierobežojumi); piesārņojuma pieaugums un tam sekojoši noteiktu zivju sugu nozvejas ierobežojumi.

Prioritārajā virzienā „Kopējās ieinteresētības pasākumi” viens no riskiem ir iespējama nepietiekama mērķa grupas ieinteresētība, jo iepriekšējā pieredze ZVFI līdzekļu apgūvē liecina, ka jomās, kas skar ražotāju organizācijas interese bija minimāla.

Prioritārais virziens “Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība” ieviešanas risks varētu būt saistīts ar daļēju pārklāšanos ar Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un ar citiem pasākumiem ZnRp ietvaros. Ir nepieciešams precīzi nodefinēt atbalstāmos pasākumus, kā arī atbalsta piešķiršanas mehānismu, lai pilnībā novērstu iespējamo pārklāšanos. Šī pasākuma īstenošanai ir jānosaka virkne specifisku procedūru, tādēļ būtu jāpievērš uzmanību tam, lai tās pārlietu nesarežģītu finansējuma pieejamību un neierobežotu VRG izvēli sagatavot stratēģiju un saņemt EZF finansējumu.

5.2.6. Vai ZnRp projektā prioritāro virzienu pasākumiem norādītie kvalitatīvie rādītāji ir atbilstoši, izmērāmi un pietiekami, lai izvērtētu mērķu sasniegšanu

Tā kā 1.prioritārā virziena „Pasākumi Kopienas zvejas flotes sabalansēšanai” pasākumi ir ļoti precīzi formulēti, arī rezultatīvie rādītāji ir piemēklēti atbilstoši, aktivitāti raksturojoši un izmērāmi.

Programmā norādītie indikatori prioritārajam virzienam “Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu pārstrāde un mārketingš” nav norādīti skaitliskā izteiksmē un pārsvarā raksturo paredzētā atbalsta apguves intensitāti, kas ne vienmēr raksturo mērķa sasniegšanu, piemēram: akvakultūras uzņēmumu skaits, kas šī pasākuma ietvaros veikuši investīcijas.

Pasākumā „Akvakultūras dzīvnieku slimību ierobežošana” nav norādīti indikatori.

Pasākumā „Investīcijas akvakultūras uzņēmumos” nav uzrādīts indikators, kas raksturotu viena no pamatmērķa sasniegšanu – sugu daudzveidības palielināšanu.

Pasākumu rezultatīvie rādītāji 3. prioritārā virziena pasākumiem ir daļēji piemērojami pasākumu mērķu sasniegšanas izvērtēšanai, t.i.:

- 1) daļa no tiem nav pietiekami orientēti uz mērķi, piemēram: 2. pasākumam rādītājs „atbalstīto kolektīvo projektu skaits” ir pārāk nekonkrēts un attiecināms gandrīz uz visiem šī virziena pasākumiem, tāpēc būtu ieteicams rādītājus papildināt, izmantojot atbilstošos Regulas XXX³ pielikumā norādītos piemērus, kā arī ZnNSP dotos mērķu īstenošanu raksturojošos rādītājus. Piemēram, 2. pasākumam: zivju nārsta vietu platība upēs (ha) vai 3. pasākumam: modernizēto zivju izkraušanai piemērotu ostu un piestātņu skaits; 4. pasākumam: zivsaimniecības produktu patēriņa pieaugums (%);
- 2) nav norādīts bāzes līmeni, kā tas ir ZnNSP, līdz ar to nav iespējas salīdzināt.

Pasākumā „Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība” rādītājs ”atbalstīto projektu skaits” ir izmērāms, tomēr plānoto projektu skaits, ņemot vērā pieejamo finansējuma apjomu ir nepietiekams. LEADER veida aktivitātēs ir jāparedz, ka būs liels skaits maza apjoma projektu. Tādēļ rādītājs būtu jādalā divās daļās: atbalstīto liela apjoma projektu skaits un atbalstīto maza apjoma projektu skaits, nosakot, kas ir liela apjoma projekti un, kas ir maza apjoma projekti.

Rādītājs “Atbalstīto vietējo rīcības grupu reģionālo stratēģiju ietvaros realizēto projektu realizācijas rezultātā radīto papildus darbavietu skaits” – 100 darba vietas - ir nepietiekams un neparāda virzību uz mērķa sasniegšanu (uzlabot dzīves kvalitāti ar zivsaimniecību saistītajos reģionos). Ekspertu ieteikums ir labāk izmantot tādu rādītāju kā iedzīvotāju ienākumu nodoklis, kas parāda, kā uzlabojas iedzīvotāju dzīves līmenis un kā pieaug pašvaldības finanšu apjomi, ko tā var izmantot dzīves kvalitātes uzlabošanai.

³ Eiropas Zivsaimniecības fonda ieviešanas Regula

Tabula Nr. 3
Rezultatīvo rādītāju izvērtējums

Rādītāji	Rādītāju atbilstība
1. Prioritārais virziens „Pasākumi Kopienas zvejas flotes sabalansēšanai”	
1.1 Sadalīšanai nodoto/citiem mērķiem ārpus zvejniecības nodoto zvejas kuģu skaits	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms
1.1 Zvejas flotes bruto tonnāžas samazinājums, GT	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms
1.1 Zvejas flotes jaudas samazinājums, kW	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms
1.2 Atbalstīto zvejas kuģu īpašnieku/apkalpes locekļu, kas saistīti ar zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšanu, skaits	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms
1.2 Zvejas kuģu, par kuru zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšanu tā īpašnieki un/vai apkalpes locekļi ir saņēmuši finansiālas kompensācijas, skaits	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms
1.3 Kuģu, kuriem veiktas investīcijas zvejas kuģu ierīcēs un selektivitātē, skaits	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms
1.3 Kuģu, par kuriem saņemts atbalsts dzinēju nomainībai, skaits	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms
1.3 Kopējais kuģu dzinēju jaudas samazinājums pēc dzinēju nomainīšanas, par ko saņemts atbalsts, kW	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms
1.4 Kompensāciju saņēmušo zvejnieku skaits	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms
1.4 Priekšlaicīgi pensionēto zvejnieku skaits	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms, tomēr būtu jāizvērtē, vai labāk nelietot terminu „priekšlaicīgi pensionējušos”, jo pensionēšanās ir zvejnieku pašu pieņemts lēmums.
2. Prioritārais virziens “Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu pārstrāde un mārketing”	
2.1. Akvakultūras uzņēmumu skaits, kas šī pasākuma ietvaros veikuši investīcijas	Rādītāji ir atbilstoši un izmērāmi, bet vairāk raksturo iesniegto projektu un finanšu līdzekļu apguves intensitāti.
2.1. Šī pasākuma ietvaros ieguldīto sabiedrisko investīciju apjoms, Ls	Būtu vēlams ieviest rezultatīvu rādītāju, kas raksturotu sugu daudzveidības palielināšanos.
2.2. Akvakultūras saimniecību, kas saņēmušas kompensācijas par vides, dabas resursu un ģenētiskās daudzveidības saglabāšanu, skaits	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms
2.2. Ūdenstilpju platība, par kuru saņemtas kompensācijas par vides, dabas resursu un ģenētiskās daudzveidības saglabāšanu, ha.	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms
2.2. Atbalstīto pārejas periodā uz bioloģiskās	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms

akvakultūras ražošanu esošo akvakultūras uzņēmumu skaits	
2.2. Atbalstīto pārejas periodā uz bioloģiskās akvakultūras ražošanu esošo akvakultūras uzņēmumu ūdenstilpju platība, ha	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms
2.2. Atbalstīto Natura 2000 teritorijās esošo akvakultūras uzņēmumu skaits	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms
2.4. Projektu, kuru rezultātā veiktas investīcijas iekšzemes zvejai nepieciešamajā infrastruktūrā un iekārtās, skaits	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms
2.4. Iekšējo ūdeņu zvejas laivu, kuru modernizācijai saņemts atbalsts šī pasākuma ietvaros, skaits	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms
2.4. Iekšējos ūdeņos zvejojošo zvejas laivu, kurām nomainīti dzinēji, skaits	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms
2.5. Atbalstīto zvejas un akvakultūras produktu apstrādes uzņēmumu skaits	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms
2.5. Projektu ar videi draudzīgas produkcijas ieguvi īpatsvars, %	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms
3. prioritārais virziens „Kopējās ieinteresētības pasākumi”	
3.1. Atbalstīto kolektīvo projektu skaits	Rādītājs daļēji atbilstošs, jo nav pasākuma mērķa specifisks
3.1. Prasmes apguvušo skaits	Rādītājs ir atbilstošs, piemērojams un izmērāms
3.1. Sadarbības projektu skaits	Rādītājs daļēji atbilstošs, jo nav pasākuma mērķa specifisks
3.2. Atbalstīto projektu skaits	Rādītājs daļēji atbilstošs, jo nav pasākuma mērķa specifisks
3.2. Atjaunoto zivju migrācijas ceļu skaits	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms
3.3. Pasākuma ietvaros atbalstīto zvejas ostu īpatsvars, %	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms.
3.3. Pasākuma ietvaros atbalstīto projektu skaits	Rādītājs daļēji atbilstošs, jo nav pasākuma mērķa specifisks
3.4. Veikto reklāmas pasākumu skaits.	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms
3.4. Pasākuma ietvaros veiktās tirgus izpētes, skaits.	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms
4. Prioritārais virziens “Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība”	
4.1. Atbalstīto reģionālo stratēģiju (Vietējo rīcības grupu) skaits	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms
4.1. Atbalstīto reģionālo stratēģiju aptvertās teritorijas īpatsvars	Rādītājs ir atbilstošs un izmērāms
4.1. Atbalstīto projektu skaits	Rādītājs izmērāms, tomēr projektu skaits ņemot vērā pieejamo finansējuma apjomu

	<p>ir par mazu. LEADER veida aktivitātēs ir jāparedz, ka būs liels skaits maza apjoma projektu. Tādēļ rādītājs būtu jādala divās daļās:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Atbalstīto liela apjoma projektu skaits, ▪ Atbalstīto maza apjoma projektu skaits, <p>nosakot, kas ir liela apjoma projekti un, kas ir maza apjoma projekti.</p>
4.1. Atbalstīto vietējo rīcības grupu reģionālo stratēģiju ietvaros realizēto projektu realizācijas rezultātā radīto papildus darbavietu skaits	<p>Rādītājs ir par mazu, ir grūti izmērāms un neparāda virzību uz mērķa sasniegšanu (uzlabot dzīves kvalitāti ar zivsaimniecību saistītajos reģionos).</p> <p>Ieteikums labāk izmantot tādu rādītāju kā iedzīvotāju ienākumu nodoklis, kas parāda, ka šajā teritorijā iedzīvotāji ir, kā uzlabojas to dzīves līmenis, kā pieaug pašvaldības finanšu apjomi, ko var izmantot dzīves kvalitātes uzlabošanai.</p>

6. Secinājumi un ierosinājumi

Rīcības programma ir veidota kā vienots dokuments, kura visas sadaļas ir saistītas un saskaņotas savā starpā. Visā dokumentā ir dotas atsauces uz esošajiem zivsaimniecības nozares politikas dokumentiem. Rīcības programma atspoguļo būtiskākās zivsaimniecības nozares prioritātes, kā arī nosaka pasākumus un aktivitātes, kuras ieviešot būtu iespējams sasniegt izvirzītos mērķus.

Situācijas apraksts

Situācijas raksturojumam zvejniecības, akvakultūras un zivju apstrādes jomā iekļauts pietiekami plašs datu klāsts, galvenokārt atbilstoši CSP un VZP dati par 2005.gadu. Salīdzinoši mazākā apjomā izmantoti dati, kas raksturo situāciju dabas aizsardzības un daudzveidības saglabāšanas jomā. Daļai statistikas datu nav minēts, kura gada dati tie ir, kā arī nav minēts informācijas avots, tādējādi apgrūtinot teksta izpratni.

Ierosinājumi:

- Nepieciešamas atsauces par izmantotās informācijas avotiem;
- Kur nepieciešams, jāievieto atsauces uz sākotnējiem informācijas avotiem;
- Iespēju robežās būtu vēlams aktualizēt un papildināt statistiku.

SVID

SVID analīze balstās uz pamatotiem faktiem, kuri ir dziļāk analizēti ZnNSP. SVID analīze, situācijas izvērtējums kopumā atbilst izvirzītiem pasākumiem un aktivitātēm. Sīkākus komentārus SVID analīzei skatīt 6. pielikuma 10. tabulā.

Ierosinājumi:

- Nepieciešams papildināt ar no Zivsaimniecības atkarīgo reģionu uzskaitījumu (ievietojot pielikumu) un norādot, kuras no situācijas analīzē atspoguļotajām vajadzībām attiecas arī uz no Zivsaimniecības atkarīgo reģionu attīstības sekmēšanu;
- Kā draudi minētā zvejniecībā nodarbināto novecošanās un skaitliska samazināšanās faktiski nonāk pretrunā ar 1. prioritātes aktivitātēm, kuras ir vērstas uz zvejnieku skaitlisku samazināšanu, piešķirot subsīdijas, tādēļ būtu jāpārskata zemniecības nozares draudu formulējums;
- Pasākums „Ūdens vides aizsardzība” ir loģiski izsecināms no situācijas novērtējuma un SVID analīzes, tomēr būtu ieteicams SVID analīzē to izdalīt atsevišķi;
- Pasākums „Akvakultūras dzīvnieku slimību ierobežošana” nav pamatots situācijas aprakstā, kā arī SVID analīzē, tāpēc nepieciešams papildināt SVID analīzes „draudi” sadaļu ar punktu sekojošā redakcijā - „dzīvnieku slimību izplatīšanās risks”;
- Akvakultūras un iekšējo ūdeņu izmantošana stiprās puses ieteicams papildināt - Iekšējo ūdeņu nozvejas saglabāšanās, neskatoties uz nelabvēlīgiem ārējiem apstākļiem;
- Akvakultūras un iekšējo ūdeņu izmantošanas iespējas ieteicams papildināt: ļoti augsts akvakultūras produktu pieprasījuma potenciāls;
- Akvakultūras un iekšējo ūdeņu izmantošanas iespējas ieteicams papildināt: Ūdens vides aizsardzība stabilas un ekoloģiski tīras vides saglabāšanai;
- Akvakultūras un iekšējo ūdeņu izmantošanas draudi : ieteicams papildināt ar - zvejas liegumu skaita palielināšanās;
- Zivju apstrāde un tirdzniecības iespējas: izmainīt ražotās produkcijas sortimentu, pielāgojot to jauniem eksporta tirgiem;
- Iespēju robežās būtu vēlams aktualizēt un papildināt statistiku.

Zivsaimniecības nozares Rīcības programmas ārējā saskaņotība

Zivsaimniecības nozares Rīcības programmas projekta (2007.-2013.gads) izstrādē, nosakot mērķus un prioritātes, ir ņemti vērā visi ar nozares politiku un stratēģiju saistītie dokumenti, kā arī tika ievēroti galvenie Kopējās zivsaimniecības politikas pamatprincipi. Rīcības programma ir saskaņota ar Padomes regulu (EK) Nr. 1198/2006 (2006. gada 27. jūlijs) par Eiropas Zivsaimniecības fondu.

Plānoto pasākumu un aktivitāšu iekšējā saskaņotība Zvejniecības nozares Rīcības programmas ietvaros

Prioritārā virziena ietvaros plānotie pasākumi un aktivitātes ir izvēlētas saskaņā ar SVID un situācijas analīzē definētajām nozares vajadzībām un problēmām, kā arī Stratēģijā izvirzītajiem apakšmērķiem. Vērtējot prioritāro virzienu mērķu un pasākumu iekšējo saskaņotību var secināt, ka kopumā izvēlētie pasākumi pēc būtības ir atbilstoši prioritāro virziena specifikai un virzīti uz plānoto pasākumu mērķu sasniegšanu. Visu prioritāro virzienu pasākumi ir saskaņoti ar citiem pasākumiem rīcības programmas ietvaros. Prioritāro virzienu pasākumu mērķi atbilst vispārējiem zivsaimniecības nozares attīstības mērķiem. Prioritāšu ietvaros izvēlētie pasākumi papildina, bet nedublē viens otru. Kaut arī kopumā prioritāro virzienu pamatojums ir labi aprakstīts, tomēr dažām prioritātēm to ir nepieciešams precīzāk formulēt. Vietām

rīcības programmā iekļautā informācija nav saskaņota un vienota visa dokumenta ietvaros.

Ierosinājumi:

- Dokumentā ir zināma nekoncekvence attiecībā uz mērķa formulējumu 3. prioritārajam virzienam. Situācijas raksturojumā mērķis formulēts kā *zivsaimniecības nozares ilgtspējīga attīstība un tās ekonomiskās efektivitātes palielināšana atbalstot pasākumus, kuru ieviešana dod guvumu zivsaimniecības nozares pārstāvju grupām, ražotājus pārstāvošām organizācijām vai citām valsts atzītām organizācijām vai sabiedrībai kopumā*, savukārt pie prioritātes apraksta formulējums ir atšķirīgs - *prioritārā virziena mērķis ir veicināt sadarbības un partnerattiecību veidošanos zivju resursu ilgtspējīgas izmantošanas nodrošināšanai un kvalitatīvu, augstas pievienotās vērtības un tirgus pieprasījumam atbilstošu zivju produktu ražošanai*. Ekspertu ierosinājums ir precizēt 3. prioritārā virziena mērķa formulējumu;
- Ir jāpārskata 1.4 pasākuma mērķis, jo paredzamās aktivitātes nav vērstas uz zvejniecības konkurētspējas veicināšanu un menedžmenta uzlabošanu;
- Ir jāpapildina 2 prioritātes pamatojums, ietverot iekšējo ūdeņu nozveju;
- 2 prioritātes 4 pasākuma mērķis nav līdzsvarā ar norādītām un atbalstāmām aktivitātēm un būtu jāmaina mērķa definējuma redakciju, neiekļaujot tajā vārdu "attīstīt";
- Ir jāpapildina 3. prioritārā virziena pamatojums, jo patreizējā versijā tas pamato tikai 1. pasākumu, kur finansējuma saņēmēji ir nozares pārstāvju grupas, asociācijas vai ražotāju grupas, bet nepamato pārējos pasākumus, kur finansējuma saņēmēji ir valsts un pašvaldības, kā arī NVO;
- Tāpat kā pārējiem prioritārajiem virzieniem, arī 4. prioritārajam virzienam sagatavot pamatojumu un virziena mērķi;
- Tā kā 4. prioritārā virziena pasākumi ir saistīti ar visiem pārējiem prioritārajiem virzieniem, jo Vietējās rīcības grupas savās vietējās attīstības stratēģijās var iekļaut pasākumus un aktivitātes, kuras ir arī 1., 2. un 3. prioritārajos virzienos, ir jāparedz, kā tiks nodrošināta aktivitāšu nepārklāšanās;
- Nepieciešams paskaidrot, vai teritorijās, kur VRG stratēģijas tiks apstiprinātas, potenciālie finansējuma saņēmēji vienlaikus var gatavot projektus VRG stratēģijas ietvaros un 1., 2., vai 3., prioritārā virziena ietvaros;
- Ieteikums 4. prioritārā virziena mērķa formulējumam "*Ilgspējīgi attīstīt un uzlabot dzīves kvalitāti tajos ar zivsaimniecību saistītajos reģionos, kuru VRG stratēģijas ir saskaņā ar Zivsaimniecības nozares Nacionālo stratēģisko plānu un ar kuru veicina reģiona nodarbinātības, konkurētspējas, dzimumu līdztiesības attīstību, kā arī inovāciju ieviešanu un reģionālo un starptautisko sadarbību*";
- Visā Rīcības programma dokumentā ir jāpārskata iekļautā informācijas saskaņotība:
 - 1) attiecībā uz 3. prioritātes mērķa formulējumu;
 - 2) prioritātes aprakstā minēts, ka plānotas 5 aktivitātes, bet tālāk tekstā aprakstītas tikai 4;
 - 3) Prioritātes aprakstā minēts, ka .." 3.prioritārā virziena pasākumi ir saistīti ar 1.prioritārā virziena „Pasākumi Kopienas zvejas flotes sabalansēšanai” pasākumiem, „Atbalsts piekrastes zvejai” ...” bet 1. prioritārajā virzienā šis pasākums vairs nav iekļauts;

- 4) pie 3. prioritārā virziena 2. pasākuma nav norādīta saistība ar 2. prioritārā virziena pasākumu „Ūdens vides aizsardzība”.

Noteikto pasākumu un aktivitāšu efektivitāte prioritāro mērķu sasniegšanai

1. prioritārā virziena pasākumi un aktivitātes aktivitāte viennozīmīgi ietekmēs Latvijas zvejas flotes kapacitātes sabalansēšanas ar pieejamiem zivju resursiem efektivitāti. Noteikti lielāka efektivitāte būs zvejojošo kuģu nodošanai sadalīšanai, jo ir paredzama liela kuģu īpašnieku interese par šo aktivitāti, ko apliecina jau iepriekšējais plānošanas periods. Mazāk efektīva būs zvejas kuģu nodošana izmantošanai citiem mērķiem ārpus zvejniecības, jo paredzamā interese nebūs augsta.

Pasākuma „Zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšana” īstenošanas efektivitāti nav iespējams prognozēt, jo nav zināms, vai zveju ierobežojoši pasākumi tiks piemēroti. Izvēlētais aktivitātes dos efektīvu ieguldījumu zvejas flotes modernizēšanā, uzlabojot darba un higiēnas apstākļus, drošību uz kuģa, nodrošinot zivju uzglabāšanai atbilstošus apstākļus uz zvejas kuģiem, kā arī palielinot to energoefektivitāti un selektivitāti nepalielinot zvejas kuģa jaudu, tādējādi veicinot ilgtspējīgu un atbildīgu pieejamo zivju resursu izmantošanu. Tomēr jāmin, ka 1. prioritārā virziena 4. pasākuma aktivitātes efektivitāte zvejniecības efektivitātes un konkurētspējas, kā arī menedžmenta uzlabošanas jomā ir ierobežota, kā arī tā nav izmērāma ar paredzamajiem indikatoriem.

Pamatojoties uz pēdējiem pētījumiem pasaulē par akvakultūras attīstību nākotnē 2. prioritārā virzienā izvēlētie pasākumi varētu būt ļoti efektīvi, jo uzsvars tiek likts uz jaunu sugu attīstību un vides saglabāšanu. Iespējams, ka pēc šo pasākumu realizācijas pārstrādes un tirdzniecības sektors varētu akvakultūru vērtēt kā stabilu produktu vai izejvielu piegādātāju un sākt pozicionēt akvakultūras produktus tirgū. Augstu ir jāvērtē akvakultūras metožu, kas saglabā un uztur bioloģisko/ģenētisko daudzveidību un mazina ietekmi uz vidi zivju slimību izplatības ierobežošana paredzamā ieviešana, jo tas nodrošinās kvalitatīvu zivju resursu pieejamību nākotnē, bez kā nav iespējama citu zivsaimniecības apakšnozaru attīstība nākotnē. 4. pasākums „Zveja iekšējos ūdeņos” mērķis ir iekšējo ūdeņu zvejas attīstība un konkurētspējas veicināšana, modernizējot zvejas infrastruktūru un iekārtas, uzlabojot zvejas produktu kvalitāti un samazinot negatīvo ietekmi uz vidi. Pasākums attiecībā uz zvejas attīstību un konkurētspējas veicināšanu nav vērtējams kā efektīvs, tas vairāk ir orientēts uz situācijas stabilizēšanu un iekšējo ūdeņu nozvejas saglabāšanu. Par to liecina patreizējie nelielie nozvejas apjomi un tas, ka atbalstāmās aktivitātes netiek plānota nozvejas intensificēšana. Skatoties uz nākotni būtu rūpīgi jāizvērtē šis zivsaimniecības apakšnozares attīstības iespējas, gan no vides stāvokļa viedokļa, gan līdzsvarojot nozvejas apjomus starp maksšķerniekiem un iekšējo ūdeņu zvejniekiem.

3. prioritātē mērķu sasniegšanai plānoti 4 pasākumi. Plānotās aktivitātes, piedāvājot iespēju saņemt atbalstu ražošanas, pārstrādes vai realizācijas infrastruktūrā pie nosacījuma, ka ieguldījumi tiks veikti kolektīvi, kā arī abi pārējie sekmēs gan sadarbību un partnerattiecību veidošanos starp nozares ražotāju organizācijām, gan arī šo uzņēmumu ražošanas efektivitātes un līdz ar to arī uzņēmumu konkurētspējas palielināšanos. Iespējas saņemt atbalstu gan pašvaldību institūcijām, kas saistītas ar vides un dabas aizsardzību, gan arī ūdeņos esošo būvju un konstrukciju īpašniekiem, viennozīmīgi sekmēs zivju migrācijas ceļu un nārstošanas vietu atjaunošanu

iekšzemes dabiskajos ūdeņos, lai saglabātu zivsaimniecībā izmantojamus zivju resursus. Aktivitātes, kuras ir saistītas ar infrastruktūras uzlabošanu ostās, zivju izkraušanas un patvēruma vietās, kur finansējuma saņēmēji līdzīgi kā iepriekšminētajā pasākumā ir gan pašvaldību struktūras, gan privātuzņēmēji, gan ražotāju grupas un domājams, ka plānotais pasākums dos nozīmīgu ieguldījumu ostu infrastruktūras uzlabošanai.

4. prioritārā virziena pasākuma “Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība” piedāvātās aktivitātes ir efektīvas mērķa sasniegšanai, jo pats princips, ka vispirms tiek izstrādātas VRG stratēģijas, kas atbilst vietējām vajadzībām un ir vērstas uz vietējās attīstības resursu stiprināšanu atbilstoši VRG kapacitātei un vajadzībām, nodrošina efektīvāku pieejamo finanšu izmantošanu. Tieši vietējā līmenī ir vislabāk redzams, kas ir nepieciešams un ko ir iespējams paveikt.

Nospausto mērķu sasniegšanas efektivitāte pamatojoties uz atbalsta jomās pieejamo finanšu resursu apjomu

Zvejniecības nozares Rīcības programmas īstenošanai periodā no 2007. – 2013. gadam kopējais sabiedriskais finansējums ir paredzēts 164 304 492 EUR apmērā. Tā kā *Ex-ante* sagatavošanas posmā ekspertiem ir pieejama informācija tikai par katram prioritārajam virzienam paredzēto finansējumu, nevar spriest par katra pasākuma finanšu resursu apjomu un izvērtēt, vai plānotie finanšu resursu apjomi ir pietiekami konkrēto mērķu sasniegšanai faktiski nav iespējams.

1.prioritārā virziena „Pasākumi Kopienas zvejas flotes sabalansēšanai” pasākumu ieviešanai ir paredzēti 16,5% no kopējā sabiedriskā finansējuma. Paredzamais finansējums ir pietiekams paredzēto mērķu sasniegšanai. Tā kā ir pieejams tikai prioritārajam virzienam paredzētais kopējais finansējums, nevar spriest par katra pasākuma finanšu resursu apjomu. Pasākuma „Zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšana” finanšu lietderība nav pamatota, jo pasākuma īstenošanas nepieciešamību nav iespējams prognozēt. Pastāv iespējamība, ka paredzētais finansējums netiks izlietots, ja netiks ieviesti zveju ierobežojoši pasākumi.

2. prioritārā virziena „Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu apstrāde un mārketing” ieviešanai ir paredzēti 28,9% no kopējā sabiedriskā finansējuma. Ņemot vērā to, ka finansējums nav norādīts pasākumu griezumā ir grūti novērtēt finanšu resursu pietiekamību mērķu sasniegšanai. Kopējais finanšu apjoms varētu būt pietiekams, bet ļoti svarīga būs sabalansēta finanšu resursu sadale attiecībā uz atsevišķiem pasākumiem.

3. prioritārajam virzienam „Kopējās ieinteresētības pasākumi” Rīcības programmā ir paredzēti 11,8% no kopējā sabiedriskā finansējuma. Tā kā nav dots sadalījums pa pasākumiem, tad izvērtēt, vai plānotie finanšu resursu apjomi ir pietiekami pasākumu mērķu sasniegšanai, faktiski nav iespējams. No 3. prioritārā virziena 3. pasākuma pamatojuma izriet, ka priekšroka atbalsta saņemšanā būtu dodama mazajām ostām, bet 3. pasākuma finansējuma saņemšanas nosacījumos tas nav atspoguļots.

4. prioritārā virziena pasākumam “Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība” ir paredzēti 43,4% no Rīcības programmā paredzētā kopējā sabiedriskā finansējuma.

Finansējums šim pasākumam ir liels, un mērķa sasniegšanas novērtēšanai ir noteikti sasniedzamie rādītāji. Sasniedzamais rādītāji – atbalstīto projektu skaits un 100 papildus darba vietas – nav atbilstošs piešķirtajam finansējumam un pasākuma veidam.

Ierosinājumi:

- Ir atkārtoti jāizvērtē pasākuma „Zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšana” finanšu lietderība un nepieciešamība paredzēt finanšu resursus zvejas kuģu apkalpes locekļu atbalstīšanai zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšanas gadījumā;
- Izvērtēt iespēju iestrādāt papildus nosacījumus, lai atvieglotu atbalsta saņemšanu mazajām ostām.

Rīcības programmas prioritāro virzienu pasākumu rezultātu un ietekmes ilgtspēja

Visu četru prioritāro virzienu pasākumi sniegs ilgtspējīgu ietekmi uz zivsaimniecības nozares mērķiem- zvejniecības kā konkurētspējīgas un stabilas zivsaimniecības jomas attīstību, videi draudzīgas akvakultūras produkcijas audzēšanu, zivsaimniecības nozares ilgtspējīgu attīstību un dzīves kvalitātes uzlabošanu ar zivsaimniecību saistītajos reģionos.

Visi četri 1. prioritārā virziena „Pasākumi Kopienas zvejas flotes sabalansēšanai” pasākumi sniedz ilgtspējīgu ietekmi uz zivsaimniecības jomu, it īpaši uz zvejniecību. Ilgtspējīgā ietekme attiecas gan uz flotes sabalansēšanu, gan uz cilvēkresursu attīstību un sociālo garantiju nodrošināšanu. Šajā prioritārajā virzienā veicamie pasākumi izbeigsies līdz paredzamā finansējuma izmantošanu, jo tie ir uz konkrētu darbību vērsti pasākumi, tomēr šī prioritārā virziena ilgtspēju nebūtu pareizi vērtēt no šāda skatu punkta, jo šajā gadījumā ilgtspējīgu nozares attīstību nodrošina tieši paredzēto aktivitāšu izpilde. Pasākumu ieviešana dos ilgtspējīgu efektu zvejas flotes kapacitātes sabalansēšanā ar pieejamiem zivju resursiem, zvejniecības kā konkurētspējīgas un stabilas zivsaimniecības jomas attīstībā, paaugstinot zvejas kuģu modernizēšanas pakāpi un šis efekts saglabāsies arī pēc atbalsta programmas beigām. Pasākums „Zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšana” nav ilgtspējīgs, jo var sniegt maksimālo atbalstu divus gadus un šī aktivitāte izbeigsies ar programmēšanas perioda beigām 2013. gadā. Tomēr no ilgtspējības aspekta un pozitīvas ietekmes aspekta var vērtēt šī pasākuma rezultātu – zvejas flotē saglabātos kuģus un darbiniekus.

Arī 2. prioritārā virziena „Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu pārstrāde un mārketing” pasākumi veiks nopietnu ieguldījumu vienā no zivsaimniecības apakšnozarēm, kura potenciāli varētu kompensēt nozvejas samazināšanos un nākotnē dot nozīmīgu ieguldījumu Latvijas tautsaimniecībā. Prioritātes ietvaros paredzamā nozvejoto zivju kvalitātes ilgāka saglabāšana patreizējā situācijā ir viens no svarīgākajiem priekšnosacījumiem iekšējo ūdeņu zivju efektīvai realizācijai un apakšnozares tālākās attīstības potenciāla radīšanai.

Tomēr jāmin, ka pasākums „Ūdens vides aizsardzība” tikai daļēji ir ilgtspējīgs, jo, atbalstam beidzoties, īpašniekiem un apsaimniekotājiem nebūs ekonomiskās motivācijas ievērot stingrās vides prasības. No rezultāta viedokļa pasākums ir ilgtspējīgs, jo orientēts uz ilgtspējīgu un kvalitatīvu resursu izmantošanu.

3. prioritārais virziens „Kopējās ieinteresētības pasākumi” ietver 4 pasākumus un 12 aktivitātes, kas kopumā vērtējamas kā ilgtspējīgas. Ieguldījumiem infrastruktūras modernizācijā paredzama ilgtermiņa ietekme arī pēc EZF atbalsta izbeigšanās pie nosacījuma, ka modernizētie uzņēmumi turpina sekmīgi darboties. Ieguldījumi izglītībā, zinātnē un zināšanu un pieredzes pārņemšana noteikti ir ilgtspējīga, jo iegūtās zināšanas un prasmes var tikt izmantotas arī pēc EZF atbalsta beigām. Atjaunotie zivju migrācijas ceļu nārstošanas vietas sekmēs zivju resursu saglabāšanu arī ilgtermiņā pēc programmas beigām. Aktivitātes „Atbalsts zivsaimniecības un akvakultūras ražotāju organizāciju izveidošana attīstībai un reorganizācijai” ilgtspēju grūti izvērtēt, jo, lai gan ražotāju organizāciju izveidošanai un reorganizācijai ieguldīto līdzekļu efekts varētu saglabāties arī pēc EZF finansēto projektu īstenošanas, pastāv risks, ka jaunizveidotās struktūras dažādu iemeslu pēc, piemēram, iekšēji konflikti u.c., nav dzīvotspējīgas.

4. prioritārais virziens ieviešanā paredzētās investīcijas zivsaimniecības reģionu ilgtspējīgai attīstībai būs ar ilgtspējīgu ietekmi, jo pasākuma aktivitātes ir vērstas uz no zivsaimniecības atkarīgo reģionu attīstības sekmēšanu lauku un piekrastes teritorijās, kur zivsaimniecības aktivitātes ir nozīmīga vietējās ekonomikas joma. Tās ir vērstas uz ekonomisko aktivitāšu saglabāšanu un attīstību šajās teritorijās, kā arī iedzīvotāju prasmju attīstību un sadarbības veicināšanu.

Ierosinājumi:

- Lai nodrošinātu pasākuma „Ūdens vides aizsardzība” ilgtspēju, ir jāizstrādā un jāievieš metodes, kā paaugstināt īpašnieku un apsaimniekotāju motivāciju ievērot stingrās vides prasības pēc Rīcības programmas sniegtā atbalsta beigām.

Ar prioritāro virzienu pasākumu ieviešanu saistītie riski

Rīcības programmas četru prioritāro virzienu īstenošanā eksperti nekonstatēja īpašus riskus, kas apdraudētu rīcības programmas kopumā vai atsevišķu prioritāro virzienu sekmīgu ieviešanu. Tomēr atsevišķi riski, kas apdraudētu atsevišķu aktivitāšu ieviešanu ir atzīmēti.

Pasākumu „Zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšana” īstenošanu apdraud risks, ka nacionālās institūcijas, EK, ES neieviesīs zveju ierobežojošus pasākumus.

Pasākuma „Investīcijas akvakultūras uzņēmumos” ieviešanā pastāv risks, ka jaunu uzņēmumu rašanās gadījumā, trūks nepieciešamais informatīvais atbalsts par akvakultūras uzņēmējdarbību, kā arī iespējas iegūt papildus zināšanas. Tā kā nav veikts tirgus pētījums par akvakultūras produktu pieprasījuma apjomu un sortimentu, pastāv risks jaunas (netradicionālas) akvakultūras produkcijas realizēšanai.

Tā kā uzsvars tiek likts uz jauniem, augsti kvalitatīviem akvakultūras produktiem, visu vides prasību ievērošanu, produktu derīguma termiņa ilguma ievērošanu, piegāžu attālumu un nepieciešamo specifisko aprīkojumu to transportēšanai un uzglabāšanai izmantošanu, produktu ražošanas izmaksas varētu būt pietiekoši augstas, tādējādi radot risku konkurētspējai. Pasākuma „Akvakultūras dzīvnieku slimību ierobežošana” izpildē risku rada iespējamā cilvēkresursu un zināšanu nepietiekamība pasākuma

realizācijai. Risku iekšējo ūdeņu zvejai kā pastāvīgam un ilglaicīgam uzņēmējdarbības veidam rada augsts liegumu skaits ar tendenci palielināties, kā arī dažādi ierobežojumi zvejas rīku izmantošanai. Riska faktori 2. prioritātes ieviešanā ir arī darbaspēka trūkums nozarē.

Prioritārajā virzienā „Kopējās ieinteresētības pasākumi” viens no riskiem ir iespējama nepietiekama mērķa grupas ieinteresētība, jo iepriekšējā pieredze ZVFI līdzekļu apgūvē liecina, ka jomās, kas skar ražotāju organizācijas interese bija minimāla.

Prioritārais virziens “Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība” ieviešanas risks varētu būt saistīts ar daļēju pārklāšanos ar Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un ar citiem pasākumiem Rīcības programmas ietvaros.

Ierosinājumi:

- Ieviešot pasākumu „Investīcijas akvakultūras uzņēmumos ” jānodrošina nepieciešamo informatīvo atbalstu par akvakultūras uzņēmējdarbību, kā arī iespējas iegūt papildus zināšanas;
- Ir jāveic tirgus pētījums par akvakultūras produktu pieprasījuma apjomu un sortimentu;
- Zivju pārstrādes sektora atbalstāmās aktivitātēs akcentēt jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanu, orientējoties uz esošiem vai potenciāliem akvakultūras un iekšējo ūdeņu resursiem;
- Nopietni izvērtēt riska faktoru par augsto liegumu skaitu ar tendenci palielināties, kā arī dažādos ierobežojumus zvejas rīku izmantošanai pie finansējuma sadales 2. prioritārajā virzienā;
- Programmu ieviešot, ir jāparedz, kā tiks nodrošināta prioritārajā virzienā „Kopējās ieinteresētības pasākumi” mērķa grupas ieinteresētība;
- Programmu ieviešot, ir jāparedz mehānisms, kā novērst prioritārā virziens “Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība” paredzamo aktivitāšu pārklāšanos ar citu programmu vai prioritāro virzienu aktivitātēm.

Kvalitatīvo rādītāju atbilstība

Kopumā Rīcības programmā izmantotie kvalitatīvie rādītāji ir izmērāmi, atbilstoši un pietiekami, lai izmērītu mērķu sasniegšanu. Rīcības programmā nav sniegti bāzes dati (pēdējie pieejamie dati), kas ļautu izmērīt rezultātu efektivitāti uz 2013. gadu, kā arī programmas ieviešanas periodā.

Tā kā 1.prioritārā virziens „Pasākumi Kopienas zvejas flotes sabalansēšanai” pasākumi ir ļoti precīzi formulēti, arī rezultatīvie rādītāji ir piemēroti atbilstoši, aktivitāti raksturojoši un izmērāmi. Programmā norādītie indikatori prioritārajam virzienam “Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu pārstrāde un mārketingš” nav norādīti skaitliskā izteiksmē un pārsvarā raksturo paredzētā atbalsta apguves intensitāti, kas ne vienmēr raksturo mērķa sasniegšanu. Dažos pasākumos nav norādīti atbilstoši rādītāji.

Pasākumu rezultatīvie rādītāji 3. prioritārā virziens pasākumiem ir daļēji piemērojami pasākumu mērķu sasniegšanas izvērtēšanai, tomēr daļa no tiem nav pietiekami orientēti uz mērķi.

Pasākumā „Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība” rādītāji „atbalstīto projektu skaits” un „atbalstīto vietējo rīcības grupu reģionālo stratēģiju ietvaros realizēto projektu realizācijas rezultātā radīto papildus darbavietu skaits” ir izmērāmi, tomēr nepietiekami rezultātu sasniegšanas novērtēšanai, ņemot vērā pieejamo finansējuma apjomu.

Ierosinājumi:

- Nepieciešams atspoguļot pēdējos pieejamos datus (2005. vai 2006. gads) atbilstoši sasniedzamā rādītāja līmenim uz 2013. gadu;
- Pasākumam „Akvakultūras dzīvnieku slimību ierobežošana” ir jānorāda kvalitatīvie rādītāji;
- Pasākumam „Investīcijas akvakultūras uzņēmumos” ir jāuzrāda rādītāji, kas raksturotu viena no pamatmērķa sasniegšanu – sugu daudzveidības palielināšanu;
- 2. pasākumam rādītājs „*atbalstīto kolektīvo projektu skaits*” ir pārāk nekonkrēts un attiecināms gandrīz uz visiem šī virziena pasākumiem, tāpēc būtu ieteicams rādītājus papildināt. Piemēram, 2. pasākumam: zivju nārsta vietu platība upēs (ha) vai 3. pasākumam: modernizēto zivju izkraušanai piemērotu ostu un piestātņu skaits; 4. pasākumam: zivsaimniecības produktu patēriņa pieaugums (%);
- LEADER veida aktivitātēs ir jāparedz, ka būs liels skaits maza apjoma projektu. Tādēļ rādītājs būtu jādala divās daļās: atbalstīto liela apjoma projektu skaits un atbalstīto maza apjoma projektu skaits, nosakot, kas ir liela apjoma projekti un kas ir maza apjoma projekti;
- Rādītājs– 100 darba vietas - ir nepietiekams un neparāda virzību uz mērķa sasniegšanu (uzlabot dzīves kvalitāti ar zivsaimniecību saistītajos reģionos). Ekspertu ieteikums ir labāk izmantot tādu rādītāju kā iedzīvotāju ienākumu nodoklis, kas parāda, kā uzlabojas iedzīvotāju dzīves līmenis un kā pieaug pašvaldības finanšu apjomi, ko tā var izmantot dzīves kvalitātes uzlabošanai.

7. Komentāri par ieteiktās ieviešanas sistēmu

Saskaņā ar Padomes 2006.gada 27.jūlija Regulu (EK) Nr. 1198/2006 par Eiropas zivsaimniecības fondu 57.pantu tiek noteikts, ka:

1. Dalībvalstu izstrādātās darbības programmas vadības un kontroles sistēmas paredz:
 - a) vadības un kontroles funkcijas katrai attiecīgajai struktūrai, kā arī funkciju sadalījumu katrā struktūrā;
 - b) funkciju nošķiršanas principa ievērošanu starp struktūrām un katrā šādā struktūrā;
 - c) procedūras, lai nodrošinātu to, ka saistībā ar darbības programmu deklarētie izdevumi ir pareizi un likumīgi;
 - d) uzticamas datorizētas grāmatvedības, uzraudzības un finanšu pārskatu sistēmas;
 - e) pārskatu un uzraudzības sistēmu, ja atbildīgā struktūra uzdevumu veikšanu uztic citai struktūrai;
 - f) pasākumus sistēmu darbības revīzijai;
 - g) sistēmas un procedūras, kas nodrošina atbilstīgās revīzijas liecības;
 - h) pārskatu un uzraudzības procedūras attiecībā uz neatbilstībām un nepamatoti izmaksāto summu atgūšanu.

Rīcības programmā parādīta shēma Eiropas zivsaimniecības fonda vadības un ieviešanas nodrošināšanai. Par vadošo iestādi saskaņā ar 2006.gada 14.septembra MK rīkojumu Nr.701. ir noteikta LR Zemkopības ministrija.

Zemkopības ministrijas Eiropas Savienības un valsts atbalsta departaments ir noteikta kā vadošā iestāde, kas atbilst Regulas (EK) Nr. 1198/2006 58.panta 4.punktam. Visas programmā norādītās vadošās iestādes veicamās funkcijas atbilst iepriekšminētās regulas prasībām. Programmā paredzēts daļu no vadošās iestādes funkcijām uzticēt starpniekinstitūcijai, kas veic atbilstoši Regulas (EK) Nr. 1198/2006 58.panta 2.punktam. Starpniekinstitūcijas funkcijas veic Zemkopības ministrijas pārraudzībā esošais un ES līdzfinansēto pasākumu administrēšanai akreditētais Lauku atbalsta dienests (LAD).

Sertificējošās iestādes funkcijas veic Zemkopības ministrijas Budžeta un finanšu departaments. Programmā norādītās sertificējošās iestādes funkcijas atbilst Regulas (EK) Nr. 1198/2006 60.panta prasībām.

Kā audita (Revīzijas) iestāde ir noteikta Zemkopības ministrijas iekšējā audita departaments, un tai uzticētās funkcijas atbilst Regulas (EK) Nr. 1198/2006 61.panta prasībām.

Lai veiktu Rīcības programmas īstenošanas efektivitātes un kvalitātes uzraudzību ir paredzēts izveidot uzraudzības komiteju, kas ir izveidota saskaņā ar partnerības principiem atbilstoši Regulas (EK) Nr. 1198/2006 8.pantam.

Programmā paredzēto ikgadējo progresu ziņojumu sagatavošana un tajā iekļaujamo elementu apraksts atbilst Regulas (EK) Nr. 1198/2006 prasībām.

Rīcības programmas izvērtēšana paredz iepriekšējo izvērtēšanu (*Ex-ante*), starpposmu izvērtēšanu un paveiktā (*Ex-post*) izvērtēšanu. Rīcības programmas izvērtēšanas veikšana ir atbilstoša Regulas (EK) Nr. 1198/2006 47.-50. pantu prasībām.

Sabiedrības informēšanai par Zivsaimniecības nozares Nacionālā stratēģiskā plāna pasākumiem Zemkopības ministrija 2007. - 2013. gadā īsteno informēšanas stratēģiju, kuras sākumposmā tiks skaidrota ZnNSP un Rīcības programmas pasākumu būtība, īstenošanas mehānismi, kontrole un potenciālo atbalsta saņēmēju finansiālais ieguvums, iesaistoties katrā pasākumā, kā arī izmaiņas nacionālā atbalsta politikā finansētajos pasākumos.

Paredzēts, ka informāciju varēs saņemt caur Lauku atbalsta dienesta reģionālajām pārvaldēm, dažādām konsultāciju organizācijām, pašvaldību aģentūrām u.c. Tiek paredzēts izmantot zemkopības ministrijas mājas lapu, laikrakstu „Latvijas avīze”, kā arī reģionālos laikrakstus un žurnālus, organizēt dažādus skaidrojošus seminārus un akcijas, izmantot zemkopības ministrijas karsto tālruni. Īpaši būtiski ir paredzētie pasākumi par atbalsta pretendenta apmācīšanu un konsultēšanu, kā arī informēšana par Rīcības programmas īstenošanas gaitu un sasniegtiem rezultātiem.

Stratēģiskā plāna un Rīcības programmas izstrādē tika veiktas plašas konsultācijas ar sociāliem partneriem un izveidotas vairākas darba grupas. Visi iepriekšminētie pasākumi veikti atbilstoši Regulas (EK) Nr. 1198/2006 8.pantam.

Komentāri:

Ekspertu grupa Programmas ieviešanas paredzēto funkciju sadali vērtē pozitīvi un uzskata, ka tā pilnībā atbilst Regulas (EK) Nr. 1198 / 2006 prasībām.

Rekomendācijas:

- Ņemot vērā to, ka programmā paredzēta vairāku normatīvo aktu izstrāde, būtu nepieciešams sastādīt veicamo darbu laika grafiku;
- Precīzi saplānot un realizēt informatīvo kampaņu.

8. Ex-ante izstrādes procesā ZM iesniegtie galvenie secinājumi un ieteikumi darba dokumentam tā gatavības stadijā 18.12.2006 un 09.01.2007

8.1. Galvenie iepriekšējā (Ex-ante) novērtējuma secinājumi un rekomendācijas līdz 2006. gada 18. decembrim

**Tabula Nr. 4
Secinājumi un ieteikumi 18.12.2006.**

Secinājumi	Ieteikumi
Rīcības programmai nav ievada daļas, kas parāda tās sasaisti ar ZnNSP.	Sagatavot pārskatāmu ievada sadaļu.
Rīcības programmā nav skaidri parādītas problēmas/ vajadzības, kuru risināšanai tiks izmantots 2007.-2013. atbalsta finansējums.	Sagatavot tabulu, kur parādīta vajadzību sasaiste ar prioritārajiem virzieniem un pasākumiem.
Rīcības programmā nav SVID analīze.	Parādīt sasaisti ar ZnNSP veikto SVID analīzi un akcentēt galveno vajadzību sasaisti ar iespējamiem risinājumiem un draudiem.
Rīcības programmas prioritāro virzienu visi mērķi nav saskaņoti ar ZnNSP definētajiem mērķiem.	Saskaņot Rīcības programmas prioritāro virzienu mērķus ar ZnNSP definētajiem mērķiem.
Rīcības programmas prioritāro virzienu un pasākumu mērķiem nav noteikti izmērāmi mērķu sasniegšanas indikatori.	Nepieciešams definēt esošā stāvokļa (bāzes) indikatoru un plānoto sasnieguma indikatorus (turpināt tabulu, papildinot to ar indikatoriem).
Nav vienotas shēmas finanšu datiem. Vietām ir dotas attiecināmās izmaksas/neattiecināmās izmaksas (piem. 1. prioritāte), bet citur nav dotas. Vietām dots finansējuma apjoms, citur zem finansējuma apjoma dota atbalsta intensitāte.	Izveidot vienotu pieeju.
Nav izstrādāta ieviešanas sistēma.	Izstrādāt ieviešanas sistēmu.

8.2. Galvenie iepriekšējā (*Ex-ante*) novērtējuma secinājumi un rekomendācijas dokumentam tā gatavības stadijā 09.01.2007

Tabula Nr. 5
Secinājumi un ieteikumi 09.01.2007.

Secinājumi	Ieteikumi
ZnRP sasaiste ar ZnNSP ir labi sagatavota. Ir parādīta SVID analīze un galvenās problēmas.	
1. prioritārais virziens	
ZnRP rīcības programmas sadaļa „1. prioritārais virziens” ir labi sagatavota, ir labi formulēti pamatojumi un mērķi.	
Kopumā visi 1. prioritārā virziena pasākumi ir atbilstoši nozares vajadzībām un saskaņoti ar ZnNSP apakšmērķiem.	
1 prioritārais virziens un tajā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Stratēģijā atspoguļotajām nozares vajadzībām.	
1. prioritārā virziena pasākums 1.5 Sociāli ekonomiskie pasākumi 2.aktivitāte „Atbalsts zvejniekiem, jaunākiem par 40 gadiem, zvejas kuģa iegādei pirmo reizi” rada šaubas par tā iespējamo īstenošanu (vai reāli ir iespējams saņemt bankā kredītu uz šāda līdzfinansējuma bāzes).	Veikt atkārtotu šīs aktivitātes ieviešanas nepieciešamības un iespējamības Latvijā novērtēšanu.
1. prioritārā virziena 4. pasākums „Atbalsts piekrastes zvejai” vairs neparādās 25.01.2007. saņemtajā versijā, un šīs izmaiņas nav saskaņotas ar Latvijas Zvejnieku federāciju.	Šobrīd nav skaidrs, kādēļ šis pasākums ir uzskatīts par nelietderīgu, ņemot vērā piekrastes zvejniecības esamību Latvijā. Šāda pasākuma, kas ir būtisks piekrastes zvejniecībai, izņemšanu no pasākumu saraksts ir nepieciešams saskaņot ar Latvijas Zvejnieku federāciju, lai, veicot šādas izmaiņas, tiktu ņemts vērā arī piekrastes zvejnieku viedoklis.
Mērķa formulējums ir atšķirīgs dažādās ZnRp nodaļās.	
2. prioritārais virziens	
Programmā norādītie rezultātīvie rādītāji nav norādīti skaitliskā izteiksmē un pārsvarā raksturo paredzētā atbalsta apguves intensitāti, kas ne vienmēr raksturo mērķa sasniegšanu, piemēram, akvakultūras uzņēmumu skaits, kas šī pasākuma ietvaros veikuši investīcijas. Pasākumā „Akvakultūras dzīvnieku slimību ierobežošana” nav norādīti rezultātīvie rādītāji. Pasākumā „Investīcijas akvakultūras uzņēmumos” nav uzrādīts rezultātīvais rādītājs, kas raksturotu viena no pamatmērķa sasniegšanu – sugu daudzveidības	Precizēt rezultātīvos rādītājus.

palielināšanu.	
Pasākums „Akvakultūras dzīvnieku slimību ierobežošana” neizriet no SVID izvērtējuma. Nav norādīti atbalstāmie pasākumi, kā arī nav rezultātīvo rādītāju. Nav definēta akvakultūras uzņēmēja loma realizējot šo pasākumu.	Pārskatīt/ precizēt pasākumu.
3. prioritārais virziens	
3. prioritārais virziens un tajā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Stratēģijā atspoguļotajām nozares vajadzībām.	Prioritārais virziens pamatojumā (vai sadaļā 4 .2.) papildināt ar komentāru kontekstā ar ZVFI finansējuma apguves rezultātiem un pieredzi.
Nemot vērā ZnRP atspoguļoto ZVFI finansējuma apguves pieredzi, kas norāda uz atsevišķu mērķa grupu zemo ieinteresētību (finansējums ražotāju organizācijām, jaunu noieta tirgus apgūšana), nav norādes vai skaidrojuma par attiecībā uz analoga risku EZF.	
Patreizējā ZnRp projekta versijā 5. pasākumam nav dots pamatojums.	Iestrādāt 5. pasākuma pamatojumu.
1. un 2. pasākumam norādītais rezultātīvais rādītājs „Atbalstīto projektu skaits” neraksturo specifisko pasākumu, nav doti rādītāju bāzes dati.	Rezultatīvo rādītāju tabulu papildināt ar atbilstoša pasākuma mērķi, kur iespējams norādīt bāzes datus, precizēt un/vai papildināt rādītājus 1. un 2. pasākumam, izmantojot Komisijas Regulas, kas nosaka EZF ieviešanas nosacījumus 13.09.2006 projekta pielikumā dotos piemērus.
3. pasākuma pamatojumā minēta nepieciešamība priekšroku dot mazajām ostām, bet tas nav atspoguļots nosacījumos.	Ieteikums apsvērt iespēju šim pasākumam paredzētos finansējumu saņemšanas nosacījumus papildināt/precizēt, sadalot paredzēto atbalstu atkarībā no ostu lieluma.
4. prioritārais virziens	
Pasākumā „zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība” ir apgrūtināši saprast rezultātīvos rādītājus „atbalstīto reģionālo stratēģiju aptvertā teritorija, ha” izmantošanu	Precizēt rezultātīvos rādītājus.

Pielikumi

1. Pielikums

Tabula Nr. 6

Interviju saraksts

Nr.p.k.	Intervējamā vārds un uzvārds	Institūcija un amats	Interviju datums
1.	Oļegs Nemeņonoks	Latvijas Zivju audzētāju asociācija Tel: 8378781; e-adrese: aquaculture@inbox.lv	18.01.2007
2.	Augusts Ārens	Latvijas Vēžu un zivju audzētāju asociācija. Tel: 9234280; fax:7336005; e- adrese: earens@latnet.lv	18.01.2007
3.	Ēvalds Urtāns	Latvijas Zvejnieku federācija t.9268311; federacija@apollo.lv	22.01.2007 30.01.2007 (telefoniskas, e-mail intervijas)
4.	Normunds Riekstiņš	Valsts zivsaimniecības pārvalde t. 7323877, 7334477 e-adrese: normunds.riekstins@vzp.gov.lv	22.01.2007
5.	Inārijs Voits	Latvijas Zivsaimnieku asociācijas prezidents (zv.flote@dtg.lv ; tel. nr. 7383197)	17.01.2007

2. Pielikums

Izmantoto dokumentu saraksts

Eiropas Savienības Kopējās zivsaimniecības politikas pamatnostādnes.

Latvijas Nacionālais stratēģiskais ietvardokuments 2007.-2013.gadam.

Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2007.-2013. gadam.

Latvijas lauku un lauksaimniecības attīstības politikas pamatnostādnes un Latvijas lauku attīstības stratēģijas projekts 2007.- 2013. gadam.

Zemkopības ministrijas darbības stratēģija 2007. – 2010.gadam.

Zivju resursu atražošanas valsts programma 2000.-2010. gadam.

Latvijas Nacionālā zivsaimniecības datu vākšanas ikgadējā programma.

Komisijas vadlīniju projekta „Guidelines for Ex-ante Evaluation”.

“Draft Working Paper on Ex ante Evaluation for European Fisheries Fund”

“Proposal for a Council Regulation on European Fisheries Fund”

3. Pielikums
Tabula Nr. 7
Komentāri situācijas aprakstam

Situācijas analīze	Komentārs
Vispārējs zivsaimniecības nozares apskats	Nav sniegts datu avots.
Vispārējs zivsaimniecības nozares apskats	Nav sniegta informācija, kura gada dati izmantoti.
Zvejniecība	Nav sniegts datu avots. Nav sniegta informācija, kura gada dati izmantoti.
Zvejniecība	Nepieciešama atsauce uz sākotnējo informācijas avotu.
Zvejniecība	Iespēju robežās iekļaut datus par esošo ražotāju organizāciju skaitu vai tendencēm
Akvakultūra un zveja iekšējos ūdeņos	Nav sniegts datu avots. Nav sniegta informācija, kura gada dati izmantoti.
Akvakultūra un zveja iekšējos ūdeņos	Nav norādes par atskaites datumu, uz kuru dota informācija par iepriekšējā periodā iesniegto projektu skaitu un piešķirto finansējumu.
Akvakultūra un zveja iekšējos ūdeņos	Iespēju robežās iekļaut datus, kas raksturo vērtīgo zivju sugu resursu nārsta vietu un dzīvotņu skaita samazināšanos.

4. Pielikums

Tabula Nr. 8

Iespējas Latvijā apgūt mācību programmas zivsaimniecības jomā (tabula sagatavota, izmantojot Profesionālās izglītības centra profesiju standartu un akreditēto profesionālās izglītības programmu reģistru un Augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas centra datu bāzi)

Profesija	Skola	Mācību programma
Zivkopis	Lūznavas profesionālā vidusskola	Profesionālās vidējās izglītības programma
Kuģa motorists	Liepājas jūrniecības koledžas jūrskola	Profesionālās vidējās izglītības programma
	SIA „GGB”	Profesionālās tālākizglītības programma
	SIA „Dienvidi” Jūrniecības mācību centrs „Dienvidi”	Profesionālās tālākizglītības programma
	SIA LSC „Marine training” mācību centrs	Profesionālās tālākizglītības programma
Matrozis	Liepājas jūrniecības koledžas jūrskola	Profesionālās vidējās izglītības programma
	SIA „GGB”	Profesionālās tālākizglītības programma
	SIA LSC „Marine training” mācību centrs	Profesionālās tālākizglītības programma
	SIA „Dienvidi” Jūrniecības mācību centrs „Dienvidi”	Profesionālās tālākizglītības programma
	Mācību ražošanas kombināts „Zerko”	Profesionālās tālākizglītības programma
Sardzes stūrmanis	Liepājas jūrniecības koledžas jūrskola	Profesionālās vidējās izglītības programma
Kuģu remontatslēdznieks	SIA „Profesionālās izglītības un tālākizglītības centrs”	Profesionālās tālākizglītības programma
Kuģa mehāniķis uz kuģiem ar dzinēja jaudu līdz 750 kW	Latvijas Jūras akadēmijas jūrskola	Profesionālās vidējās izglītības programma
	Latvijas Jūras akadēmijas jūrskola	Profesionālās tālākizglītības programma
	Mācību ražošanas kombināts „Zerko”	Profesionālās tālākizglītības programma
Kuģa vadītājs uz kuģiem līdz 500 BT	Latvijas Jūras akadēmijas jūrskola	Profesionālās vidējās izglītības programma
Kuģa vadītājs uz kuģiem līdz 500 BT piekrastes kuģošanai	Mācību ražošanas kombināts „Zerko”	Profesionālās tālākizglītības programma

Profesija	Skola	Mācību programma
	Latvijas Jūras akadēmijas jūrskola	Profesionālās tālākizglītības programma
Kuģu tehniķis	Rīgas 46. arodividusskola	Profesionālās vidējās izglītības programma
Kuģa mehāniķis	Liepājas jūrniecības koledža	1. līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma
	Latvijas Jūras akadēmija	1. līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma
Kuģa vadītājs	Liepājas jūrniecības koledža	1. līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma
	Latvijas Jūras akadēmija	1. līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma
Inženieris kuģu elektroautomātikā	Latvijas Jūras akadēmija	2. līmeņa profesionālā augstākā izglītība
Inženieris kuģu vadīšanā	Latvijas Jūras akadēmija	2. līmeņa profesionālā augstākā izglītība
Inženieris kuģu mehānikā	Latvijas Jūras akadēmija	2. līmeņa profesionālā augstākā izglītība

5. Pielikums

Tabula Nr. 9

Profesiju klasifikatorā minētajām profesijām atbilstoši eksistējošie profesiju standarti un mācību programmas (vārds „nav” lietots, lai apzīmētu profesijas, kurām nav atbilstoša profesijas standarta vai izglītības programmas)

Profesija (profesiju klasifikators)	Profesiju standarts	Izglītības programma
Saldūdens zivju apstrādātājs	nav	nav
Zivju apstrādātājs	nav	nav
Kuģu remontatslēdznieks	nav	Kuģu remontatslēdznieks
Kuģu mehānikas inženieris	nav	Inženieris kuģu elektroautomātikā; Inženieris kuģu mehānikā
Kuģu vadīšanas inženieris	nav	Inženieris kuģu vadīšanā
Kapteinis uz iekšējo ūdeņu kuģiem	kuģa vadītājs	Kuģa vadītājs
Kapteinis uz iekšējo ūdeņu kuģiem ar 50 BT vai mazākiem	kuģa vadītājs, maza izmēra kuģa vadītājs	Kuģa vadītājs
Kapteinis uz kuģiem ar 3000 BT un lielākiem (tālbraucējs kapteinis)	kuģa vadītājs	Kuģa vadītājs
Kapteinis uz kuģiem mazākiem par 200 BT	kuģa vadītājs	Kuģa vadītājs uz kuģiem līdz 500 BT piekrastes kuģošanai Kuģa vadītājs uz kuģiem līdz 500 BT
Kapteinis uz kuģiem mazākiem par 500 BT	Kuģa vadītājs uz kuģiem līdz 500 BT piekrastes kuģošanai –	Kuģa vadītājs uz kuģiem līdz 500 BT Kuģa vadītājs uz kuģiem līdz 500 BT piekrastes kuģošanai
Kapteinis uz kuģiem mazākiem par 3000 BT	kuģa vadītājs	Kuģa vadītājs
Kapteinis uz zvejas kuģiem ar garumu 45 m un garākiem neierobežotā zvejas rajonā,	kuģa vadītājs	Kuģa vadītājs
Kapteinis uz zvejas kuģiem īsākiem par 45 m ierobežotā zvejas rajonā	kuģa vadītājs	Kuģa vadītājs
Kapteinis uz zvejas kuģiem īsākiem par 45 m neierobežotā zvejas rajonā	kuģa vadītājs	Kuģa vadītājs
Kuģa galvenais elektromehāniķis	nav	nav
Kuģu motoru mehāniķis	kuģa mehāniķis, kuģa motorists	Kuģa motorists

Profesija (profesiju klasifikators)	Profesiju standarts	Izglītības programma
Kuģa mehāniķis	Kuģa mehāniķis	
Kuģa mehāniķis uz kuģiem ar dzinēja jaudu 750 kW	Kuģa mehāniķis uz kuģiem ar dzinēja jaudu līdz 750 kW	
Kuģa mehāniķis	Kuģa mehāniķis	
Kuģa mehāniķis uz kuģiem ar dzinēja jaudu 750 kW	Kuģa mehāniķis	
nav	nav	
Kuģa mehāniķis	Kuģa mehāniķis	
Kuģa mehāniķis	Kuģa mehāniķis	
Kuģa mehāniķis	Kuģa mehāniķis	
Kuģa mehāniķis	Kuģa mehāniķis	
Kuģa mehāniķis	Kuģa mehāniķis	
Kuģa mehāniķis	Kuģa mehāniķis	
Kuģa mehāniķis	Kuģa mehāniķis	
Kuģa mehāniķis	Kuģa mehāniķis	
Kuģa mehāniķis	Kuģa mehāniķis	
nav	nav	
nav	nav	
nav	Sardzes stūrmanis	
nav	Sardzes stūrmanis	

Profesija (profesiju klasifikators)	Profesiju standarts	Izglītības programma
Sardzes stūrmanis uz zvejas kuģiem ar garumu 45 m un garākiem neierobežotā zvejas rajonā	nav	Sardzes stūrmanis
Sardzes stūrmanis uz zvejas kuģiem īsākiem par 45 m ierobežotā zvejas rajonā	nav	Sardzes stūrmanis
Sardzes stūrmanis uz zvejas kuģiem īsākiem par 45 m neierobežotā zvejas rajonā	nav	Sardzes stūrmanis
Stūrmanis	nav	nav
Stūrmanis uz iekšējo ūdeņu kuģiem	nav	nav
Stūrmanis uz kuģiem ar 50 BT vai mazākiem	nav	nav
Vecākais stūrmanis uz kuģiem ar 3000 BT un lielākiem	nav	nav
Vecākais stūrmanis uz kuģiem mazākiem par 3000 BT	nav	nav
Vecākais stūrmanis uz zvejas kuģiem ar garumu 45 m un garākiem neierobežotā zvejas rajonā	nav	nav
Kvalificēts sardzes matrozis	Matrozis	Matrozis
Matrozis uz iekšējo ūdeņu kuģiem	Matrozis	Matrozis
Matrozis uz zvejas kuģiem	Matrozis	Matrozis
Sardzes matrozis	Matrozis	Matrozis
Meistars zivsaimniecībā	nav	nav
Vecākais meistars zivsaimniecībā	nav	nav
Zivsaimnieks	nav	nav
Zivkapis	Zivkapis	Zivkapis
Zivsaimniecības zivkapis	Zivkapis	Zivkapis
Dziļūdens zvejnieks	nav	nav
Iekšējo ūdeņu un piekrastes zvejnieks	nav	nav

6. Pielikums
Tabula Nr. 10
SVID Analīze un komentāri

<i>SVID pozīcija</i>	<i>Atbilstošās Rīcības programmā plānotās prioritārais virziens/pasākumi/aktivitātes</i>	<i>Komentārs</i>
ZVEJNIECĪBA		
<i>Stiprās puses</i>		
Latvijas zvejniekiem ir pieejamas zvejas iespējas Baltijas jūrā un Rīgas jūras līcī, kā arī starptautisko konvenciju un trešo valstu ūdeņos, pamatojoties uz EK noslēgtiem divpusējiem līgumiem.		Šīs iespējas arvien samazinās. Vai tā ir stiprā puse?
Latvijas piekrastē ir ērts ostu izvietojums, kas ir pieejams zvejniecības vajadzībām.	1.prioritārais virziens - NA; 2.prioritārais virziens - NA; 3.prioritārais virziens - NA; 4.prioritārais virziens - NA.	Neviens no Rīcības programmas pasākumiem nav tieši vērsts uz šīs stiprās puses attīstību. Zvejniecība Baltijas jūrā tiek sašaurināta.
Kopīgo problēmu, kas saistītas ar svaigu zivju realizāciju, risināšanai zvejniecības uzņēmumi ir apvienojušies ražotāju grupās.		Situācijas aprakstā nav iekļauti šo apgalvojumu pamatojoši dati par ražotāju apvienošanas grupās vai norādes uz šādu daru avotiem. Šobrīd Rīcības Programmā sniegtā informācija par to, ka līdz 2006. gadam izveidotas 2 organizācijas liecina, ka tā drīzāk ir vājā puse.
		Ieteikums ir stiprās puses papildināt ar sekojošo: Latvijas zvejniecībai ir ilgstošas tradīcijas, kas joprojām vēl saglabājušās (lai arī parādās to izzušanas tendence).

<i>SVID pozīcija</i>	<i>Atbilstošās Rīcības programmā plānotās prioritārais virziens/pasākumi/aktivitātes</i>	<i>Komentārs</i>
<i>Vājās puses</i>		
<p>Zvejniecībai Latvijā ir zema ražošanas efektivitāte un darba ražīgums, ko negatīvi ietekmē:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zems nozvejas apjoms uz vienu kuģu vienību; 2. novecojušu tehnoloģiju un zvejas rīku izmantošana; 3. zvejas flotē ietilpstošo kuģu novecošanās; 4. zvejas flotes kapacitātes neatbilstība piešķirtajai nozvejas kvotai. 	<p>1. prioritārā virziena pasākums Baltijas jūrā (arī Rīgas jūras līcī) piekrastes zonā vai aiz piekrastes zonas zvejojošo zvejas kuģu nodošana sadalīšanai (tai skaitā sagriešanai metāllūžņos) vai nodošana (dāvināšana vai pārdošana) izmantošanai citiem mērķiem ārpus zvejniecības.</p> <p>Zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšana - „Finansiālas kompensācijas zvejas kuģu īpašniekiem un zvejas kuģu apkalpes locekļiem (zvejniekiem)”.</p> <p>Investīcijas zvejas kuģu ierīcēs un zvejas rīku selektivitātē.</p> <p>Drošības uz kuģa, darba apstākļu, higiēnas, produktu kvalitātes un energoefektivitātes uzlabošana.</p> <p>Zvejas kuģu dzinēju nomaiņa.</p> <p>Ieguldījumi selektīvākos zvejas rīkos un rīkos, kas samazina zvejas ietekmi uz ekosistēmām un jūras dibenu, kā arī m ir mazāka ietekme uz ekosistēmu, kā arī, kas ir mazāk bīstami savvaļas plēsoņām.</p>	<p>Pirmie trīs 1. prioritātes pasākumi ir vērsti uz vājo pušu stiprināšanu.</p> <p>Vājās puses ir ļoti konkrēti definētas un labi saskaņojas ar aktivitātēm.</p>

<i>SVID pozīcija</i>	<i>Atbilstošās Rīcības programmā plānotās prioritārais virziens/pasākumi/aktivitātes</i>	<i>Komentārs</i>
Ostas infrastruktūras zemā atbilstība zvejas apkalpošanai, tiešās zivju realizācijas iespēju nodrošināšanai.	<i>3. prioritārā virziena</i> 3. pasākuma investīcijas zvejas ostās, zivju izkraušanas un patvēruma vietās” visas (5) aktivitātes.	
Zvejniecībai nodarbināto atalgojums ir daudzkārt zemāks nekā vidēji valstī.	1.prioritāte - NA; 2.prioritāte - NA; 3.prioritāte - NA; 4.prioritāte - NA.	Neviens no Rīcības programmas pasākumiem nav vērsts uz šīs vājās puses novēršanu.
Zvejniekiem ir nepietiekošas zināšanas un pieredze zvejniecības uzņēmējdarbības plānošanā un zivju krājumu ilgtspējīgā apsaimniekošanā.	<i>3. prioritārā virziena</i> 1. pasākuma „Kopīga rīcība zivsaimniecības uzņēmumu efektīvai attīstībai” aktivitāte „Partnerattiecību, sadarbības un prasmju apguves veicināšana”.	
<i>Iespējas</i>		
Zvejnieku apvienošanās grupās nākotnē varētu veicināt kopīgo problēmu risināšanu.		Šādā formulējumā tā nav uzskatāma īsti par iespēju, bet iespējamību. Iespēja ir jau eksistējošs, bet neizmantots faktors, kas var sekmēt mērķa sasniegšanu.
	<i>4. prioritārā virziena pasākumi</i>	Ieteikums ir iespējas papildināt ar sekojošo: “VRG vietējās attīstības veicināšanas aktivitātes zvejniecības attīstībai, kas pamatotas ar kopīgām vajadzībām un kopīgu izpratni par iespējām tās attīstīt savās VRG teritorijās”.

<i>SVID pozīcija</i>	<i>Atbilstošās Rīcības programmā plānotās prioritārais virziens/pasākumi/aktivitātes</i>	<i>Komentārs</i>
<i>Draudi</i>		
Paredzama piešķirto nozvejas kvotu samazināšanās.	1. prioritārā virziena pasākums „Zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana” Sociāli ekonomiskie pasākumi „Kompensācijas zvejas kuģu apkalpes locekļiem (zvejniekiem) zvejas kuģa pastāvīgas zvejas darbības pārtraukšanas gadījumā” „Pirmstermiņa pensionēšanās”.	Paredzama piešķirto nozvejas kvotu samazināšanās ir uzskatāma par ārēju draudu, kuru novēršanai tiek piedāvāta zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana, kā arī sociāli ekonomiskie pasākumi.
Zvejniecībā nodarbināto novecošanās un skaitliska samazināšanās.		Izveidojas pretruna starp šo draudu un 1. prioritārā virziena pasākumiem. 1. prioritārā virziena pasākumi ir vērsti uz to, lai vēl vairāk samazinātu zvejnieku skaitu.
EK noslēgto zvejniecības līgumu ar trešajām valstīm laušana vai nepagarināšana negatīvi ietekmētu tālējās zvejas iespējas.	1. prioritārā virziena pasākums Zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšana - „Finansiālas kompensācijas zvejas kuģu īpašniekiem un zvejas kuģu apkalpes locekļiem (zvejniekiem)”.	
AKVAKULTŪRA		
<i>Stiprās puses</i>		
Valstī tiek īstenota speciālā programma vērtīgo zivju sugu mazuļu ielaišanai publiskajās ūdenstilpēs.		Tiek finansēts caur Zivju fondu un to realizē LZRA.
Ir uzsākta akvakultūras produktu ražošana, pielietojot bioloģiskās saimniekošanas metodes.	2. prioritārā virziena 2.1. pasākums un 4. prioritārā virziena pasākumi	

<i>SVID pozīcija</i>	<i>Atbilstošās Rīcības programmā plānotās prioritārais virziens/pasākumi/aktivitātes</i>	<i>Komentārs</i>
Tiek rīkoti apmācību kursi akvakultūras ražošanas paņēmieni apgūšanai.	Daļēji 3. prioritārā virziena 1.pasākuma 1. aktivitāte, kuras ietvaros tiek atbalstīta kolektīvas investīcijas profesionālo iemaņu uzlabošanai vai jaunu apmācības metožu un līdzekļu izstrādei.	
		Ieteikums ir stiprās puses papildināt ar sekojošo: “Iekšējo ūdeņu nozvejas saglabāšanās neskatoties uz nelabvēlīgiem ārējiem apstākļiem”.
<i>Vājās puses</i>		
Akvakultūras produkcijas ražošana realizācijai tirgū ir neliela (<i>privātās zivju audzētavas attīstās kā lauksaimniecības uzņēmumu papildu darbības forma</i>) un sadrumstalota, līdz ar to ir grūti nodrošināt ražotās produkcijas pastāvīgi nemainīgu piegādes apjomu un kvalitāti.	3. prioritārā virziena 1. pasākuma „Kopīga rīcība zivsaimniecības uzņēmumu efektīvai attīstībai” 2.aktivitāte „Atbalsts zivsaimniecības un akvakultūras ražotāju organizāciju izveidošanai, attīstībai un reorganizācijai; 2. prioritārā virziena 2.5. pasākums un 4. prioritārā virziena pasākumi.	VRG stratēģijās var tikt attīstīta sadarbība produkcijas realizācijas veicināšanai.
Nav izveidota akvakultūras produkcijas tirdzniecības sistēma, kas spētu aptvert un efektīvi organizēt sīko privāto ražotāju produkcijas realizāciju.	Daļēji un netieši 3. prioritārā virziena 1.pasākuma 1.aktivitāte „Investīcijas zivsaimniecības un akvakultūras uzņēmumos”, kuras ietvaros paredzēts atbalstīt zivsaimniecības un akvakultūras produktu tirgus pārskatāmības un izsekojamības veicināšanu; 2. prioritārā virziena 2.5. pasākums un 4. prioritārā virziena pasākumi.	VRG stratēģijās var tikt attīstīta sadarbība produkcijas realizācijas veicināšanai.

<i>SVID pozīcija</i>	<i>Atbilstošās Rīcības programmā plānotās prioritārais virziens/pasākumi/aktivitātes</i>	<i>Komentārs</i>
Akvakultūras produkcija ir vienveidīga (galvenokārt karpas).	<i>2. prioritārā virziena</i> 2.1.; 2.5. pasākumi un <i>4. prioritārā virziena</i> pasākumi.	VRG stratēģijās var tikt attīstīta akvakultūras produkcijas daudzveidība.
Akvakultūras produktu apstrāde Latvijā ir vāji attīstīta.	<i>3. prioritārā virziena</i> 1. pasākuma 1. aktivitāte „Investīcijas zivsaimniecības un akvakultūras uzņēmumos”, kuras ietvaros Aktivitātes ietvaros tiek atbalstītas kolektīvas inovācijas akvakultūras saimniecību darbībā un investīcijas ražošanas, pārstrādes vai realizācijas iekārtās un infrastruktūrā, <i>2. prioritārā virziena</i> 2.5. pasākums un <i>4. prioritārā virziena</i> pasākumi.	
Savvaļas dzīvnieku radītie zaudējumi akvakultūrai arvien pieaug.	<i>2. prioritārā virziena</i> 2.1. pasākums.	
Iekšējo ūdeņu zvejas aprīkojuma un infrastruktūras nepietiekamā attīstība.	<i>2. prioritārā virziena</i> 2.4. pasākums.	
<i>Iespējas</i>		
Latvijai ir labs iekšējo ūdeņu (upju, ezeru) izvietojums un stabila, ekoloģiski tīra vide.		Tādā formulējumā tā ir stiprā puse, nevis iespēja.
Akvakultūras produkcijas ražošanas apjomi nav ierobežoti ar kvotām vai cita veida ierobežojumiem, līdz ar to salīdzinot ar zvejniecību ir vienkāršāka uzņēmējdarbības uzsākšana šajā nozarē.	<i>2. prioritārā virziena</i> un <i>4. prioritārā virziena</i> pasākumi.	

<i>SVID pozīcija</i>	<i>Atbilstošās Rīcības programmā plānotās prioritārais virziens/pasākumi/aktivitātes</i>	<i>Komentārs</i>
No lauksaimniecības aizejoša darbaspēka pieejamība laukos.	4. prioritārā virziena pasākumi.	
Akvakultūras uzņēmējdarbības pilnveidošanai iespējams pielietot starptautiskas zinātniskās rekomendācijas.	3. prioritāra virziena 1. pasākuma 3.aktivitāte „Partnerattiecību, sadarbības un prasmju apguves veicināšana”, kuras ietvaros tiek atbalstīta zivsaimniecības nozarē iesaistītu zinātnieku un saimnieciskas darbības subjektu partnerattiecību veicināšana.	
	2. prioritārā virziena 2.2 pasākums.	Ieteikums ir iespējas papildināt ar sekojošo: “Ūdens vides aizsardzība stabilas un ekoloģiski tīras vides saglabāšanai”.
		Ieteikums ir iespējas papildināt ar sekojošo: “Ļoti augsts akvakultūras produktu pieprasījuma potenciāls (pasaules pētījuma prognoze norāda uz to, ka līdz 2050. gadam pieprasījums pēc akvakultūras produktiem pasaulē var dubultoties).

<i>SVID pozīcija</i>	<i>Atbilstošās Rīcības programmā plānotās prioritārais virziens/pasākumi/aktivitātes</i>	<i>Komentārs</i>
<i>Draudi</i>		
Salīdzinot ar kaimiņvalstīm, Latvijā nav labi piemēroti klimatiskie apstākļi akvakultūras produkcijas ražošanai (pārāk silti apstākļi auksto ūdeņu zivīm un pārāk auksti - silto ūdeņu zivīm), tas nākotnē var negatīvi ietekmēt nozares konkurētspēju starptautiskā līmenī ražošanas izmaksu jomā.		Tādā formulējumā tas ir nevis drauds, bet gan vājā puse. Ieteikums draudu formulēt sekojoši: “Latvijas akvakultūras produkcijas konkurētspējas samazināšanās starptautiskā līmenī (augsto ražošanas izmaksu dēļ)”.
Neatbilstošas saimnieciskās darbības rezultātā palielināsies ūdens piesārņojuma līmenis un pasliktināsies akvakultūras darbības nodrošināšanai nepieciešamais vides stāvoklis.		
		Ieteikums papildināt draudu sadaļu ar punktu “Dzīvnieku slimību izplatīšanās risks”.
		Ieteikums papildināt draudu sadaļu ar punktu “Zvejas liegumu skaita palielināšanās”.
Zivju apstrāde un tirdzniecība		
<i>Stiprās puses</i>		
Zivju apstrādei Latvijā ir ilglaicīga pieredze un tradīcijas.	2. prioritārā virziena 2.1. pasākums un 4. prioritārā virziena pasākumi	

<i>SVID pozīcija</i>	<i>Atbilstošās Rīcības programmā plānotās prioritārais virziens/pasākumi/aktivitātes</i>	<i>Komentārs</i>
Zivju apstrādes uzņēmumi atbilst ES tiesību aktos noteiktajām higiēnas un pārtikas drošības prasībām.		
Atsevišķos zivju apstrādes uzņēmumos, izmantojot sabiedriskā atbalsta saņemšanas iespējas ir modernizētas ražošanā izmantotās tehnoloģijas, paaugstināts darba ražīgums.		
<i>Vājās puses</i>		
Nozarē ir zems darba ražīgums, ražošanā tiek izmantotas novecojušas tehnoloģiskās iekārtas, kā arī liels roku darba īpatsvars ražošanā.	3. prioritārā virziena 1. pasākuma 1. aktivitāte „Investīcijas zivsaimniecības un akvakultūras uzņēmumos”, kuras ietvaros Aktivitātes ietvaros tiek atbalstītas kolektīvas inovācijas akvakultūras saimniecību darbībā un investīcijas ražošanas, pārstrādes vai realizācijas iekārtās un infrastruktūrā. 2. prioritārā virziena 2.1. pasākums un 4. prioritārā virziena pasākumi.	
Latvijas zivju produkcijas ražotāju preču zīmes ir salīdzinoši maz atpazīstamas ES tirgū.	3. prioritārā virziena 4. pasākums „Jaunu noieta tirgu sekmēšana un reklāmas kampaņas” visas aktivitātes. 2. prioritārā virziena 2.5. pasākums un 4. prioritārā virziena pasākumi.	

<i>SVID pozīcija</i>	<i>Atbilstošās Rīcības programmā plānotās prioritārais virziens/pasākumi/aktivitātes</i>	<i>Komentārs</i>
Produkcijas trešo daļu veido zivju konservi, kuru vēsturiski radies pozicionējums tirgū neatbilst to ražošanas izmaksām (lēta produkta statuss ar augstām ražošanas izmaksām).		
<i>Iespējas</i>		
Zivju konservu un citu zivju produktu ražošanā Latvijā ir liela praktiskās darbības pieredze.	<i>2. prioritārā virziena</i> 2.5. pasākums un <i>4. prioritārā virziena</i> pasākumi	
Uzņēmumu līdzdalība vietēja un starptautiska mēroga nozares izstādēs veicina Latvijā ražotās produkcijas atpazīstamību zivju produkcijas noieta tirgos.	<i>3. prioritārā virziena</i> 4.pasākums "Jaunu noieta tirgu sekmēšana un reklāmas kampaņa". <i>2. prioritārā virziena</i> 2.5. pasākums un <i>4. prioritārā virziena</i> pasākumi.	
		Ieteikums papildināt iespēju sadaļu ar punktu "Izmainīt ražotās produkcijas sortimentu, pielāgojot to jauniem eksporta tirgiem".
<i>Draudi</i>		
Informācija par paaugstinātu dioksīna klātbūtni Baltijas jūras zivīs un kancerogēno vielu klātbūtni kūpinātajās zivīs varētu samazināt patērētāju interesi par tām, tādējādi negatīvi ietekmējot pieprasījumu.		Drauda īstenošanos var novērst ar labu produkcijas kvalitāti.
Vienveidīgas produkcijas ražošana zivju apstrādes uzņēmumos, mazina nozares kopējo elastību, reaģējot uz situāciju - jauniem nosacījumiem, aizliegumiem un prasībām, kas izvirzītas starptautiskā līmenī.		Jaunas finansējuma iespējas var dot iespēju attīstīt uzņēmumus.

7. Pielikums

Tabula Nr. 11

1. prioritārais virziens „Pasākumi Kopienas zvejas flotes sabalansēšanai”

Pasākumi/aktivitātes	Iepriekšējā plānošanas perioda pieredze	Komentāri
<p>Zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana:</p> <ul style="list-style-type: none">Baltijas jūrā (arī Rīgas jūras līcī) piekrastes zonā vai aiz piekrastes zonas zvejojošo zvejas kuģu nodošana sadalīšanai (tai skaitā sagriešanai metāllūžņos) vai nodošana (dāvināšana vai pārdošana) izmantošanai citiem mērķiem ārpus zvejniecības.	<p>Iepriekšējā plānošanas periodā tika veikta zvejas flotes samazināšana, sagriežot tos metāllūžņos, vai nododot izmantošanai citiem mērķiem. Rezultātā tika sagriezti 29 kuģi, par četriem vairāk nekā sākotnēji plānots. Citiem mērķiem tika nodots viens kuģis plānoto divu vietā. Kopējā zvejas flotes bruto ietilpība tika samazināta par 7%.</p>	<p>Iepriekšējā plānošanas perioda pieredze rāda, ka interese par šo pasākumu bija augsta un ir paredzams, ka šo pasākumu varēs sekmīgi ieviest arī 2007. – 2013. gadā.</p>
<p>Zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšana:</p> <ul style="list-style-type: none">Finansiālas kompensācijas zvejas kuģu īpašniekiem un zvejas kuģu apkalpes locekļiem (zvejniekiem).	<p>Iepriekšējā plānošanas periodā netika iesniegts neviens projekta pieteikums.</p>	<p>Plānošanas periodā netika ieviesti zvejas pārtraukšanas pasākumi. Šī pasākuma īstenošana balstās uz sliktāko scenāriju, kad nacionālās institūcijas, EK, ES var īstenot zveju ierobežojošus pasākumus, kuru rezultātā zvejnieki uz laiku paliek bez darba. Ieviešanas efektivitāti nav iespējams prognozēt.</p>
<p>Investīcijas zvejas kuģu ierīcēs un zvejas rīku selektivitātē:</p> <ul style="list-style-type: none">Drošības uz kuģa, darba apstākļu, higiēnas, produktu kvalitātes un energoefektivitātes uzlabošana;Zvejas kuģu dzinēju nomaina;Ieguldījumi selektīvākos zvejas rīkos un rīkos.	<p>Iepriekšējā plānošanas periodā pasākumu ietvaros 55 kuģiem tika veikta drošības paaugstināšana un/vai modernizācija.</p> <p>Iepriekšējā plānošanas periodā netika veikta zvejas kuģu dzinēju nomaina.</p>	<p>Pasākuma īstenošana deva pozitīvu ieguldījumu zvejas kuģu drošības paaugstināšanas un zvejas rīku modernizācijas līmeņa paaugstināšanai.</p> <p>Kuģu dzinēju nomaina ir vērtējama kā nozīmīga aktivitāte, par kuru mērķa grupa varētu izrādīt paaugstinātu interesi.</p>

<p>Sociāli ekonomiskie pasākumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kompensācijas zvejas kuģu apkalpes locekļiem (zvejniekiem) zvejas kuģa pastāvīgas zvejas darbības pārtraukšanas gadījumā; ▪ Pirmstermiņa pensionēšanās. 	<p>Iepriekšējā plānošanas periodā 85 zvejnieki plānoto 110 vietā saņēma subsīdijas, lai kompensētu zvejas flotes samazināšanas rezultātā zaudētās darbavietas.</p>	<p>Pasākuma ieviešana sniegusi pozitīvu ietekmi zvejnieku sociālo problēmu risināšanā.</p>
---	--	--

Tabula Nr. 12

2. prioritārais virziens „Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu apstrāde un marketingš”

Pasākumi/aktivitātes	Iepriekšējā plānošanas perioda pieredze	Komentāri
<p>Investīcijas akvakultūras uzņēmumos</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Investīcijas akvakultūras ražošanas būvju jaunbūvē un esošo rekonstrukcijā, kā arī nepieciešamo būvmateriālu iegādē; ▪ Investīcijas jaunu ražošanas iekārtu, tehnika un aprīkojuma iegādei un uzstādīšanai; ▪ Iekārtu, kas aizsargā akvakultūras dzīvniekus pret savvaļas plēsējiem, iegāde un uzstādīšana; ▪ Mikro un mazajiem uzņēmumiem – investīcijas pamatlīdzekļos mazumtirdzniecības veikšanai, gadījumos, kad mazumtirdzniecība ir uzņēmējdarbības sastāvdaļa. 	<p>Aktivitātes īstenošana iepriekšējā programmēšanas periodā devusi ieguldījumu akvakultūras uzņēmējdarbības pamata izveidē un produktu ražošanas standartu paaugstināšanā. Izlietoti 57,1 % paredzētā finansējuma).</p>	<p>Iepriekšējā plānošanas perioda pieredze rāda, ka interese par šo pasākumu bija augsta un ir paredzams, ka šo pasākumu varēs sekmīgi ieviest arī 2007. – 2013. gadā.</p>
<p>Ūdens vides aizsardzība:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vides, dabas resursu un ģenētiskās daudzveidības saglabāšana. 	<p>Pasākums nebija iekļauts iepriekšējā programmēšanas periodā.</p>	
<p>Akvakultūras dzīvnieku slimību ierobežošana.</p>	<p>Pasākums nebija iekļauts iepriekšējā programmēšanas periodā.</p>	
<p>Zveja iekšējos ūdeņos:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Investīcijas zvejai nepieciešamās infrastruktūras izveidē un modernizācijā, iekārtu un tehnikas iegāde un uzstādīšanā; ▪ Zvejas laivu modernizēšana. 	<p>Pasākums nebija iekļauts iepriekšējā programmēšanas periodā.</p>	

<p>Zvejas un akvakultūras produktu apstrāde un mārketinga:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Investīcijas apstrādes uzņēmumu ražošanas būvju jaunbūvē un esošo rekonstrukcijā un nepieciešamo materiālu iegādē; ▪ Investīcijas jauni iekārtu, tehnikas un aprīkojuma iegādei un uzstādīšanai ražošanas procesa nodrošināšanai un ražošanas blakusproduktu un atliekvielu izmantošanai. 	<p>Pasākuma īstenošana iepriekšējā programmēšanas periodā devusi ieguldījumu zvejas produktu apstrādes procesu modernizācijā, veicinot to atbilstību ES kvalitātes prasībām un konkurētspējai ES tirgū.</p> <p>Zivju apstrādes uzņēmumos ražošanas procesi ir sakārtoti atbilstoši ES higiēnas un pārtikas drošības prasībām, ir modernizētas ražošanas tehnoloģijas.</p> <p>Mērķa grupas interese bija augsta. Ir veikti 33 zivju apstrādes uzņēmumu modernizācija un ražošanas procesa pilnveidošana. Izlietoti 70,9 % paredzētā finansējuma.</p>	<p>Iepriekšējā plānošanas perioda pieredze rāda, ka interese par šo pasākumu bija augsta un ir paredzams, ka šo pasākumu varēs sekmīgi ieviest arī 2007. – 2013. gadā.</p>
---	---	--

Tabula Nr. 13

3. prioritārais virziens „Kopējās ieinteresētības pasākumi”

Pasākumi/aktivitātes	Iepriekšējā plānošanas perioda pieredze ZVFI apgūšanā	Komentāri
<p>Kopīga rīcība zivsaimniecības uzņēmumu efektīvai attīstībai:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Investīcijas zivsaimniecības un akvakultūras uzņēmumos; ▪ Atbalsts zivsaimniecības un akvakultūras ražotāju organizāciju; ▪ Partnerattiecību, sadarbības un prasmju apguves veicināšana. 	<p>Aktivitātē „Akvakultūra” iepriekšējā programmēšanas periodā aktivitāte bijusi augsta; realizēti 25 projekti ~ LVL 1 milj. vērtībā, kas sekmējuši uzņēmējdarbību akvakultūras jomā un produktu ražošanas standartu paaugstināšanu.</p> <p>Bet aktivitātē „Atbalsts ražotāju organizācijām, efektivitāte iepriekšējā periodā bija neapmierinoša, jo tika iesniegts tikai 1 projekts.</p>	<p>Iepriekšējā perioda pieredze liecina, ka interese par tādām aktivitātēm kā investīcijas akvakultūras attīstībā ir liela. Savukārt iepriekšējā pieredze attiecībā uz aktivitātēm, kurās mērķa grupas ir ražotāju organizācijas, liecina par ļoti zemu aktivitāti. Tāpēc, ņemot vērā šajā pasākumā definētos atbalsta saņemšanas nosacījumus, (<i>kolektīvas saimnieciskas darbības struktūras</i>), kā arī to, ka šajā periodā izveidotas tikai 2 ražotāju organizācijas, pastāv zināms risks, ka mērķa grupas aktivitāte šajā pasākumā nebūs pietiekami augsta.</p>
<p>Ūdens faunas un floras aizsardzība un attīstība:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zivju dzīvotņu iekšējos ūdeņos, tostarp nārstošanās vietu un migrējošo sugu migrācijas ceļu atjaunošana. 	<p>Rīcības programmā nav informācijas par pieredzi iepriekšējā periodā.</p>	
<p>Investīcijas zvejas ostās, zivju izkraušanas un patvēruma vietās:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zvejas kuģu piestātņu, patvēruma vietu, molu, zivju izkraušanas vietu un zvejas aprīkojuma uzglabāšanas vietu un tām nepieciešamo infrastruktūras elementu izbūve un modernizācija; ▪ Izkrauto zivju uzglabāšana s zvejnieku vajadzībām apstākļu nodrošināšana ostu teritorijā; ▪ Zvejas darbību datorizētas pārvaldības nodrošināšana; ▪ Zvejas kuģu uzturēšanas un remonta ierīču iegāde; ▪ Zivju tirdzniecības (izsoles) 	<p>Aktivitātes efektivitāte laba, realizēti 12 projekti, veikti ostu infrastruktūras uzlabojumi, ieguldītais investīciju apjoms LVL 3,3 milj.</p>	<p>Ņemot vērā iepriekšējā perioda pieredzi (<i>apgūts ~ 47 % no piešķirtā EZVI finansējuma</i>) paredzams, ka interese par šo pasākumu būs pietiekami augsta.</p>

vietu veidošana.		
Jaunu noieta tirgu sekmēšana un reklāmas kampaņas: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Reklāmas kampaņu rīkošana; ▪ Tirgus izpētes veikšana; ▪ Produktu kvalitātes politikas īstenošana un kvalitātes sertifikācija. 	Saskaņā ar Rīcības programmā sniegto informāciju aktivitātes īstenošana devusi pagaidām nelielu ieguldījumu zivju apstrādes produktu izplatīšanas veicināšanā. Aktivitātes ietvaros veikti 3 zivju produkcijas tirgus izpētes projekti.	

Tabula Nr. 14

4. prioritārais virziens „Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība”

Pasākums	Iepriekšējā plānošanas perioda pieredze	Komentāri
Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Atbalsts zivsaimniecības apvidu ilgtspējīgai attīstībai; ▪ Prasmju apguve; ▪ Sadarbība. 	VRG, kuras tiek veidotas saskaņā 2004.- 2006. gada Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda Virzības daļas līdzfinansētās (vienotā programmdokumenta 4.6. pasākuma „Vietējo rīcību attīstība (LEADER+ veida pasākums)) nacionālās programmas „Prasmju iegūšana” ietvaros.	ZM Lauku attīstības departamenta pieredze ir visai ierobežota, jo LEADER veida aktivitātes uzsāktas tikai 2006. gada nogalē. Tomēr kā piemērs tas ir izmantojams arī Zivsaimniecības reģionu attīstībai.

8. Pielikums

Tabula Nr. 15

1. prioritārais virziens „Pasākumi Kopienas zvejas flotes sabalansēšanai”

Pasākums	2006.gada 27.jūlija Regulas (EK) Nr.1198/2006 par Eiropas Zivsaimniecības fondu	Komisijas 2006.gada xx.xxxx Regulas (EK) Nr.xxxx/2006 ⁴ , ar ko paredz sīki izstrādātus īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EK) Nr. 1198/2006 par Eiropas Zivsaimniecības fondu
Zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana.	23.pants.	4.pants
Zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšana.	24.pants	5.pants
Investīcijas zvejas kuģu ierīcēs un zvejas rīku selektivitātē.	25.pants	6.pants
Sociāli ekonomiskie pasākumi.	27.pants	8.pants

Tabula Nr. 16

2. prioritārais virziens „Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu apstrāde un marketing”

Pasākums	2006.gada 27.jūlija Regulas (EK) Nr.1198/2006 par Eiropas Zivsaimniecības fondu	Komisijas 2006.gada xx.xxxx Regulas (EK) Nr.xxxx/2006, ar ko paredz sīki izstrādātus īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EK) Nr. 1198/2006 par Eiropas Zivsaimniecības fondu
Investīcijas akvakultūras uzņēmumos	29.pants	10.pants
Ūdens vides aizsardzība	30.pants	11.pants
Akvakultūras dzīvnieku slimību ierobežošana	28.pants	12.pants
Zveja iekšējos ūdeņos	33.pants	13.pants
Zvejas un akvakultūras	34.pants	14.pants

⁴ Eiropas Zivsaimniecības fonda ieviešanas Regula

produktu pārstrāde un marketing		
------------------------------------	--	--

Tabula Nr. 17

3. prioritārais virziens „Kopējās ieinteresētības pasākumi”

Pasākums	2006.gada 27.jūlija Regulas (EK) Nr.1198/2006 par Eiropas Zivsaimniecības fondu	Komisijas 2006.gada xx.xxxx Regulas (EK) Nr.xxxx/2006, ar ko paredz sīki izstrādātus īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EK) Nr. 1198/2006 par Eiropas Zivsaimniecības fondu
Kopīga rīcība zivsaimniecības uzņēmumu efektīvai attīstībai	26., 35, 36,37. pants	14,15.pants
Ūdens faunas un floras aizsardzība un attīstība	30. pants	16, pants
Investīcijas zvejas ostās, zivju izkraušanas un patvēruma vietās	36.,37.pants	17.pants
Jaunu noieta tirgu sekmēšana un reklāmas kampaņas	40. pants	14.,18, pants

Tabula Nr. 18

4. prioritārais virziens „Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība”

Pasākums	2006.gada 27.jūlija Regulas (EK) Nr.1198/2006 par Eiropas Zivsaimniecības fondu	Komisijas 2006.gada xx.xxxx Regulas (EK) Nr.xxxx/2006, ar ko paredz sīki izstrādātus īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EK) Nr. 1198/2006 par Eiropas Zivsaimniecības fondu
Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība	43.pants 44.pants 45. pants	21-25.pants

9. Pielikums

Tabula Nr. 19

1. prioritārā virziena pasākumu mērķu atbilstība „Nacionālā stratēģiskā plānā noteiktajiem uzdevumiem”

1. Prioritārā virziena pasākums	Atbilstība Nacionālā stratēģiskā plānā noteiktajiem uzdevumiem
1.1. pasākums ”Zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana”	Uzdevums: Zvejas flotes kapacitātes līdzsvarošana ar Latvijai pieejamajiem zivju resursiem. Darbība: Baltijas jūrā un Rīgas jūras līcī aiz piekrastes joslas un piekrastē zvejojošo kuģu nodošana sadalīšanai (t.sk. sagriešanai metāllūžņos). Darbība: Baltijas jūras un Rīgas jūras līcī aiz piekrastes joslas un piekrastē zvejojošo kuģu nodošana izmantošanai citiem mērķiem ārpus zvejniecības.
1.2. pasākums „Zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšana”	Darbība: kompensācijas pasākumi sakarā ar pagaidu zvejas aktivitāšu pārtraukšanas ieviešanu zivju krājumu pārvaldības, atjaunošanas plānu vai citu aizsardzības pasākumu ietvaros, vai arī apturot vai pārtraucot Eiropas Kopienas zvejniecības līgumu ar kādu no trešajām valstīm. Darbība: kompensācijas apkalpes locekļiem par zvejas kuģa pastāvīgas vai pagaidu zvejas darbības pārtraukšanas gadījumiem.
1.3. pasākums „Investīcijas zvejas kuģu ierīcēs un zvejas rīku selektivitātē”	Uzdevums: Zvejas flotes modernizēšana, paaugstinot tās ekonomisko dzīvotspēju, bet nepalielinot zvejas kopējo kapacitāti. Darbība: Zvejas kuģu modernizēšana kuģošanas drošības, darba apstākļu, higiēnas un kvalitātes prasību uzlabošanai, t.sk. kuģu modernizēšana zem galvenā klāja daļas un dzinēju nomaiņa ar mērķi uzlabot kuģu atbilstību vides prasībām un paaugstināt to degvielas ekonomijas u.c. rādītājus. Darbība: Selektīvāku zvejas rīku un metožu ieviešana, tai skaitā, lai pasargātu rīkus un nozveju no savvaļas plēsoņu ietekmes.
1.4. pasākums „Sociāli ekonomiskie pasākumi”	Darbība: Kompensācijas apkalpes locekļiem par zvejas kuģa pastāvīgas vai pagaidu zvejas darbības pārtraukšanas gadījumiem. Darbība: Pirmstermiņa pensionēšanās iespēju nodrošināšana zvejniecībā.

Tabula Nr. 20**2. prioritārā virziena pasākumu mērķu atbilstība „Nacionālā stratēģiskā plānā noteiktajiem uzdevumiem”**

2. Prioritārā virziena pasākums un tā mērķis	Atbilstība Nacionālā stratēģiskā plānā noteiktajiem uzdevumiem
2.1. pasākums “Investīcijas akvakultūras uzņēmumos”	Uzdevums: Konkurētspējīgu, tehnoloģiski modernu akvakultūras uzņēmumu darbības veicināšana.
2.2. pasākums “Ūdens vides aizsardzība”	Uzdevums: Ūdens vides, faunas un floras saglabāšana.
2.3. pasākums “Akvakultūras dzīvnieku slimību ierobežošana”	Uzdevums: Nav tieši atbilstoša uzdevuma.
2.4. pasākums “Zveja iekšējos ūdeņos”	Uzdevums: Iekšējo ūdeņu zvejas aprīkojuma pilnveidošana.
2.5. pasākums “Zvejas un akvakultūras produktu apstrāde un mārketing”	Uzdevumi: Tirgus izpētes veicināšana un produkcijas noieta tirgu paplašināšana; Zivju apstrādes uzņēmumu konkurētspējas palielināšana.

Tabula Nr. 21**3. prioritārā virziena pasākumu mērķu atbilstība „Nacionālā stratēģiskā plānā noteiktajiem uzdevumiem”**

3. Prioritārā virziena pasākums un tā mērķis	Atbilstība Nacionālā stratēģiskā plānā noteiktajiem uzdevumiem
3.1. pasākums „Kopīga rīcība zivsaimniecības uzņēmumu efektīvai attīstībai”	Uzdevumi: Konkurētspējīgu, tehnoloģiski modernu akvakultūras uzņēmumu darbības veicināšana; Zivju apstrādes uzņēmumu konkurētspējas palielināšana; Darbības: zivju apstrādes telpu un aprīkojuma uzlabošanas pasākumi lai uzlabotu darba apstākļu un higiēnas prasību ievērošanu; tehnoloģisko iekārtu modernizēšana un ražošanas tehnoloģiju pilnveidošana, lai nodrošinātu videi draudzīgu tehnoloģiju pielietošanu; inovatīvu tehnoloģiju ieviešana, lai attīstītu jaunu tirgū pieprasītu produktu ražošanu; zivju apstrādē maz izmantoto zivju sugu, kā arī ražošanas blakusproduktu un atkritumu izmantošanas veicināšana; Zivsaimniecības nozarē nodarbināto kvalifikācijas celšanas un sadarbības spēju attīstības veicināšana.

3.2. pasākums „Ūdens faunas un floras aizsardzība un attīstība”	Uzdevums: Ūdens vides, faunas un floras saglabāšana; Darbība: zivju krājumu papildināšanas un aizsardzības pasākumi, zivju nārsta vietu atjaunošana, kā arī zivju migrācijas ceļu izbūve un uzlabošana;
3.3. pasākums „Investīcijas zvejas ostās, zivju izkraušanas un patvēruma vietās”	Uzdevums - Ostu infrastruktūras uzlabošana zvejas kuģu darbības nodrošināšanai. Uzdevuma īstenošanu noteic nepieciešamība pilnveidot Latvijas ostu infrastruktūru zvejas kuģu darbības nodrošināšanai tajās. Lielākajā daļā no ostām kā svarīgākā nodarbe ir dažādu kravu pārkraušana, pasažieru terminālu un jahtklubu darbība. Taču tieši mazajās ostās ne mazāk svarīga nozīme ir arī zvejniecības uzņēmējdarbības nodrošināšanai un tai nepieciešamo pakalpojumu iespēju sniegšanai; Uzdevuma īstenošanai paredzētā darbība: ostās un ārpus ostām esošo zivju izkraušanas vietu infrastruktūras pilnveidošana piekrastes zvejnieku vajadzībām.
3.4. pasākums „Jaunu noieta tirgu sekmēšana un reklāmas kampaņas”	Uzdevums: Tirgus izpētes veicināšana un produkcijas noieta tirgu paplašināšana; Darbības: Atbalsts tirgus izpētes pasākumu veikšanai un zivju produkcijas popularizēšanai tirgū; atbalsts zivju produktu lietojuma uzturā popularizēšanai; atbalsts videi draudzīgā veidā ražotas produkcijas marķējuma veidošanai.

Tabula Nr. 22

4. prioritārā virziena pasākumu mērķu atbilstība „Nacionālā stratēģiskā plānā noteiktajiem uzdevumiem”

4. Prioritārā virziena pasākums un tā mērķis	Atbilstība Nacionālā stratēģiskā plānā noteiktajiem uzdevumiem
4.1. pasākums „Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība”	Uzdevumi: Zivsaimniecības reģionu attīstības veicināšana; Zivsaimniecības nozarē nodarbināto kvalifikācijas celšanas un sadarbības spēju attīstības veicināšana.

9. Pielikums

Matrica Nr. 2

1. prioritārā virziena „Pasākumi Kopesienas zvejas flotes sabalansēšanai” pasākumu un aktivitāšu kopsavilkuma matrica

Prioritārais virziens	Pasākumi	Pasākuma mērķis	Atbalstāmās aktivitātes	Rezultatīvie rādītāji
„Pasākumi Kopesienas zvejas flotes sabalansēšanai”	Zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana	Pasākuma mērķis ir Latvijas zvejas flotes kapacitātes sabalansēšana ar pieejamiem zivju resursiem, zvejas kuģus nododot sadalīšanai vai nododot izmantošanai citiem mērķiem ārpus zvejniecības.	Baltijas jūrā (arī Rīgas jūras līcī) piekrastes zonā vai aiz piekrastes zonas zvejojošo zvejas kuģu nodošana sadalīšanai (tai skaitā sagriešanai metāllūžņos) vai nodošana (dāvināšana vai pārdošana) izmantošanai citiem mērķiem ārpus zvejniecības.	Sadalīšanai nodoto/citiem mērķiem ārpus zvejniecības nodoto zvejas kuģu skaits; Zvejas flotes bruto tonnāžas samazinājums, GT; Zvejas flotes jaudas samazinājums, kW.
„Pasākumi Kopesienas zvejas flotes sabalansēšanai”	Zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšana	Segt radušos zaudējumus zvejas kuģu īpašniekiem un zvejniekiem zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšanas gadījumos, kas minēti šī pasākuma sadaļā „Finansējuma saņemšanas nosacījumi”.	Finansiālas kompensācijas zvejas kuģu īpašniekiem un zvejas kuģu apkalpes locekļiem (zvejniekiem).	Atbalstīto zvejas kuģu īpašnieku/apkalpes locekļu, kas saistīti ar zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšanu, skaits; Zvejas kuģu, par kuru zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšanu tā īpašnieki un/vai apkalpes locekļi ir saņēmuši finansiālas kompensācijas, skaits.
„Pasākumi Kopesienas zvejas flotes sabalansēšanai”	Investīcijas zvejas kuģu ierīcēs un zvejas rīku selektivitātē	Modernizēt zvejas floti, uzlabojot darba un higiēnas apstākļus, drošību uz kuģa, nodrošinot zivju uzglabāšanai atbilstošus apstākļus uz zvejas kuģiem, kā arī palielinot to energoefektivitāti un selektivitāti nepalielinot zvejas kuģa jaudu, tādejādi veicinot ilgtspējīgu un atbildīgu pieejamo zivju resursu izmantošanu.	Drošības uz kuģa, darba apstākļu, higiēnas, produktu kvalitātes un energoefektivitātes uzlabošana; Zvejas kuģu dzinēju nomaiņa; Ieguldījumi selektīvākos zvejas rīkos un rīkos, kas samazina zvejas ietekmi uz ekosistēmām un jūras dibenu, kā arī mazāk bīstami savvaļas plēsoņām.	Kuģu, kuriem veiktas investīcijas zvejas kuģu ierīcēs un selektivitātē, skaits. Kuģu, par kuriem saņemts atbalsts dzinēju nomaiņai, skaits. Kopējais kuģu dzinēju jaudas samazinājums pēc dzinēju nomaiņas, par ko saņemts atbalsts, kW.

<p>„Pasākumi Kopianas zvejas flotes sabalansēšanai”</p>	<p>Sociāli ekonomiskie pasākumi.</p>	<p>Veicināt zvejniecības efektivitāti un konkurētspēju, uzlabojot tās menedžmentu un iesaistot jaunus un ekonomiski aktīvus cilvēkus ar mūsdienīgām zināšanām un prasmēm, kā arī piedāvājot iespēju priekšlaicīgi pensionēties gados veciem zvejniekiem, kuri strādājuši uz kuģiem, kas nodoti sadalīšanai vai izmantošanai citiem mērķiem ārpus zvejniecības.</p>	<p>Kompensācijas zvejas kuģu apkalpes locekļiem (zvejniekiem) zvejas kuģa pastāvīgas zvejas darbības pārtraukšanas gadījumā; Atbalsts zvejniekiem, jaunākiem par 40 gadiem, zvejas kuģa iegādei pirmo reizi; Pirmstermiņa pensionēšanās.</p>	<p>Kompensāciju saņēmušo zvejnieku skaits. Priekšlaicīgi pensionēto zvejnieku skaits.</p>
---	--------------------------------------	--	--	--

Matrica Nr. 3

1. Prioritārā virziena „Pasākumi Kopienas zvejas flotes sabalansēšanai” pasākumu un Stratēģijas uzdevumu un apakšmērķu atbilstības matrica

Stratēģijas definētie uzdevumi apakšmērķu sasniegšanai 4 galvenajās jomās												
	<u>Zvejniecība</u> <i>Mērķis: Ar zivju resursiem līdzsvaroti un konkurētspējīgi zvejas uzņēmumi un Latvijas zvejas flote</i>			<u>Akvakultūra, iekšējo ūdeni zveja un zivju apstrāde un tirdzniecība</u> <i>Mērķis: Kvalitatīvu, augstas pievienotās vērtības un tirgū pieprasījumam atbilstošu produktu ražojoši akvakultūras, iekšējo ūdeņu zvejniecības un apstrādes uzņēmumi</i>				<u>Nozarē iesaistīto cilvēku spēju un teritoriju attīstība</u> <i>Mērķis: Ar zivsaimniecību saistīto teritoriju un no zivsaimniecības atkarīgo cilvēkresursu integrēta un ilgtspējīga attīstība</i>		<u>Zivsaimniecības nozares pārvaldība</u> <i>Mērķis: Efektīva kontrole visos zivju aprites posmos un zvejas resursu vieda pārvaldība ilgtspējīgas zivju resursu izmantošanas, vides aizsardzības prasību ieviešanas</i>		
Rp 1. prioritārā virziena pasākumi	<i>1.1. Zvejas flotes kapacitātes līdzsvarošana ar Latvijai pieejamajiem zivju resursiem</i>	<i>1.2. Zvejas flotes modernizēšana, paaugstinot tās ekonomisko dzīvotspēju, bet nepalielinot zvejas kopējo kapacitāti.</i>	<i>1.3. Ostu infrastruktūras uzlabošana zvejas kuģu darbības nodrošināšanai</i>	<i>2.1. Iekšējo ūdeņu zvejas aprīkojuma pilnveidošana</i>	<i>2.2. Ūdens vides, faunas un floras saglabāšana</i>	<i>2.3. Konkurētspējīgu, tehniski modernu akvakultūras uzņēmumu darbības veicināšana</i>	<i>2.4. Zivju apstrādes uzņēmumu konkurētspējas palielināšana</i>	<i>2.5. Tirgus izpētes veicināšana un produkcijas noieta tirgu paplašināšana</i>	<i>3.1. Zivsaimniecības reģionu attīstības veicināšana</i>	<i>3.2. Zivsaimniecības nozarē nodarbināto kvalifikācijas celšanas un sadarbības veicināšana</i>	<i>4.1. nozares pārvaldības stiprināšana un zivsaimniecības pēniecības attīstība</i>	<i>4.2. nozares kontroles un uzraudzības sistēmas pilnveidošana;</i>
1. Zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana												
2. Zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšana												
3. Investīcijas zvejas kuģu ierīcēs un zvejas rīku selektivitātē												
4. Sociāli ekonomiskie pasākumi.												

Matrica Nr. 4

2. Prioritārā virziena „Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu pārstrāde un mārketing” pasākumu un aktivitāšu kopsavilkuma matrica

Prioritārais virziens	Pasākumi	Pasākuma mērķis	Atbalstāmās aktivitātes	Rezultatīvie rādītāji
Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu pārstrāde un mārketing	Investīcijas akvakultūras uzņēmumos	Modernizēt akvakultūras uzņēmumus un uzlabot to vispārējo darbību.	Investīcijas akvakultūras ražošanas būvju jaunbūvē un esošo rekonstrukcijā, kā arī nepieciešamo būvmateriālu iegāde; Iekārtu, kas aizsargā akvakultūras dzīvniekus pret savvaļas plēsoņām, iegāde un uzstādīšana; Mikro un mazajiem uzņēmumiem - investīcijas stacionārās iekārtās mazumtirdzniecības veikšanai tieši no akvakultūras uzņēmuma, gadījumos, kad mazumtirdzniecība ir uzņēmējdarbības sastāvdaļa. Investīcijas jaunu ražošanas iekārtu, tehnikas un aprīkojuma iegādei un uzstādīšanai;	Akvakultūras uzņēmumu skaits, kas šī pasākuma ietvaros veikuši investīcijas (x) Šī pasākuma ietvaros ieguldīto sabiedrisko investīciju apjoms, Ls (x)
		Attīstīt tradicionālās akvakultūras metodes.		
		Attīstīt jaunu un īpaši pieprasītu zivju sugu audzēšanu.		
		Ieviest akvakultūras metodes, kas būtiski samazina negatīvu ietekmi uz vidi.		
Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu pārstrāde un mārketing	Ūdens vides aizsardzība	Ieviest un veicināt akvakultūras metodes, kas saglabā un pilnveido bioloģisko daudzveidību un mazina vides piesārņojumu;	Vides, dabas resursu un ģenētiskās daudzveidības saglabāšana; Pāreja uz bioloģiskās akvakultūras ražošanu; Atbalsts uzņēmumiem, kas atrodas jaunveidojamās <i>Natura 2000</i> teritorijās.	Akvakultūras saimniecību, kas saņēmušas kompensācijas par vides, dabas resursu un ģenētiskās daudzveidības saglabāšanu, skaits Ūdenstilpju platība, par kuru saņemtas kompensācijas par vides, dabas resursu un ģenētiskās daudzveidības saglabāšanu, ha. Atbalstīto pārejas periodā uz bioloģiskās akvakultūras ražošanu esošo akvakultūras uzņēmumu skaits Atbalstīto pārejas periodā uz bioloģiskās akvakultūras ražošanu esošo akvakultūras uzņēmumu ūdenstilpju platība, ha Atbalstīto <i>Natura 2000</i> teritorijās esošo akvakultūras uzņēmumu skaits
		Veicināt bioloģiskās akvakultūras produktu ražošanu realizācijai;		
		Nodrošināt videi draudzīgu akvakultūras darbību teritorijās, kurās pastāv saimnieciskās darbības ierobežojumi saistībā ar <i>Natura 2000</i> nosacījumiem.		

Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu pārstrāde un mārketing	Akvakultūras dzīvnieku slimību ierobežošana	Pasākuma mērķis ir zivju slimību izplatības ierobežošana un zivju produkcijas kvalitātes un pārtikas drošuma nodrošināšana.	x	x
	Zveja iekšējos ūdeņos	Pasākuma mērķis ir iekšējo ūdeņu zvejas attīstība un konkurētspējas veicināšana, modernizējot zvejas aprīkojumu un iekārtas, uzlabojot zvejas produktu kvalitāti un samazinot negatīvo ietekmi uz vidi.	Investīcijas infrastruktūras izveidē un modernizācijā, iekārtu un tehnikas iegādē un uzstādīšanā Zvejas laivu modernizēšana	Projektu, kuru rezultātā veiktas investīcijas iekšzemes zvejai nepieciešamajā infrastruktūrā un iekārtās, skaits Iekšējo ūdeņu zvejas laivu, kuru modernizācijai saņemts atbalsts šī pasākuma ietvaros, skaits Iekšējos ūdeņos zvejojošo zvejas laivu, kurām nomainīti dzinēji, skaits
	Zvejas un akvakultūras produktu apstrāde un mārketing	Pievienotās vērtības palielināšana zivju produktiem. Darba drošības un darba ražīguma palielināšana; Negatīvas ietekmes uz vidi mazināšana; produktu kvalitātes nodrošināšana, tai skaitā kaitīgu vielu samazināšana zivju produktos un eļļā. Jaunu produktu ražošana un blakusproduktu un atkritumu izmantošana.	Investīcijas apstrādes uzņēmumu ražošanas būvju jaunbūvē un esošo rekonstrukcijā un nepieciešamo būvmateriālu iegādē; Investīcijas jaunu iekārtu, tehnikas un aprīkojuma iegādei un uzstādīšanai ražošanas procesa nodrošināšanai.	Atbalstīto zvejas un akvakultūras produktu apstrādes uzņēmumu skaits; Projektu ar videi draudzīgas produkcijas ieguvi īpatsvars, %

Matrica Nr. 5

2. Prioritārā virziena „Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu pārstrāde un mārketing” pasākumu un Stratēģijas uzdevumu un apakšmērķu atbilstības matrica

Stratēģijas definētie uzdevumi apakšmērķu sasniegšanai 4 galvenajās jomās												
	<u>Zvejniecība</u> <i>Mērķis: Ar zivju resursiem līdzsvaroti un konkurētspējīgi zvejas uzņēmumi un Latvijas zvejas flote</i>			<u>Akvakultūra, iekšējo ūdeņu zveja un zivju apstrāde un tirdzniecība</u> <i>Mērķis: Kvalitatīvu, augstas pievienotās vērtības un tirgū pieprasījumam atbilstošu produktu ražojoši akvakultūras, iekšējo ūdeņu zvejniecības un apstrādes uzņēmumi</i>				<u>Nozarē iesaistīto cilvēku spēju un teritoriju attīstība</u> <i>Mērķis: Ar zivsaimniecību saistīto teritoriju un no zivsaimniecības atkarīgo cilvēkresursu integrēta un ilgtspējīga attīstība</i>		<u>Zivsaimniecības nozares pārvaldība</u> <i>Mērķis: Efektīva kontrole visos zivju aprites posmos un zvejas resursu vieda pārvaldība ilgtspējīgas zivju resursu izmantošanas, vides aizsardzības prasību ievērošanas</i>		
Rp 2. prioritārā virziena pasākumi	1.1. Zvejas flotes kapacitātes līdzsvarošana ar Latvijai pieejamajiem zivju resursiem	1.2. Zvejas flotes modernizēšana, paaugstinot tās ekonomisko dzīvospēju, bet nepaīdinot zvejas kopējo kapacitāti.	1.3. Ostu infrastruktūras uzlabošana zvejas kuģu darbības nodrošināšanai	2.1. Iekšējo ūdeņu zvejas aprīkojuma pilnveidošana	2.2. Ūdens vides, faunas un floras saglabāšana	2.3. Konkurētspējīgu, tehniski modernu akvakultūras uzņēmumu darbības veicināšana	2.4. Zivju apstrādes uzņēmumu konkurētspējas patelināšana	2.5. Tirgus izpētes veicināšana un produkcijas noteta tirgu paplašināšana	3.1. Zivsaimniecības reģionu attīstības veicināšana	3.2. Zivsaimniecības nozarē nodarbināto kvalifikācijas celšanas un sadarbības veicināšana	4.1. nozares pārvaldības stiprināšana un zivsaimniecības pētniecības attīstība	4.2. nozares kontroles un uzraudzības sistēmas pilnveidošana;
Investīcijas akvakultūras uzņēmumos.												
Ūdens vides aizsardzība												
Akvakultūras dzīvnieku slimību ierobežošana												
Zveja iekšējos ūdeņos												
Zvejas un akvakultūras produktu pārstrāde un mārketing												

Matrica Nr. 6

3. Prioritārā virziena „Kopējās ieinteresētības pasākumi” pasākumu un aktivitāšu kopsavilkuma matrica

Prioritārais virziens	Pasākumi	Pasākuma mērķis	Atbalstāmās aktivitātes	Rezultatīvie rādītāji
Kopējās ieinteresētības pasākumi	Kopīga rīcība zivsaimniecības uzņēmumu efektīvai attīstībai	Veicināt sadarbību un partnerattiecības, tostarp ražotāju grupu veidošanos un attīstību, zvejas, akvakultūras un apstrādes uzņēmumu konkurētspējas un zivsaimniecības pievienotās vērtības palielināšanai.	Investīcijas zivsaimniecības un akvakultūras uzņēmumos; Atbalsts zivsaimniecības un akvakultūras ražotāju organizāciju izveidošanai, attīstībai un reorganizācijai; Partnerattiecību, sadarbības un prasmju apguves veicināšana.	Atbalstīto kolektīvo projektu skaits Atbalstīto ražotāju organizāciju skaits
	Ūdens faunas un floras aizsardzība un attīstība;	Veicināt zivju migrācijas ceļu un nārstošanas vietu atjaunošanu iekšzemes ūdeņos, lai saglabātu zivsaimniecībā izmantojamo zivju resursus.	Zivju dzīvotņu iekšējos ūdeņos, tostarp nārstošanās vietu un migrējošo sugu migrācijas ceļu atjaunošana.	Atbalstīto projektu skaits Atjaunoto zivju migrācijas ceļu skaits
Kopējās ieinteresētības pasākumi	Investīcijas zvejas ostās, zivju izkraušanas un patvēruma vietās.	Uzlabot zvejas produktu izkraušanai un uzglabāšanai nepieciešamo infrastruktūru ostās, kā arī nodrošināt kvalitatīvus ostas pakalpojumus zvejniekiem.	Zvejas kuģu piestātņu, patvēruma vietu, molu, zivju izkraušanas vietu un zvejas aprīkojuma uzglabāšanas vietu un tām nepieciešamo infrastruktūras elementu izbūve un modernizācija, tai skaitā esošo zivsaimniecības darbībai nepieciešamo molu rekonstrukcija; Izkrauto zivju uzglabāšanas zvejnieku vajadzībām apstākļu nodrošināšana ostu teritorijā; Zvejas darbību datorizētas pārvaldības nodrošināšana; Zvejas kuģu uzturēšanas un remonta ierīču iegāde; Zivju tirdzniecības (izsoles) vietu veidošana.	Pasākuma ietvaros atbalstīto zvejas ostu īpatsvars, %

	<p>Jaunu noieta tirgu sekmēšana un reklāmas kampaņas</p>	<p>Veicināt zivsaimniecības produktu patēriņa pieaugumu un produkcijas noieta tirgu paplašināšanos.</p>	<p>Reklāmas kampaņu rīkošana; Tirgus izpētes veikšana; Produktu kvalitātes politikas īstenošana un kvalitātes sertifikācija.</p>	<p>Veikto reklāmas pasākumu skaits Pasākuma ietvaros veiktās tirgus izpētes, skaits Produktu kvalitātes politikas īstenošanas projektu skaits</p>
--	--	---	--	---

Matrica Nr.7

3. Prioritārā virziena pasākumu un Stratēģijas uzdevumu un apakšmērķu atbilstības matrica

Stratēģijas definētie uzdevumi apakšmērķu sasniegšanai 4 galvenajās jomās												
	<u>Zvejniecība</u>			<u>Akvakultūra, iekšējo ūdeņu zveja un zivju apstrāde un tirdzniecība</u>				<u>Nozarē iesaistīto cilvēku spēju un teritoriju attīstība</u>		<u>Zivsaimniecības nozares pārvaldība</u>		
	<p><u>Mērķis:</u> Ar zivju resursiem līdzsvaroti un konkurētspējīgi zvejas uzņēmumi un Latvijas zvejas flote</p>			<p><u>Mērķis:</u> Kvalitatīvu, augstas pievienotās vērtības un tirgū pieprasījumam atbilstošu produktu ražojoši akvakultūras, iekšējo ūdeņu zvejniecības un apstrādes uzņēmumi</p>				<p><u>Mērķis:</u> Ar zivsaimniecību saistīto teritoriju un no zivsaimniecības atkarīgo cilvēkresursu integrēta un ilgtspējīga attīstība</p>		<p><u>Mērķis:</u> Efektīva kontrole visos zivju aprites posmos un zvejas resursu vieda pārvaldība ilgtspējīgas zivju resursu izmantošanas, vides aizsardzības prasību ievērošanas</p>		
Rp 3. prioritārā virziena pasākumi	1.1. Zvejas flotes kapacitātes līdzsvarošana ar Latvijai pieejamajiem zivju resursiem	1.2. Zvejas flotes modernizācija, paaugstinot tās ekonomisko dzīvospēju, bet nepalielinot zvejas kopējo kapacitāti.	1.3. Ostu infrastruktūras uzlabošana zvejas kuģu darbības nodrošināšanai	2.1. Iekšējo ūdeņu zvejas aprīkojuma pilnveidošana	2.2. Ūdens vides, faunas un floras saglabāšana	2.3. Konkurētspējīgu, tehniski modernu akvakultūras uzņēmumu darbības veicināšana	2.4. Zivju apstrādes uzņēmumu konkurētspējas palielināšana	2.5. Tirgus izpētes veicināšana un produkcijas noieta tirgu paplašināšana	3.1. Zivsaimniecības reģionu attīstības veicināšana	3.2. Zivsaimniecības nozarē nodarbināto kvalifikācijas celšanas un sadarbības veicināšana	4.1. nozares pārvaldības stiprināšana un zivsaimniecības pētniecības attīstība	4.2. nozares kontroles un uzraudzības sistēmas pilnveidošana;
3.1. Kopīga rīcība zivsaimniecības uzņēmumu efektīvai attīstībai												
3.2. Ūdens un faunas floras aizsardzība un attīstība												
3.3. Investīcijas zvejas ostās, izkraušanas un patvēruma vietās												
3.4. Jaunu noieta tirgu sekmēšana un reklāmas kampaņas												

Matrica Nr. 8

4. Prioritārā virziena “Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība” pasākumu un aktivitāšu kopsavilkuma matrica

Prioritārais virziens	Pasākumi	Pasākuma mērķis	Atbalstāmās aktivitātes	Rezultatīvie rādītāji
Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība	Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība	Pasākuma mērķis ir ilgtspējīgi attīstīt un uzlabot dzīves kvalitāti tajos ar zivsaimniecību saistītajos <u>reģionos, kuru (VRG) stratēģijas</u> ir saskaņā ar Zivsaimniecības nozares Nacionālo stratēģisko plānu un ar kuru veicina reģiona nodarbinātības, konkurētspējas, dzimumu līdztiesības attīstību, kā arī inovāciju ieviešanu un reģionālo un starptautisko sadarbību.	<p>Atbalsts zivsaimniecības apvidu ilgtspējīgai attīstībai:</p> <ul style="list-style-type: none"> -atbalsts ražotāju organizāciju izveidei un pārorientācijai; -zvejas kuģu pārbūve izmantošanai citiem mērķiem; -atbalsts zvejniekiem jaunākiem par 40 gadiem pirmā zvejas kuģa iegādei; -zivsaimniecības nozaru konkurētspējas palielināšana; -ekonomiskās darbības pārstrukturēšana, veicinot ekotūrismu; -pievienotās vērtības radīšana zvejniecības produktiem; -mazas ar zivsaimniecību un tūrismu saistītas infrastruktūras un pakalpojumu izveide; -piekrastes ciemu atjaunošana un attīstība; 	<p>Atbalstīto reģionālo stratēģiju (Vietējo rīcības grupu) skaits</p> <p>Atbalstīto reģionālo stratēģiju aptvertā teritorija, ha</p> <p>Atbalstīto vietējo rīcības grupu reģionālo stratēģiju ietvaros realizēto projektu skaits</p> <p>Atbalstīto vietējo rīcības grupu reģionālo stratēģiju ietvaros realizēto projektu realizācijas rezultātā radīto papildus darbavietu skaits</p>

			<p>Prasmju apguve:</p> <ul style="list-style-type: none"> -attiecīgas teritorijas pētījumi (esošās situācijas apzināšana, teritorijas vajadzību analīze un saskaņošana ar citiem teritorijai saistošiem plānošanas dokumentiem); -informēšanas pasākumi par vietējo attīstības stratēģiju (informācija par VRG darbību, par stratēģijā ietvertajām aktivitātēm); -vietējas attīstības stratēģijas sagatavošanā un īstenošanā iesaistītā personāla mācības; -reklāmas pasākumi un vietējo līderu mācības, veicināšanas pasākumi (pieredzes apmaiņa). <p>Sadarbība</p> <ul style="list-style-type: none"> -atbalsts savstarpējiem un starptautiskiem sadarbības projektiem, kurus īsteno vietējās rīcības grupas. 	
--	--	--	--	--

Matrica Nr. 9

4. Prioritārā virziena “Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība” pasākumu un Stratēģijas uzdevumu un apakšmērķu atbilstības matrica

		Stratēģijas definētie uzdevumi apakšmērķu sasniegšanai 4 galvenajās jomās											
		Zvejniecība			Akvakultūra, iekšējo ūdeņu zveja un zivju apstrāde un tirdzniecība					Nozarē iesaistīto cilvēku spēju un teritoriju attīstība		Zivsaimniecības nozares pārvaldība	
		<i>Mērķis: Ar zivju resursiem līdzsvaroti un konkurētspējīgi zvejas uzņēmumi un Latvijas zvejas flote</i>			<i>Mērķis: Kvalitatīvu, augstas pievienotās vērtības un tirgū pieprasījumam atbilstošu produktu ražojoši akvakultūras, iekšējo ūdeņu zvejniecības un apstrādes uzņēmumi</i>					<i>Mērķis: Ar zivsaimniecību saistīto teritoriju un no zivsaimniecības atkarīgo cilvēkresursu integrēta un ilgtspējīga attīstība</i>		<i>Mērķis: Efektīva kontrole visos zivju aprites posmos un zvejas resursu vieda pārvaldība ilgtspējīgas zivju resursu izmantošanas, vides aizsardzības prasību ievērošanas</i>	
4. prioritārais virziens	<p>1.1. Zvejas flotes kapacitātes līdzsvarošana ar Latvijai pieejamajiem zivju resursiem</p> <p>1.2. Zvejas flotes modernizēšana, paaugstinot tās ekonomisko dzīvospēju, bet nepalielinot zvejas kopējo kapacitāti.</p> <p>1.3. Ostu infrastruktūras uzlabošana zvejas kuģu darbības nodrošināšanai</p>	<p>2.1. Iekšējo ūdeņu zvejas aprīkojuma pilnveidošana</p> <p>2.2. Ūdens vides, faunas un floras saglabāšana</p> <p>2.3. Konkurētspējīgu, tehniski modernu akvakultūras uzņēmumu darbības veicināšana</p> <p>2.4. Zivju apstrādes uzņēmumu konkurētspējas palielināšana</p> <p>2.5. Tirgus izpētes veicināšana un produkcijas noieta tirgu paplašināšana</p>	<p>3.1. Zivsaimniecības reģionu attīstības veicināšana</p> <p>3.2. Zivsaimniecības nozarē nodarbināto kvalifikācijas celšanas un sadarbības veicināšana</p>	<p>4.1. nozares pārvaldības stiprināšana un zivsaimniecības pētniecības attīstība</p> <p>4.2. nozares kontroles un uzraudzības sistēmas pilnveidošana;</p>									
Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība													